

2015 Yıl Genel Faaliyet Raporu

Haziran 2016

2015 Yılı Genel Faaliyet Raporu

HAZİRAN 2016

"Millet tarafından, millet adına, devleti idareye yetkili kılınanlar için, gerektiği zaman, millete hesap vermek mecburiyeti, laubalilik ve keyfi hareketle uzlaşamaz."

Başbakanın Sunusu

Hükümetlerimizin tesis etmiş olduğu güven ve istikrar ortamının katkısı ve uyguladığı ihtiyyatlı maliye politikaları sayesinde ülkemiz bölgesel ve küresel krizlerden asgari ölçüde etkilenmiş, birçok ülkenin aksine büyümeye ve kalkınmaya devam etmiştir. Bölgemizde artan jeopolitik gerginliklere, dış ticaretteki sorunlara ve küresel finansal piyasalardaki dalgalanmaya rağmen, bu süreçte dış ticaret açığı ve cari işlemler açığı azalmaya devam etmiş, 2002 yılında yüzde 11,5 olan bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,2'ye, yüzde 74 olan AB tanımlı genel devlet borç stokunun ise GSYH'ye oranı yüzde 32,9'a düşmüştür.

Son 13 yılda hükümetlerimizin gerçekleştirdiği yapısal reformlar ile doğru ve kararlı şekilde uygulanan ekonomi ve maliye politikaları sayesinde ekonomide istikrar sürdürülmüştür. Mali disiplinden ödün vermeden, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması sağlanmıştır. Sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, adalet, emniyet, tarım, enerji, ulaşım, konut, kültür ve turizm ile altyapı hizmetlerine kadar hiçbir alan ihmali edilmeden tüm vatandaşlarımıza kamu hizmetleri adil ve kaliteli bir şekilde sunulmuştur.

Kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı yönetim anlayışının bir gereği olarak Maliye Bakanlığımızca bu yıl onuncusu hazırlanan 2015 yılı Genel Faaliyet Raporunun Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ve kamuoyumuzun denetim yetkisi adına önemli bir hizmeti yerine getirdiğine inanıyorum ve Raporda emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

**Binali YILDIRIM
BAŞBAKAN**

Maliye Bakanının Sunusu

Hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirdiğimiz yapısal reformlar ve doğru makroekonomik politikalar sayesinde ülkemiz son 13 yılda ekonomik ve sosyal alanda önemli başarılar elde etmiş, enflasyonu tek hanelere indirmiş, hızla büyümüş ve kalkınmıştır.

İki ayrı seçimin gerçekleştiği, Euro Bölgesi ekonomilerinde canlanmanın sınırlı kaldığı, yakın ticaret ortaklarımıza ve komşularımızda yaşanan sosyo-ekonomik sorunların devam ettiği, finansal oynaklıklar ve geopolitik gerginliklerin arttığı bir ortamda Türkiye 2015 yılında % 4 büyümüştür.

2002 yılında GSYH'ye oranla yüzde 10,8 olan genel devlet açığı 2015 yılında dengede gerçekleşmiştir. Yüzde 74 olan AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranı ise yaklaşık 41 puan azalarak yüzde 32,9'a düşmüştür.

Bütün bunlar, Hükümetlerimiz döneminde sağladığımız istikrar ve güven ortamı ile kararlı bir şekilde uyguladığımız mali disiplin sayesinde berhasilılmıştır. Önümüzdeki yıllarda da enflasyon ve cari açıla mücadele etmek, reformlara mali alan yaratmak ve ülkemizin risk algısını düşük tutmak için mali disiplini sürdürmeye devam edeceğiz.

Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlama noktasında önemli bir role sahip olan Genel Faaliyet Raporunda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ile mahalli idarelerin bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. Bu çerçevede Bakanlığımızca bu sene onuncusunu hazırladığımız 2015 yılı Genel Faaliyet Raporunun Meclisimize, Sayıştaya ve kamuoyuna gerekli bilgi ve katkıyı sağlayacağını ümit ediyor ve emeği geçenlere özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

**Naci AĞBAL
MALİYE BAKANI**

İçindekiler

BAŞBAKANIN SUNUŞU	1
MALİYE BAKANININ SUNUŞU	3
İÇİNDEKİLER.....	5
TABLOLAR.....	7
GRAFİKLER	8
EKLER	9
KISALTMALAR.....	10
GİRİŞ	11
I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER.....	17
A- ORTA VADELİ PROGRAM	19
1- 2015 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler	20
2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları	20
a- Kamu Harcama Politikası	20
b- Kamu Yatırım Politikası.....	22
c- Kamu Gelir Politikası	23
d- Kamu Borçlanma Politikası	25
B- ORTA VADELİ MALİ PLAN.....	26
II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER	31
A- BÜTÇE GELİŞMELERİ	33
1- Merkezi Yönetim Bütçesi	33
a- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri	33
b- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri.....	35
i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge.....	35
ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	36
aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	36
bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	51
cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	53
iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri	54
aa- Genel Bütçe Gelirleri	55
bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	57
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri	57
c- Bütçe Performansının Gelişimi	57
d- Mali Tablolar	59
2- Sosyal Güvenlik Kurumları	59
a- Sosyal Güvenlik Kurumu	59
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri.....	59
ii- Faaliyet Bilgileri	61
b- Türkiye İş Kurumu.....	66
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri.....	66
ii- Faaliyet Bilgileri	66
3. Mahalli İdareler.....	72
a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler	72
b- Bütçe Gerçekleşmeleri	73
i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri	76
ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri	77
iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri	78
iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme	79
B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ	81
1- İç Borçlanma.....	81
2- Dış Borçlanma	83
a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma.....	83
b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı	83
c- Proje Finansmanı.....	83
d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler	84

e- Dünya Bankası.....	84
f-Avrupa Kuruluşları	85
g- Diğer Kuruluşlar	85
3- Borç Stoku.....	85
III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER	89
A- YAPILAN DÜZENLEMELER.....	91
1-Tebliğler	91
2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazilar	92
B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ.....	95
C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ	97
1- Kamu Personel İşlemleri	97
2-Diğer Kontrol İşlemleri	99
IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ REFORMU.....	103
A- GENEL GELİŞMELER.....	105
B- İÇ KONTROL.....	105
C- İÇ DENETİM	106
D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME	110
1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler	110
2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler	113
E- EĞİTİM VE REHBERLİK.....	116

Tablolar

TABLO 1: 2015 YILI MAKROEKONOMİK HEDEFLER, GÜNCELLEMELER VE GERÇEKLEŞMELER	20
TABLO 2: MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI	29
TABLO 3: BÜTÇE ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI	29
TABLO 4: GÜNCELLENEN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI.....	29
TABLO 5: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HEDEFLERİ	33
TABLO 6: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA).....	33
TABLO 7: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)	34
TABLO 8: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEFLERİ	34
TABLO 9: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	35
TABLO 10: EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	37
TABLO 11: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN CARİ TRANSFERLER	44
TABLO 12: DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	49
TABLO 13: FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	51
TABLO 14: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNÉ GÖRE İLK ON GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARESİ.....	54
TABLO 15: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNÉ GÖRE İLK ON ÖZEL BÜTÇELİ İDARE.....	54
TABLO 16: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ	55
TABLO 17: VERGİ GELİRLERİ HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ	55
TABLO 18: 2015 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	60
TABLO 19: SGK 2015 YILI SAĞLIK HARCAMALARI.....	61
TABLO 20: SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN KAPSAMI	65
TABLO 21: TÜRKİYE İŞ KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	66
TABLO 22: MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI KAPSAMINDA DÜZENLENEN KURSLAR VE KATILIM DURUMU	68
TABLO 23: TÜRLERİ İTİBARIYLA BELEDİYE SAYISI.....	73
TABLO 24 : 2015 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	74
TABLO 25: MAHALLİ İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ	76
TABLO 26: 2015 YILI BELEDİYELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	77
TABLO 27: BELEDİYELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ	77
TABLO 28: 2015 YILI İL ÖZEL İDARELERİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	78
TABLO 29: İL ÖZEL İDARELERİNİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ.....	78
TABLO 30: 2015 YILI BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	79
TABLO 31: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ	79
TABLO 32: İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMELERİ	81
TABLO 33: 2015 YILINDA SAĞLANAN KREDİLERİN KAYNAKLARINA GÖRE DAĞILIMI.....	84
TABLO 34: KREDİ KULLANIM BİLGİLERİ	84

Grafikler

GRAFİK 1: 2015 YILI AYLIK BÜTÇE DENGESİ GERÇEKLEŞMELERİ.....	36
GRAFİK 2: 2015 YILI AYLIK FAİZ DIŞI DENGE GERÇEKLEŞMELERİ	36
GRAFİK 3: 2002-2015 YILLARI PERSONEL VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI	39
GRAFİK 4: 2002-2015 YILLARI MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	41
GRAFİK 5: 2002-2015 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	42
GRAFİK 6: 2002-2015 YILLARI CARİ TRANSFERLERİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	45
GRAFİK 7: 2002-2015 YILLARI SERMAYE GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	46
GRAFİK 8: 2002-2015 YILLARI SERMAYE TRANSFERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	50
GRAFİK 9: 2002-2015 YILLARI BORÇ VERME GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI	50
GRAFİK 10: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI	53
GRAFİK 11: 2002-2015 YILLARI BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLANIN GSYH'YE ORANI.....	57
GRAFİK 12: 2002-2015 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM FAİZ GİDERLERİNİN GSYH'YE ORANI	58
GRAFİK 13: 2002-2015 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN VERGİ GELİRLERİNE ORANI	58
GRAFİK 14: AKTİF SİGORTALILARIN DAĞILIMI	65
GRAFİK 15: 2015 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE.....	75
GRAFİK 16: 2015 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GELİRLERİNİN DAĞILIMI	75
GRAFİK 17: 2015 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE	76
GRAFİK 18 : İÇ BORÇLANMANIN AĞIRLIKLı ORTALAMA MALİYETİ VE VADESİ.....	82

Ekler

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ	121
Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER	122
Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR	125
Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI	126
Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	127
Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	129
Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	133
Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	134
Ek 9: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	137
Ek 10: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	139
Ek 11: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	141
Ek 12: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	142
Ek 13: MAHALLİ İDARELER 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	144
Ek 14: 2015 YILI MAHALLİ İDARELER ALT SEKTÖRÜ NET MALİ DENGE TABLOSU	146
Ek 15: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	147
Ek 16: 2015 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI ALT SEKTÖRÜ NET DENGE TABLOSU	148
Ek 17: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ	149
EK 18: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKten YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI	152
Ek 19: 2015 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKten YAPILAN AKTARMALARIN TÜR, TUTAR VE İDARELER İTİBARIYLE DAĞILIMI	153
Ek 20: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (Ekod2)	160
Ek 21: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER	161

Kısaltmalar

AFP	: Ayrıntılı Finans Programı
AHP	: Ayrıntılı Harcama Programı
AKB	: Avrupa İmar Kalkınma Bankası
AYB	: Avrupa Yatırım Bankası
CIA	: Sertifikalı İç Denetçi
DAP	: Doğu Anadolu Projesi
DOKAP	: Doğu Karadeniz Projesi
DSİ	: Devlet Su İşleri
FED	: Amerikan Merkez Bankası
GAP	: Güneydoğu Anadolu Projesi
GSS	: Genel Sağlık Sigortası
GSYH	: Gayri Safi Yurtıcı Hasıla
IPA	: Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İÇDEN	: Kamu İç Denetim Yazılımı
İDKK	: İç Denetim Koordinasyon Kurulu
İİMEK	: İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları
İKB	: İslam Kalkınma Bankası
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KDV	: Katma Değer Vergisi
KfW	: Alman Kalkınma Bankası
KGF	: Kredi Garanti Fonu
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOP	: Konya Ovası Projesi
KÖİ	: Kamu Özel İşbirliği
KÖYDES	: Köylerin Altyapısını Destekleme Projesi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
OECD	: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OVP	: Orta Vadeli Plan
OVMP	: Orta Vadeli Mali Plan
ÖTV	: Özel Tüketim Vergisi
SGB	: Strateji Geliştirme Birimi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
TCDD	: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TİDE	: Türkiye İç Denetim Enstitüsü
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TOKİ	: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
UMEM	: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri
Yİ-ÜFE	: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
YPK	: Yüksek Planlama Kurulu

GİRİŞ

Kamu mali yönetimi ve kontrol reformu ülkemizin son dönemde kamu yönetimi alanında gerçekleştirdiği en önemli reformlardan biridir. Reformun temel ayağını oluşturan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, mali yönetim ve iç kontrol ile iç denetim uygulamaları uluslararası standartlara uygun hale getirilmiş, kamuda bütçe sınıflandırması ve muhasebe sisteminde birlik sağlanmış, idarelerin mali yönetim ve kontrol fonksiyonlarını etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli idari yapılar oluşturulmuş, bütçe hazırlık süreci güçlendirilmiş, orta vadeli harcama yaklaşımına uygun olarak çok yıllık bütçelemeye geçilmiş, mali saydamlık ve hesap verebilirliği artırmak üzere kamu idarelerince faaliyet raporu hazırlanması uygulamasına geçilmiştir.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin temel düzenlemeler 5018 sayılı Kanunun 41inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre kamu idarelerinde harcama birimleri düzeyinde birim faaliyet raporu, kamu idaresi bazında ise idare faaliyet raporu düzenlenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan İçişleri Bakanlığı, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarını esas alarak kendi değerlendirmelerini de içerecek şekilde mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlamakta ve kamuoyuna açıklamaktadır. Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ise Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunda açıklanmaktadır. Mahalli idareler genel faaliyet raporu ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunun birer örneği Sayıştaya gönderilmektedir. Sayıştay, mahalli idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahalli idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri uluslararası sınıflandırma ile uyumlu olarak; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşmaktadır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idarelerden oluşmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ise aynı Kanunun (IV) sayılı cetvelinde yer almaktadır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine bu Raporun 1 No'lu ekinde, özel bütçeli idarelere 2 No'lu ekinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3 No'lu ekinde ve sosyal güvenlik kurumlarına ise 4 No'lu ekinde yer verilmiştir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumları, 2015 yılına ilişkin idare faaliyet raporlarını 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde belirlenen raporlama ilkelerine uygun bir şekilde hazırlayarak Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamakla yükümlüdürler. İl özel idarelerinin faaliyet raporlarını Mart ayı sonuna kadar, belediyeler ve mahalli idare birliklerinin ise Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamaları gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı ise merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının 2015 yılındaki faaliyet sonuçlarını söz konusu Yönetmelik çerçevesinde kamuoyuna duyurmak ve bir örneğini Sayıştaya göndermek üzere 2015 Yılı Genel Faaliyet Raporunu hazırlamıştır.

2015 Yılı Genel Faaliyet Raporunda;

- Merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hedefleri ile gerçekleştirmeleri ve meydana gelen sapmaların nedenleri,
- Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- Borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- Bütçe uygulamasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından yapılan faaliyetler,
- Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerine ilişkin bilgiler,
- Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,

- 2015 yılı sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetveller ile bunlara ilişkin bilgiler,
- Merkezi yönetim bütçesinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekkürkhâllere yapılan yardımlar,
- Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformuna ilişkin gelişmeler yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen bilgi ve değerlendirmeleri içerecek şekilde mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay ve kamuoyunun genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan 2015 Yılı Genel Faaliyet Raporu dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, kamu idarelerinin 2015 yılı faaliyetlerine yön veren temel politika belgelerindeki hedef ve önceliklere yer verilmektedir.

İkinci bölümde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri, borçlanma bilgileri ile mali tabloları yer almaktadır.

Üçüncü bölümde, Maliye Bakanlığı tarafından bütçe yönetimine ilişkin yürütülen faaliyetler açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformu kapsamında iç kontrol, iç denetim ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme alanlarında yürütülen faaliyetlere yer verilmektedir.

I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

---

5 018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemenin uygulamaya konulması ve orta vadeli harcama çerçevesinde çok yıllık bütçelemeye geçilmesi öngörlülmüştür. Bu çerçevede, çok yıllık bütçeleme, bütçe politikasının orta vadeli bir bakış açısı ile hazırlanmasını ve politika belgeleri ile bütçeler arasında bağlantı kurulmasını öngörmektedir. Bu nedenle, bütçelerin orta vadeli program ve orta vadeli mali plana dayanılarak hazırlanması gerekmektedir.

Orta vadeli program ve orta vadeli mali plan, stratejik amaçlar temelinde kamu politikalarını şekillendirmek ve kaynak tahsisini bu doğrultuda yönlendirmek amacıyla kamu maliyesi alanında temel politika ve öncelikleri belirleyen, maliye politikasına yön veren ve kamu ile özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliği taşıyan belgelerdir.

2015 Yılı Genel Faaliyet Raporu, merkezi yönetim kapsamındaki idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının 2015 yılında gerçekleştirdikleri faaliyetlerin sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu kamu idareleri tarafından yürütülen faaliyetler ise 2015-2017 dönemi Orta Vadeli Programı ve 2015-2017 dönemi Orta Vadeli Mali Planında belirlenen strateji ve politika hedeflerine dayanmaktadır.

Söz konusu belgelerde yer alan maliye politikası hedef ve önceliklerine aşağıda yer verilmektedir.

A-ORTA VADELİ PROGRAM

2015-2017 dönemi Orta Vadeli Programında, enflasyonla mücadeleye kararlılıkla devam etmek ve cari işlemler açığını tedricen düşürerek büyümeyi artırmak temel amaç olarak belirtilmiştir. Bu amaca yönelik olarak, para ve maliye politikasında sıkı duruşun devam ettirileceği, gelirler politikasıyla da bu duruşun destekleneceği ve yapısal reformlara hız verileceği belirtilmiştir.

Ayrıca, yurt içi tasarrufları artırmak, mevcut kaynakları üretken alanlara yönlendirmek, ekonominin üretim kapasitesini ve teknoloji seviyesini yükseltmek, verimlilik düzeyini ve ihracatın büyümeye katkısını artırmak OVP'nin temel öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede; yatırım ortamının iyileştirilmesi, mali piyasalarda ürün ve hizmet çeşitliliği ile derinliğin artırılması, kamu gelir ve harcamalarının kalitesinin yükseltilmesi ve işgücü piyasası, eğitim ve yargı sistemi, kayıt dışılık, devlet yardımları, iyi yönetişim, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarında başlatılan yapısal dönüşüm ve reformların tamamlanmasının önem arz ettiği, bu doğrultuda Onuncu Kalkınma Planında yer alan 25 öncelikli dönüşüm programının OVP döneminde etkin bir şekilde uygulanacağı vurgulanmıştır.

1- 2015 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler

2015-2017 dönemi OVP'de, 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının hazırlığına esas teşkil eden temel makroekonomik hedefler belirlenmiştir.

Aşağıdaki tabloda 2015 yılı temel makroekonomik hedefler ile bunlara ilişkin güncellemeler ve gerçekleşmeler yer almaktadır.

Tablo 1: 2015 Yılı Makroekonomik Hedefler, Güncellemeler ve Gerçekleşmeler

	Hedef OVP (2015-2017)	Güncelleme OVP (2016-2018) (Ekim 2015)	Güncelleme OVP (2016-2018) (Ocak 2016)	Gerçekleşme
GSYH Büyümesi (%)	4,0	3,0	4,0	4,0
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1.945	1.928	1.963	1.954
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	850		722	720
GSYH (Milyar Dolar, SAGP)		1.516	1.578	
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, \$)	10.936		9.286	9.261
SAGP'ne Göre Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, \$)		19.506	20.298	
İşsizlik Oranı (%)	9,5	10,5	10,2	10,3
İhracat (FOB) (Milyar \$)	173,0	143,0	143,9	143,8
İthalat (CIF) (Milyar \$)	258,0	208,4	207,1	207,2
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	-85,0	-65,4	-63,1	-63,4
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-5,4	-5,2	-4,4	-4,5
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	50,7	50,2	48,6	48,8
TÜFE Yıl Sonu (%)	6,3	7,6	8,8	8,8

2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları

2015-2017 dönemi OVP'de kamu harcama, yatırım, gelir ve borçlanma politikalarına ilişkin hedefler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a- Kamu Harcama Politikası

Programda kamu harcama politikasının, çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde ve belirlenen politika öncelikleri ile ödenek tavanları doğrultusunda

yürütlmesinin ve kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen ödenekleri aşmadan, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanımlarının esas olduğu, kurumlar tarafından öngörülen hizmet genişlemelerinde de ilgili yıl kurum bütçe ödeneği içinde kalınmasına özen gösterileceği belirtilmiştir.

Harcamalara ilişkin olarak program döneminde;

- Kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, kamu harcamalarıyla ilgili kalıcı yük oluşturacak ve hizmet alanlarını genişletecek düzenlemelerin ülke geneline yaygınlaştırılmadan önce pilot uygulamalara gidileceği,
- Bütçe hazırlık sürecinde, mal ve hizmet alımlarına yönelik ödeneklerin sıfır tabanlı bütçe ilkesiyle belirlenmesine özen gösterileceği,
- Kamu harcamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla kamu mali yönetimi ve denetiminde kullanılan bilgi teknolojileri altyapısının bütünlük hale getirileceği,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planlarının Kalkınma Planında yer alan politikalarla uyumunun gözetilerek, stratejik plan ve performans programlarında yer alan öncelik ve faaliyetlerin bütçe hazırlık ve uygulama sürecine daha etkin yansıtılacağı,
- Kamu özel işbirliği kapsamında yapılacak yatırımların, sözleşmelerden doğacak yükümlülüklerin kamu mali dengeleri üzerindeki etkileri göz önünde bulundurularak planlanacağı,
- Başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacağı,
- Kamu hizmet binası ve taşit temininin ihtiyaca uygun ve maliyet etkin hale getirileceği,
- Kamuda e-dönüşüm hızlandırılarak hizmet maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte hizmet kalitesinin de artırılacağı,

- Kamu Ar-Ge harcamalarının tahsisinde, özel kesim yatırımlarının yüksek dış ticaret açığı verdiğimiz sanayi kollarında üretime yönlendirilmesine öncelik verileceği,
- Tarımsal destekleme amacıyla yapılan transferlerin; etkinlik, verimlilik ve katma değerin artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirilerek gerekli düzenlemelerin yapılacağı,
- Sosyal amaçlı programların etkinliğinin değerlendirileceği, bu alanda kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının arasındaki eşgüdümün geliştirileceği ve mükerrerliklerin önleneceği,
- Sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksızın, gereksiz kullanımı önlemek üzere, ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarının daha akılcı hale getirileceği,
- Sağlık hizmet sunucularının geçmiş davranışlarını dikkate alan denetim modellerinin geliştirileceği, risk analizi ve veri madenciliği alanlarında yazılım, donanım ve eğitim altyapısının güçlendirileceği,
- Üniversite hastanelerinin yapısal sorunlarının giderilmesine yönelik tedbirler alınacağı,
- Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliği üzerinde olumsuz yansımaları olabilecek uygulamalardan kaçınılacağı,

belirtilmiştir.

b- Kamu Yatırım Politikası

2015-2017 dönemi OVP'de, kamu yatırımlarının büyümeye, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, bölgelerin gelişme potansiyellerini harekete geçirmeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılmasının temel amaç olduğu belirtilmiştir. Bu çerçevede;

- Kamu yatırım ödeneklerinin, özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki altyapı yatırımlarına yönlendirileceği ve bu kapsamında demiryolu, liman, lojistik merkezi gibi alanlara özel önem verileceği,

- Kamu yatırım projelerinin önceliklendirileceği, kısa sürede tamamlanacak projelere odaklanılacağı, mevcut sermaye stokundan daha etkin yararlanmak amacıyla idame-yenileme, bakım-onarım ve rehabilitasyon harcamalarına ağırlık verileceği,
- Kamu ve özel kesim yatırımlarının birbirlerini tamamlayacak şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele alınarak, kamu yatırımlarının, özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı alanlarında yoğunlaştırılacağı,
- Kamu yatırımlarında, KÖİ modeliyle yürütülenler dahil, eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, bilişim, ulaşırma ve sulama sektörlerine öncelik verileceği,
- GAP, DAP, KOP ve DOKAP bölgelerinde eylem planları kapsamında özel sektör yatırımlarını destekleyecek ekonomik ve sosyal altyapı ile beseri kaynaklarının geliştirilmesine yönelik projelerin gerçekleştirilemesine devam edileceği,
- KÖİ politika ve uygulamalarının koordinasyonunun güçlendirileceği, bu modeli yoğunlukla kullanan kuruluşlarda tasarım ve yönetim kapasitesinin artırılacağı,
- Kamu yatırım projelerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinin güçlendirileceği ve bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirileceği

belirtilmiştir.

c- Kamu Gelir Politikası

2015-2017 dönemi OVP'de kamu mali sisteminin ihtiyaç duyduğu finansmanın sağlıklı ve sürekli kaynaklardan elde edilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi, sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması, tasarrufların artırılması ve ekonomiye rekabet gücü kazandırılması suretiyle mali, ekonomik ve sosyal amaçlara destek olan gelir politikalarının uygulanacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda,

- Dolaylı-dolaysız vergi dağılımını daha dengeli kılmak, kaynakları üretken alanlara yönlendirmek ve tüketimin aşırı büyümesinin önüne geçilmesi sürecinde ortaya çıkacak gelir kaybını telafi etmek amacıyla doğrudan vergi tahsilatını artıracak önlemler alınacağı,
- Vergi sisteminin, tasarrufları özendirme açısından gözden geçirileceği,
- Ekonominin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmasına yönelik Ar-Ge faaliyetlerini ve yüksek katma değerli ürünlerin geliştirilmesini destekleyen vergi politikalarının uygulanacağı,
- Ekonomik ve sosyal politikalar çerçevesinde temel vergi mevzuatının sade ve uyum sağlanabilir hale getirilmesine yönelik çalışmaların sürdürüleceği,
- Vergi mevzuatı ve uygulamalarının, mükellef güvenini ve haklarını artırmayı gözeten bir anlayışla ele alınacağı,
- Vergilemede istikrar ve öngörülebilirliğin esas olacağı; vergi mevzuatına ilişkin düzenlemelerin toplumun ve ilgili tarafların katkılarının alındığı bir süreç içinde gerçekleştirileceği,
- Vergilemede gönüllü uyumun artırılması esas alınarak mükellef hizmetlerinin etkinleştirileceği,
- Vergi harcamalarının gözden geçirilmesi ve bu alanda kamuoyunun düzenli ve ayrıntılı olarak bilgilendirilmesi çalışmalarına hız verileceği,
- Vergi sisteminin, teknolojik ve uluslararası gelişmelerle birlikte ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayacak şekilde geliştirileceği,
- Haksız rekabetin önlenmesi, ekonomide rekabet gücünün ve kamu gelirlerinin artırılması amacıyla kayıt dışılıkla etkin bir şekilde mücadele edileceği, bu kapsamda; denetim kapasitesinin artırılacağı ve etkinleştirileceği; idarelerin uygulama kapasitesi ve bilişim altyapısının geliştirileceği; kaçakçılıkla mücadele, kurumlar arası işbirliği ile veri paylaşımının artırılacağı ve toplumsal farkındalıkın yaygınlaştırılacağı,

- Kamu mali dengelerinin imkan verdiği ölçüde, ekonomik faaliyetler üzerinde yük oluşturan işlem vergilerinde indirime gidileceği,
- Vergi politikalarının belirlenmesinde ve uygulanmasında, iklim değişikliği ve çevre kirliliğiyle mücadele edilmesine ve enerji tüketiminde tasarruf sağlanmasına yönelik önceliklerin gözetileceği,
- Yerel yönetimlerin öz gelirlerinin sosyal ve ekonomik amaçlar gözetilerek artırılacağı, bu kapsamında emlak vergisi sisteminin gözden geçirilmesine ve yerel vergilerin genel vergi sistemine uyumunun sağlanmasına öncelik verileceği,
- İmar planı değişiklikleri ve kamu yatırımları sonucunda oluşacak gayrimenkul değer artışlarından kamunun pay olmasını ve gayrimenkullerde değer artışına yol açacak bazı kamu yatırımlarına yararlanıcıların katkıda bulunmasını sağlayacak bir sistemin geliştirileceği,
- Sosyal Güvenlik Kurumunun takipteki alacaklarına ilişkin tahsil kapasitesini artıracak önlemler alınarak tahsilat sürecinin hızlandırılacağı

ifade edilmiştir.

d- Kamu Borçlanma Politikası

2015-2017 dönemi OVP'de, makroekonomik dengeleri gözeten, para ve maliye politikalarıyla uyumlu, sürdürülebilir, saydam ve hesap verilebilir bir borçlanma politikası izlenmesinin esas olduğu vurgulanmıştır. Kamu borçlanma politikasının, iç ve dış piyasa koşulları ile maliyet unsurları göz önüne alınarak belirlenen risk düzeyi çerçevesinde, finansman ihtiyacının orta ve uzun vadede mümkün olan en uygun maliyetle karşılanması sağlanacak şekilde yürütüleceği belirtilmiştir. Bu çerçevede,

- Borç portföyünün maruz kaldığı likidite, faiz ve kur risklerinin kontrol edilmesi amacıyla stratejik ölçütlerle dayalı borçlanma politikalarının uygulanmasına devam edileceği, bu kapsamında, güçlü rezerv tutulması, ortalama vadedenin piyasa koşulları elverdiği ölçüde uzatılması, borçlanmanın ağırlıklı olarak Türk Lirası cinsinden ve sabit faizli

enstrümanlarla yapılmasının uygulanacak politikaların temel unsurları olacağı,

- KÖİ modeliyle gerçekleştirilenler de dahil olmak üzere kamu yatırımları kapsamında sağlanan garanti ve taahhütlerden kaynaklanan koşullu yükümlülüklerin borç stoku ve sürdürülebilirliği üzerinde oluşturabileceği risklerin izlenmesi ve yönetilmesi çalışmalarının sürdürüleceği,
- Borç servisinin dönemler arası dengeli dağılmasının sağlanması ve ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artırılması amacıyla değişim ve geri alım ihalelerinin yapılabileceği,
- İkincil piyasalarda sahaklı bir verim eğrisinin oluşturulması ve likiditenin sağlanması yönelik olarak senetlerin azalan vadelerde yeniden ihraç edilmesi ve ölçüt senet politikası gibi uygulamalara devam edileceği,
- Devlet iç borçlanma senetleri yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla yeni araçların ve yatırımcı ilişkilerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalara devam edileceği,
- Tahvil piyasalarının geliştirilmesi amacıyla çalışmalara devam edileceği,
- Piyasa yapıcılığı sisteminin sürdürüleceği,
- Etkin hazine nakit yönetimi kapsamında 8/11/2008 tarihli ve 27048 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Para Piyasası Nakit İşlemleri Aracılığı ile Sağlanacak Finansman Hakkında Yönetmelikte yer alan finansman araçlarının kullanılabileceği

belirtilmiştir.

B- ORTA VADELİ MALİ PLAN

2015-2017 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, OVP ile uyumlu olmak üzere gelecek üç yıla ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanmıştır.

2015-2017 dönemini kapsayan OVMP'de enflasyonla mücadeleye kararlılıkla devam etmek ve cari işlemler açığını tedricen düşürerek büyümeyi artırmak ekonomi politikasının temel amacı olarak belirlenmiştir. Bu amaca yönelik olarak, para ve maliye politikalarında sıkı duruşun devam ettirileceği, gelir politikasıyla da bu duruşun destekleneceği ve özellikle yapısal reformlara hız verileceği ifade edilmiştir.

Ayrıca Planda;

- Mali Plan döneminde maliye politikasının bu amaç ve önceliklerle uyumlu olarak ekonomik istikrarın desteklenmesi, yurtiçi tasarrufların artırılması ve cari açığın kontrol altında tutulması, enflasyonla mücadele edilmesi ve büyümeye potansiyelinin yukarı çekilmesine yardımcı olacak şekilde uygulanacağı,
- Kamu kesimi borçlanma gereğinin ve faiz dışı harcamaların kontrol altında tutulması suretiyle mali disiplinin sürdürüleceği, kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunmasının sağlanacağı,
- OVMP'ye dayalı olarak hazırlanacak 2015-2017 yılları merkezi yönetim bütçesinin, kaynakların belirlenmiş temel politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini ve kamu harcamalarının etkililiğinin artırılmasını amaçladığı,
- 2015-2017 döneminde yapısal reformların mali disiplini destekleyici bir araç olarak kullanılmasına devam edileceği, mevcut harcama programlarının gözden geçirilerek verimsiz harcamaların tasfiye edileceği ve bu yolla oluşturulacak mali alanın özellikle büyümeyi destekleyecek kamu altyapı yatırımlarında, teşviklerde, eğitim alanında ve Ar-Ge desteklerinde kullanılacak şekilde önceliklendirileceği,
- Kamu idarelerinin OVP ile OVMP'de yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecekleri ve 2015, 2016 ve 2017 yılları için bütçe tekliflerini sunacakları,
- 2015-2017 döneminde maliye politikasının, gelir ve gider, bütçe açığı ve faiz dışı dengeye ilişkin olarak belirlenen orta vadeli mali hedeflere ulaşılmasını sağlayacak perspektifte yürütüleceği,
- Mali Plan döneminde, kamu harcama politikasının, çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu

idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesinin esas olacağı, kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacağı,

• Bütçeleme süreçlerinde kullanılan kamu kaynağıyla elde edilen çıktı ve sonuçların daha etkin bir şekilde ilişkilendirilmesi amacıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, kamu hizmetlerini program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına geçilmesine ilişkin çalışmalara devam edileceği,

• Mali Plan döneminde kamu yatırımlarının büyümeye, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, bölgelerin gelişme potansiyellerini harekete geçirmeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılmasının amaçlandığı ve bu amaçla kamu yatırım ödeneklerinin özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki altyapı yatırımlarına yönlendirileceği, bu kapsamda, demiryolu, liman, lojistik merkezi gibi alanlara özel önem verileceği, kamu ve özel kesim yatırımlarının birbirlerini tamamlayacak şekilde bütüncül bir bakış açısıyla ele alınacağı, kamu yatırımlarının özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı alanlarında yoğunlaştırılacağı, 2015-2017 döneminde bölgesel kalkınma projeleri kapsamında özel sektör yatırımlarının desteklenmesi amacıyla ekonomik ve sosyal altyapı ile beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projelerin gerçekleştirilemesine devam edileceği,

• Mali Plan döneminde, tarımsal destekleme amacıyla yapılan transferlerin; etkinlik, verimlilik ve katma değerin artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirilerek bu alanda gerekli düzenlemelerin yapılacağı,

• 2015-2017 döneminde kamu idarelerinin kamu iç kontrol standartlarına uyum kapasitesinin artırılacağı, kamu iç kontrol mevzuatının güncelleneceği, kamuda risk yönetimi uygulamalarının yaygınlaştırılacağı, Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlama Biriminin izleme fonksyonunun güçlendirileceği, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol alanındaki hizmetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik olarak insan kaynakları alt yapısını güçlendirmek amacıyla faaliyetler yürütüleceği,

• Mali Plan döneminde iç denetim sisteminin idarelerde daha etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla iç denetimin insan kaynakları altyapısının nitelik ve

nicelik olarak güçlendirileceği, kamu idarelerinin Kamu İç Denetim Standartlarına uyum düzeylerinin artırılmasının sağlanacağı,

- Politika oluşturma ve analiz sürecinde büyük önem taşıyan genel yönetim mali istatistiklerinin kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacak detayda, uluslararası standartlarla uyumlu ve düzenli olarak yayımlanacağı belirtilmiştir.

2015-2017 dönemi OVMP'de belirlenen 2015 yılına ilişkin bütçe dengesi ve faiz dışı fazla hedefleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	(Milyon TL)
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-20.963
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,1
Faiz Dışı Fazla (Milyon TL)	33.037
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	1,7

2015-2017 dönemi OVMP'de 2015 yılına ilişkin merkezi yönetim kapsamındaki idareler için belirlenmiş ödenek teklif tavanlarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3: Bütçe Ödenek Teklif Tavanları

	(Milyon TL)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	472.943
Merkezi Yönetim Faiz Dışı Giderler	418.943
I. Personel Giderleri	119.170
II. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	20.325
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.153
IV. Faiz Giderleri	54.000
V. Cari Transferler	176.425
VI. Sermaye Giderleri	40.955
VII. Sermaye Transferleri	6.798
VIII. Borç Verme	10.545
IX. Yedek Ödenekler	3.573

2016-2018 dönemi OVP'de 2015 yılına ilişkin merkezi yönetim bütçe hedefleri güncellenmiş olup yeni hedefler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Güncellenen Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	OVP (Ekim 2015)	OVP (Ocak 2016)
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL)	-24,5	-22,6
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,3	-1,2
Faiz Dışı Fazla (Milyar TL)	29,5	30,4
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	1,5	1,5

II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER

A- BÜTÇE GELİŞMELERİ

1- Merkezi Yönetim Bütçesi

a- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

2015 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderleri 472 milyar 943 milyon TL, faiz hariç bütçe giderleri 418 milyar 943 milyon TL, bütçe gelirleri ise 451 milyar 979 milyon TL olarak belirlenmiştir. Merkezi yönetim bütçesinin 20 milyar 963 milyon TL açık vermesi, faiz dışı fazlanın ise 33 milyar 37 milyon TL olması öngörülmüştür.

Tablo 5: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

	(Bin TL)
Bütçe Giderleri	472.942.746
Faiz Hariç Giderler	418.942.746
Faiz Giderleri	54.000.000
Bütçe Gelirleri	451.979.400
Vergi Gelirleri	389.501.090
Bütçe Dengesi	-20.963.346
Faiz Dışı Fazla	33.036.654

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ile giderlerin gayrisafi yurtıcı hasıla ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri
(Ekonomik Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	119.170.124	6,1	25,2
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	20.324.876	1,0	4,3
Mal ve Hizmet Alımları	41.152.681	2,1	8,7
Faiz Harcamaları	54.000.000	2,8	11,4
Cari Transferler	176.424.780	9,0	37,3
Sermaye Giderleri	40.955.159	2,1	8,7
Sermaye Transferleri	6.797.889	0,3	1,4
Borç Verme	10.544.604	0,5	2,2
Yedek Ödenekler	3.572.633	0,2	0,8
Bütçe Giderleri Toplamı	472.942.746	24,2	100,0

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere başlangıç ödeneği olarak personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerine toplam 139 milyar 495 milyon TL, cari transferlere 176 milyar 425 milyon TL, sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ise toplam 47 milyar 753 milyon TL ayrılmıştır.

Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre dağılımı ile giderlerin GSYH'ye oranları ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Fonksiyonel Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Genel Kamu Hizmetleri	141.696.266	7,3	30,0
Savunma Hizmetleri	23.317.331	1,2	4,9
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	34.350.445	1,8	7,3
Ekonomik İşler ve Hizmetler	57.468.712	2,9	12,2
Çevre Koruma Hizmetleri	513.607	0,03	0,1
İşkan ve Toplum Refahı Hizmetleri	4.658.502	0,2	1,0
Sağlık Hizmetleri	22.003.866	1,1	4,7
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	9.714.496	0,5	2,1
Eğitim Hizmetleri	81.694.836	4,2	17,3
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	97.524.685	5,0	20,6
Bütçe Giderleri Toplami	472.942.746	24,2	100,0

2015 yılı merkezi yönetim bütçesinde, başlangıç ödenekleri dikkate alındığında fonksiyonel sınıflandırmaya göre en büyük payı yüzde 30 ile genel kamu hizmetlerinin aldığı görülmektedir. Genel kamu hizmetlerini sırasıyla yüzde 20,6 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 17,3 ile eğitim hizmetleri izlemektedir.

2015 yılı merkezi yönetim bütçe gelir hedefleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 8: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedefleri

(Bin TL)	Hedef	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Bütçe Gelirleri	451.979.400	23,1	100,0
Genel Bütçe Gelirleri	440.997.857	22,6	97,6
Vergi Gelirleri	389.501.090	19,9	86,2
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.478.311	0,5	2,1
Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.932.183	0,1	0,4
Faizler, Paylar ve Cezalar	28.843.105	1,5	6,4
Sermaye Gelirleri	10.438.998	0,5	2,3
Alacaklardan Tahsilatlar	804.170	0,04	0,2
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	7.789.211	0,4	1,7
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	3.192.332	0,2	0,7

2015 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe gelirlerinin 451 milyar 979 milyon TL, vergi gelirlerinin ise 389 milyar 501 milyon TL olması hedeflenmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 9 milyar 478 milyon TL, alınan bağış ve yardımlar

ile özel gelirlerin 1 milyar 932 milyon TL, faizler, paylar ve cezaların 28 milyar 843 milyon TL, sermaye gelirlerinin 10 milyar 439 milyon TL ve alacaklardan tahsilatların 804 milyon TL olması öngörülmüştür. Diğer taraftan, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 7 milyar 789 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin ise 3 milyar 192 milyon TL olacağı tahmin edilmiştir.

b- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleştirmeleri

2015 yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısı verileri esas alınarak düzenlenen merkezi yönetim bütçe ödenek ve gerçekleştirmelerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

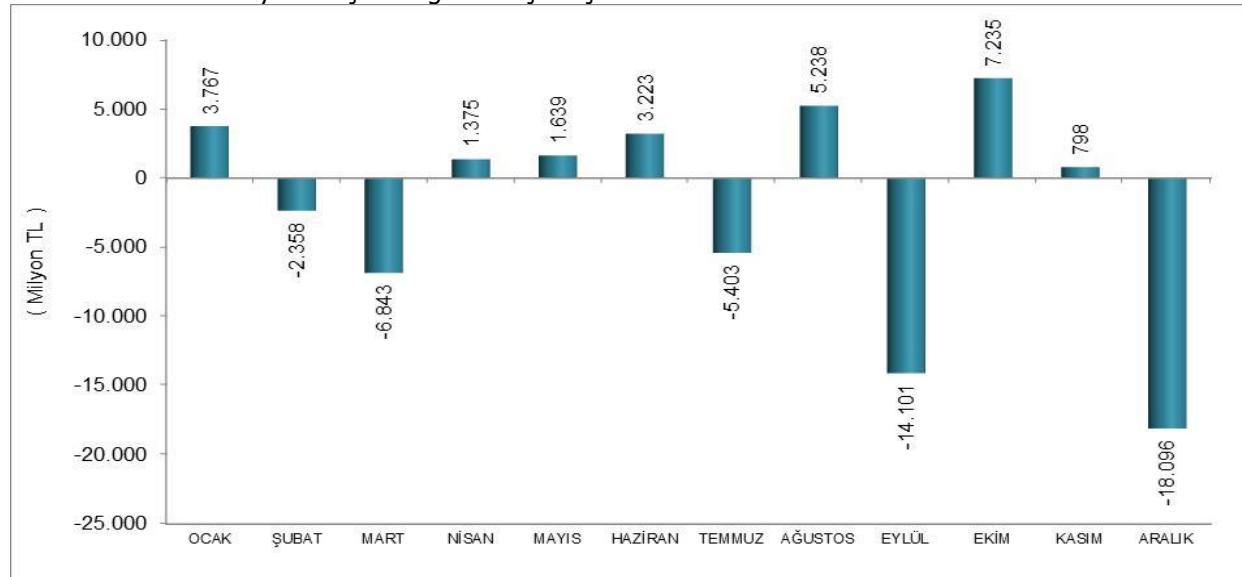
Tablo 9: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Gerçekleştirmeleri

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	472.942.746	503.313.992	506.305.093
Faiz Hariç Giderler	418.942.746	449.163.992	453.300.854
Personel Giderleri	119.170.124	97.026.472	125.051.412
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	20.324.876	18.589.460	21.044.781
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.152.681	58.749.141	45.563.391
Cari Transferler	176.424.780	183.985.358	182.671.028
Sermaye Giderleri	40.955.159	66.579.371	57.199.129
Sermaye Transferleri	6.797.889	12.249.238	10.438.226
Borç Verme	10.544.604	11.984.952	11.332.887
Yedek Ödenekler	3.572.633	0	0
Faiz Giderleri	54.000.000	54.150.000	53.004.239
Bütçe Gelirleri	451.979.400		482.779.900
Genel Bütçe Gelirleri	440.997.857		464.187.530
Vergi Gelirleri	389.501.090		407.818.455
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.478.311		19.662.165
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.932.183		1.240.649
Faizler, Paylar ve Cezalar	28.843.105		26.559.583
Sermaye Gelirleri	10.438.998		7.933.030
Alacaklardan Tahsilatlar	804.170		973.648
Özel Bütceli İdarelerin Öz Gelirleri	7.789.211		15.083.319
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	3.192.332		3.509.051
Bütçe Dengesi	-20.963.346		-23.525.193
Faiz Dışı Denge	33.036.654		29.479.046

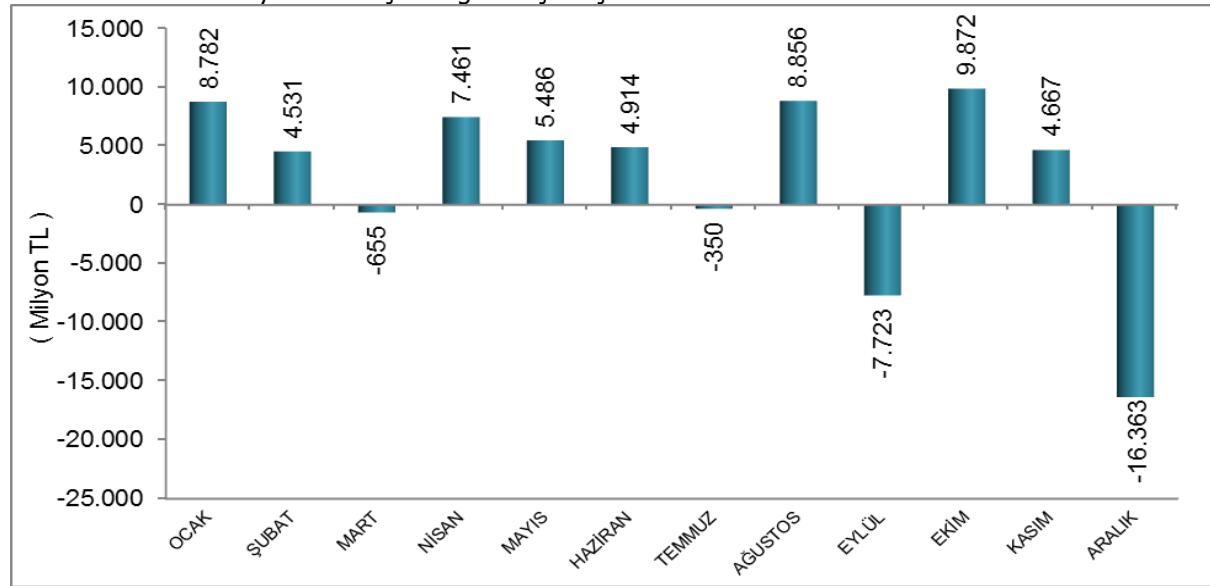
i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge

2015 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe açığı hedefi 20 milyar 963 milyon TL olarak öngörülmüş iken yılsonunda gerçekleşme 23 milyar 525 milyon TL olmuştur. 2015 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılında aylar itibarıyla bütçe dengesinin gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 1: 2015 Yılı Aylık Bütçe Dengesi Gerçekleşmeleri

Faiz dışı dengenin 2015 yılında aylar itibarıyla gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2: 2015 Yılı Aylık Faiz Dışı Denge Gerçekleşmeleri

ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2015 yılı başlangıç ödeneği 472 milyar 943 milyon TL iken, Bütçe Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca eklenen ödeneklerle yılsonu bütçe ödeneği toplamı 503 milyar 314 milyon TL, merkezi yönetim bütçe gideri gerçekleştmesi ise 506 milyar 305 milyon TL olmuştur.

aa- Ekonomik Sınıflandırımıya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Ekonominin sınıflandırmaya göre merkezi yönetim bütçe giderlerinin başlangıç ödeneği, yılsonu ödeneği ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleştirmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	472.942.746	503.313.992	506.305.093
Faiz Hariç Giderler	418.942.746	449.163.992	453.300.854
Personel Giderleri	119.170.124	97.026.472	125.051.412
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	20.324.876	18.589.460	21.044.781
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.152.681	58.749.141	45.563.391
Cari Transferler	176.424.780	183.985.358	182.671.028
Sermaye Giderleri	40.955.159	66.579.371	57.199.129
Sermaye Transferleri	6.797.889	12.249.238	10.438.226
Borç Verme	10.544.604	11.984.952	11.332.887
Yedek Ödenekler	3.572.633	0	0
Faiz Giderleri	54.000.000	54.150.000	53.004.239

2015 yılı merkezi yönetim bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine göre gerçekleştirmeleri ise Raporun 20 No'lu ekinde yer almaktadır.

Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

2015 yılında personel giderleri 125 milyar 51 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 21 milyar 45 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 2015 yılında toplam 139 milyar 495 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonu gider gerçekleştmesi 146 milyar 96 milyon TL olmuştur.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin istihdam şekillerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

- Memurlar 128,7 milyar TL
- İşçiler 8 milyar TL
- Sözleşmeli personel 3,7 milyar TL
- Geçici ve diğer personel 5,7 milyar TL

2015 yılında bir önceki yıla göre sosyal güvenlik kurumlarına Devlet primi giderleri dahil toplam personel giderlerinde gerçekleşen artışlar, mali ve sosyal haklara yönelik olarak 2014 yılı ikinci altı aylık dönemde yapılan ve 2014 yılı ilk altı aylık döneme ilişkin personel giderlerini etkilememeyip 2015 yılı harcamalarına

yansıyan düzenlemeler ile 2015 yılı Ocak ayından itibaren yapılan düzenlemelerden kaynaklanmaktadır.

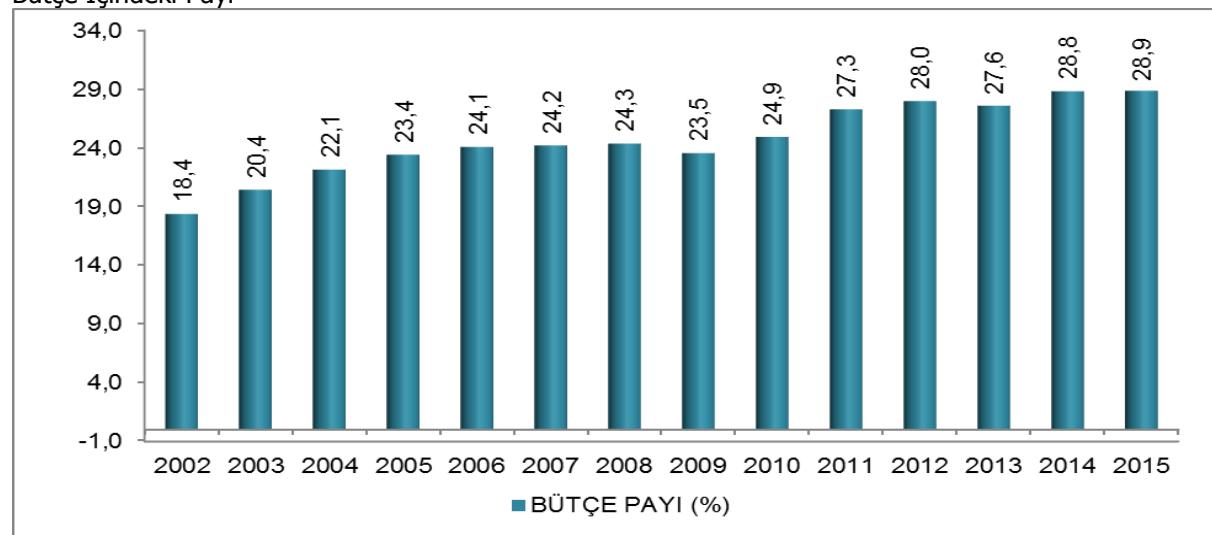
Bu çerçevede,

- Öğretmenlerin eğitim ve öğretim tazminatlarında 2014 yılının Temmuz ayından geçerli olmak üzere 75 TL artış yapılmıştır.
- 2014 yılı Aralık ayından geçerli olmak üzere hakim ve savcıların maaşlarında net 1.155 TL, akademik personelin maaşlarında ise kadro unvanlarına göre brüt 731 TL ile 841 TL tutarlarında artış yapılmıştır.
- Milli Eğitim Bakanlığınca, 2014 yılının son çeyreğinden itibaren yurt genelinde destekleme ve yetiştirme kursları açılmış olup bu kurslarda görev alan öğretmenlere ilave ek ders ödemesi yapılmıştır.
- 2014 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere işçi ücretlerinde yüzde 3 oranında genel artış yapılmıştır. Ayrıca, aynı yılın birinci altı aylık döneminde gerçekleşen enflasyon oranından kaynaklı olarak işçi ücretlerinde ilave yüzde 2,7 ve yüzde 0,78 oranlarında enflasyon zammı yapılmıştır.
- 2014 yılı personel alımlarının önemli bir kısmı, özellikle öğretmen atamaları yılın ikinci altı aylık döneminde gerçekleşmiştir.
- Kamu görevlilerinin tamamının aylık ve ücretleri, 2015 yılının Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 3 ve Temmuz ayından geçerli olmak üzere de yüzde 3 oranında artırılmıştır. Ayrıca 2015 yılının birinci altı aylık döneminde gerçekleşen enflasyon oranından kaynaklı olarak kamu görevlilerinin tamamının aylık ve ücretlerinde ilave yüzde 1,76 oranında enflasyon zammı yapılmıştır.
- İşçi ücretlerinde 2015 yılının Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 6 ve Temmuz ayından geçerli olmak üzere de yüzde 5 oranında genel artış yapılmıştır. Ayrıca, Eylül ayında işçilere bir defaya mahsus seyyanen 500 TL ilave ödeme yapılmıştır.
- Yan Ödeme Kararnamesinde yapılan değişiklik ile Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin maaşlarında 2015 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 5 oranında ilave artış yapılmıştır.

- 2015 yılında da ilave personel alımlarına devam edilmesi nedeniyle personel sayısında artışlar meydana gelmiştir. Ayrıca 2015 yılı Eylül ayında yapılması planlanan öğretmen atamaları Şubat ayında gerçekleşmiş olup Eylül ayında da ilave öğretmen ataması yapılmıştır.
- Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan Toplu Sözleşme ve 22/8/2015 tarihli ve 2015/8057 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 2015 yılı Eylül ayından geçerli olmak üzere 5434 sayılı Kanunun mülga ek 70 inci maddesinde yer alan tazminat yansıtma oranları 15 puan artırılmıştır. Böylece anılan Kanunun 4/C maddesi kapsamında bulunan personelin sosyal güvenlik prim matrahları artırılmak suretiyle bu madde kapsamındaki emeklilerin aylıklarında 100 TL artış yapılmıştır.
- Mevcut personelin kıdemlenmesine bağlı olarak maaş unsurlarında artış ve değişiklikler meydana gelmiştir.

2002-2015 yılları arasında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 3: 2002-2015 Yılları Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte yer aldığı üzere personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının 2009 yılına kadar artış eğilimi içerisinde olduğu, 2009 yılında azalan giderlerin 2010, 2011 ve 2012 yıllarında tekrar arttığı görülmektedir. 2013 yılında söz konusu giderlerin bütçe içindeki payı

azalış göstermiş, 2014 yılında yüzde 28,8, 2015 yılında ise yüzde 28,9 olarak gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Mal ve hizmet alım giderleri için 2015 yılında 41 milyar 153 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yılsonunda 58 milyar 749 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri toplamı 45 milyar 563 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli sebepleri hizmet alım giderleri ve görev giderlerindeki artışlardır.

Hizmet alımları için 17 milyar 26 milyon TL ödenek öngörülmüş ancak yılsonunda 18 milyar 629 milyon TL harcama yapılmıştır. Hizmet alımlarındaki artısta;

- Adalet Bakanlığının zorunlu müdafi ve vekil ücretleri, yargılama giderleri, posta giderleri, temizlik hizmet alım giderleri,
- Milli Savunma Bakanlığının daha önce askerler aracılığı ile yürütülen birtakım hizmetlerinin (temizlik, yemek hizmetleri vs.) hizmet alımı suretiyle görüürülmesinden kaynaklanan giderler,
- Emniyet Genel Müdürlüğü'nün haberleşme giderleri,
- Dışişleri Bakanlığının G-20 Dönem Başkanlığı faaliyetleri kapsamında oluşan giderleri ve yurtdışı temsilciliklerinin kur farkından dolayı artan hizmet alımı giderleri,
- Milli Eğitim Bakanlığının taşınmali eğitim, engelli bireylerin eğitim destek giderleri ve özel okul eğitim ve öğretim desteği giderleri,
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının e-Devlet hizmetleri, KKTC e-devlet projesi ve evrensel hizmet kapsamında yapılmış olduğu giderleri,
- TÜBİTAK'ın elektrikli araç için lisans ödemeleri ve vergi benzeri giderleri,

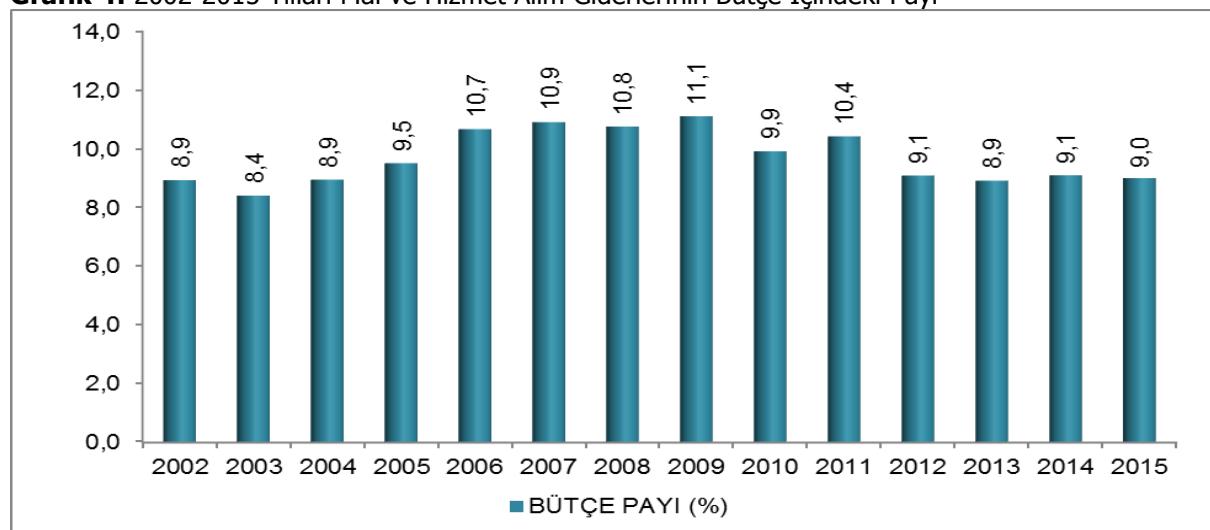
- Kredi Yurtlar Kurumunun yurt kapasitesinin artması nedeniyle bina kiralama, özel güvenlik personeli giderleri ve temizlik hizmeti alım giderleri,
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun temizlik hizmet alımı ile özel güvenlik giderleri

etkili olmuştur.

Görev giderleri için 905 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 3 milyar 130 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu giderlerdeki artışın sebepleri; ilama bağlı borç ödemeleri, 5018 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi kapsamında yapılan harcamalar ile Milli Savunma Bakanlığının barışı destekleme ve koruma harekatları kapsamındaki giderleridir.

2002-2015 yılları arasında mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 4: 2002-2015 Yılları Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılından itibaren dalgalı bir seyir izleyen mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı, 2003-2009 döneminde genel olarak artış göstermiş, 2010 yılında yüzde 9,9'a gerilemiş, 2011 yılında tekrar artarak yüzde 10,4'e yükselen giderlerin bütçe içindeki payı 2012 yılından itibaren ortalama yüzde 9 civarında gerçekleşmiştir.

Faiz Giderleri

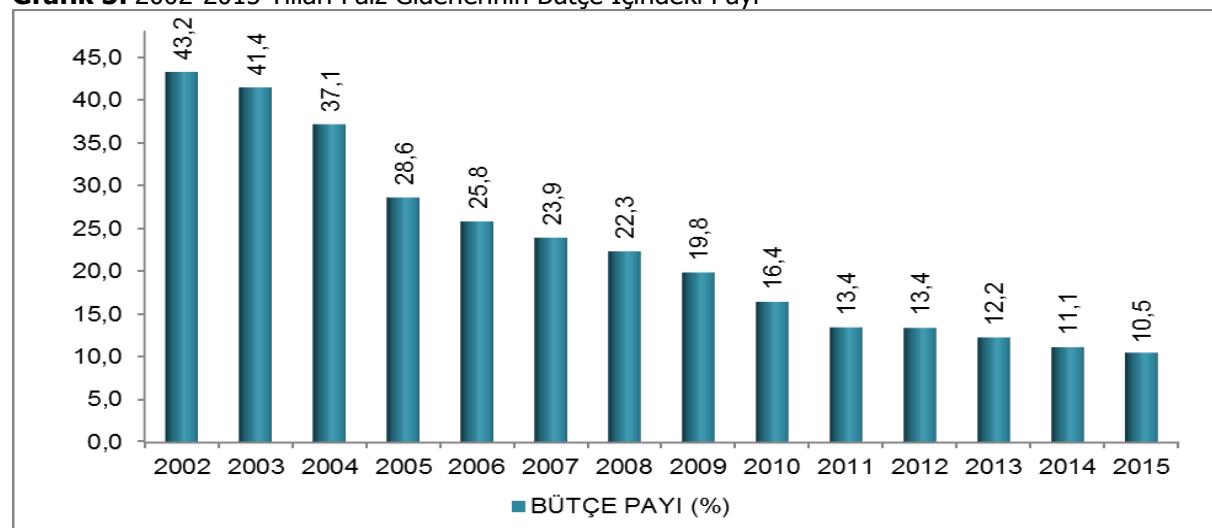
2015 yılı merkezi yönetim bütçesinde 40 milyar 320 milyon TL iç borç faiz ödemeleri, 9 milyar 920 milyon TL dış borç faiz ödemeleri, 2 milyar 200 milyon TL

iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderleri, 500 milyon TL türev ürün giderleri ve 1 milyar 60 milyon TL kira sertifikası giderleri olmak üzere toplam 54 milyar TL faiz gideri ödeneği öngörülmüştür. Yılsonu itibarıyla 53 milyar 4 milyon TL faiz gideri gerçekleşmiştir. Bu tutarın 39 milyar 179 milyon TL'si iç borç faiz ödemelerinden, 10 milyar 303 milyon TL'si dış borç faiz ödemelerinden, 2 milyar 522 milyon TL'si iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderlerinden ve 1 milyar TL'si kira sertifikası giderlerinden oluşmaktadır.

Faiz giderlerinin bütçe hedefinin altında gerçekleşmesinin temel sebebi diğer iç borç faiz giderlerinde meydana gelen azalıdır. Ödeneğin tamamının kullanılmamasının gereklisi, 2015 yılı boyunca yapılan ihalelerde oluşan ortalamalı faizlerin beklenenden düşük gerçekleşmesi, böylece ihalelere endeksli senetlerin kupon ödemelerinin de düşük olmasıdır. Ayrıca bu ödenekten yıl içerisinde 925 milyon TL tutarındaki ödeneğin kurum içi aktarma yolu ile düşüldüğü de göz önüne alınmalıdır.

2002-2015 yılları arasında faiz giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 5: 2002-2015 Yılları Faiz Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002-2015 döneminde ekonomide sağlanan istikrar ve maliye politikalarında elde edilen başarılar neticesinde faiz giderlerinin bütçe içindeki payı sürekli olarak azalmıştır. Bu sayede faiz giderlerinden sağlanan tasarruflar sonucu elde edilen bütçe kaynaklarının diğer alanlara yönlendirilmesi mümkün olmuştur.

Cari Transferler

Cari transferler için 2015 yılında 176 milyar 425 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değişiklik ile birlikte yılsonu bütçe ödeneği 183 milyar 985 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 182 milyar 671 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari transferlerin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri, hanehalkına yapılan transferlerin, görev zararlarının ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlerin bütçe ödeneğinin üzerinde gerçekleşmesidir.

Hanehalkına yapılan transferler için 26 milyar 930 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yılsonunda 29 milyar 74 milyon TL harcanmıştır. Hanehalkına yapılan transferlerin bütçe hedefinin üzerinde gerçekleşmesinin temel nedeni, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde ülkemizde barındırılan Suriye vatandaşlarına yönelik yapılan harcamalar ile ülkemizdeki afet ve acil durumlarında yapılan harcamalardır.

Görev zararları için 32 milyar 279 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 34 milyar 844 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu giderlerdeki artışın temel nedenleri; Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalı ödemeler karşılığı yapılan aktarmalar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yaptığı işveren teşvik ve sandıklara 5 puan prim desteği ödemelerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmiş olmasıdır.

Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler için 2015 yılında 1 milyar 994 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 3 milyar 688 milyon TL harcama yapılmıştır. Söz konusu artışta;

- Adalet Bakanlığının 2015 yılı içerisinde iki defa Milletvekili Genel Seçimi yapılmasından kaynaklanan giderleri,
- Maliye Bakanlığının EXPO 2016 Antalya kapsamında özellikle yatırımların gerçekleştirilmesi için EXPO 2016 Antalya Ajansına yaptığı yardımlar,
- Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları (Erasmus+) Program Katılım Bedeli ödemesi,

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüşürlmesi Hakkında Kanun kapsamında kentsel dönüşüm hizmetleri için yaptığı giderler,

etkili olmuştur.

2015 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri teşekkülere yardım amacıyla 874 milyon TL cari transfer yapılmıştır. Yapılan transferlerin idareler itibarıyla dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

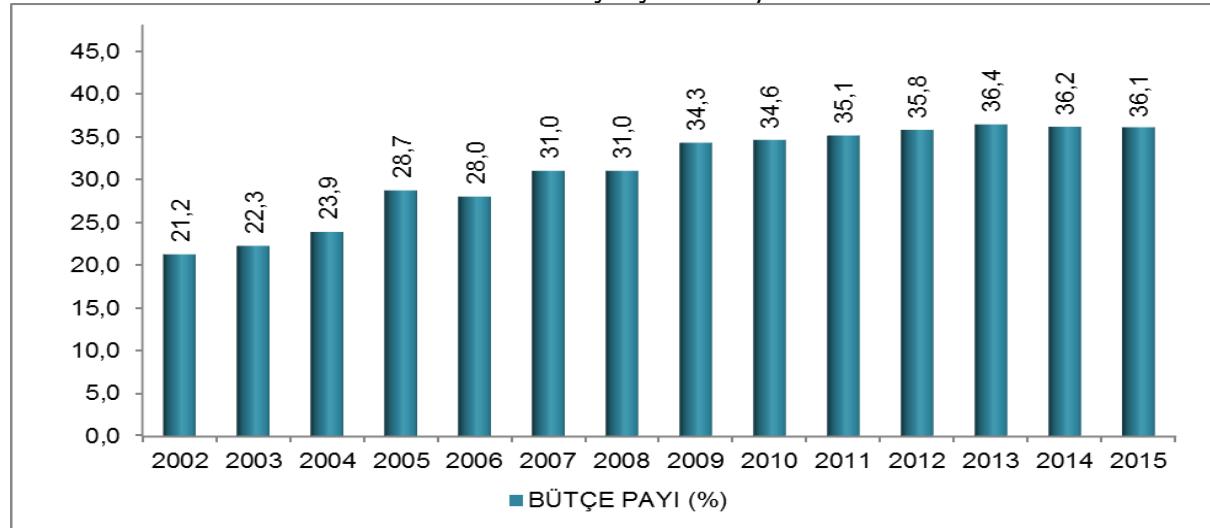
Tablo 11: İdareler İtibarıyla Dernek Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Cari Transferler

(Bin TL)	Gerçekleşme
Avrupa Birliği Bakanlığı	396.453
Diyabet İşleri Başkanlığı	276.196
Kültür ve Turizm Bakanlığı	85.686
Gençlik ve Spor Bakanlığı	36.712
İçişleri Bakanlığı	21.044
Sağlık Bakanlığı	19.467
Cumhurbaşkanlığı	4.150
Milli Eğitim Bakanlığı	2.509
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	750
Milli Savunma Bakanlığı	669
Türkiye Büyük Millet Meclisi	567
Dışişleri Bakanlığı	525
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	285
Adalet Bakanlığı	31
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1
Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	845.045
Spor Genel Müdürlüğü	27.525
Türk Standartları Enstitüsü	711
Vakıflar Genel Müdürlüğü	58
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	15
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı	7
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	5
Anadolu Üniversitesi	2
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	1
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	1
Türk Dil Kurumu	1
Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	28.325
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	303
Rekabet Kurumu	1
Düzenleyici ve Denetleyici İdarelerin Toplamı	304
Merkezi Yönetim Toplamı	873.674

Kaynak: BÜMKO, e-bütçe Sistemi

2002-2015 yılları arasında cari transferlerin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 6: 2002-2015 Yılları Cari Transferlerin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte görüldüğü üzere cari transferlerin bütçe içindeki payı 2002 yılında yüzde 21,2 iken 2012 yılında yüzde 35,8, 2013 yılında yüzde 36,4, 2014 yılında yüzde 36,2 ve 2015 yılında yüzde 36,1 olmuştur.

Sermaye Giderleri

Sermaye giderleri için 2015 yılında 40 milyar 955 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 66 milyar 579 milyon TL olmuştur. Bu ödenekten yapılan bütçe gideri 57 milyar 199 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri arasında, gayrimenkul sermaye üretim giderleri ile gayrimenkul alımları ve kamulaştırılması yer almaktadır. Bu kapsamda;

- Sağlık Bakanlığının sağlık tesisi inşaat giderleri,
- Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırdıkları işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaları,
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun adliye binaları yapım giderleri,

- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Yatırım Programında yer alan yol yapım projeleri ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan kamulaştırma giderleri,
  - Kredi Yurtlar Kurumunun hizmet binası projeleri ve kamulaştırma giderleri,
  - Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapımı devam eden baraj, gölet ve içmesuyu tesislerinin hakediş ödemelerine ilişkin harcamalar ile DSİ aleyhine sonuçlanan kamulaştırmaz el atma davaları nedeniyle yapılan harcamalar,
- önem arz etmektedir.

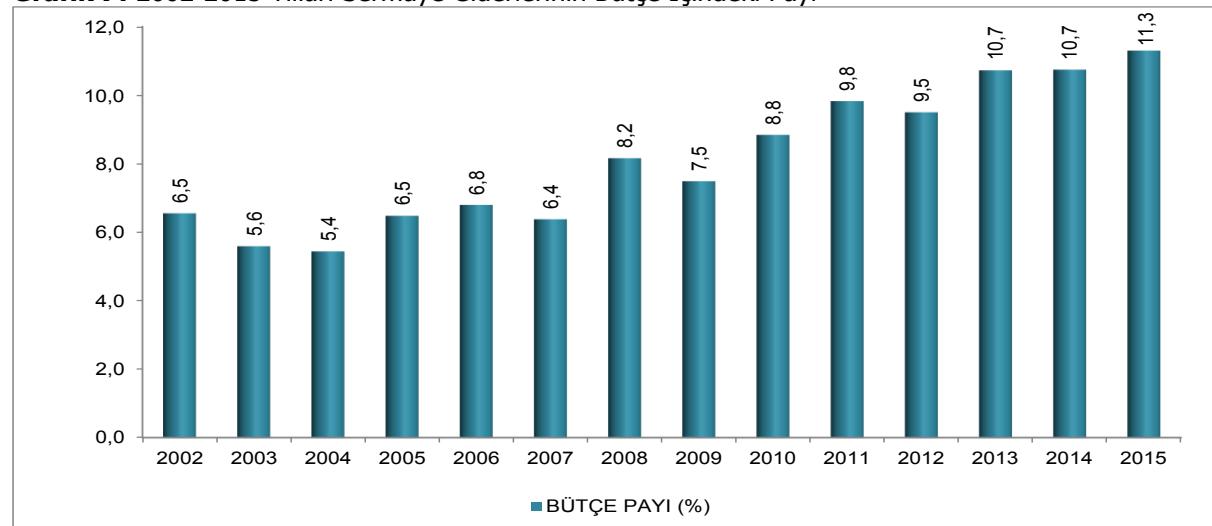
Sermaye giderleri içinde;

• Mamul Mal Alımları	6,9 milyar TL
• Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	5,4 milyar TL
• Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	40 milyar TL
• Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	3 milyar TL
• Diğer Sermaye Giderleri	1,9 milyar TL

olmuştur.

2002-2015 yılları arasında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 7: 2002-2015 Yılları Sermaye Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı yüzde 6,5 iken 2015 yılında bu oran yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir.

2015 Yılı Yatırımları

2015 yılı kamu yatırım uygulamalarında; ekonomik ve sosyal altyapıyi geliştirecek yatırımlara, sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler dikkate alınarak ağırlık verilmiştir.

2015 yılında, mahalli idare yatırımları ve yatırım işçilik giderleri hariç olmak üzere, Yatırım Programı kapsamında; toplam tutarı 2015 yılı fiyatlarıyla 477,3 milyar TL, 2014 sonu kümülatif harcaması 211,2 milyar TL olan 2.915 adet kamu yatırım projesi yürütülmüştür.

2015 yılında tahsis edilen 53,5 milyar TL tutarındaki yatırım ödeneğinin yüzde 74,8'ine karşılık gelen 40 milyar TL'lik kısmı merkezi yönetim bütçesi kapsamında yer alan kuruluşların yatırım ödenekleri için tahsis edilmiştir. Bu kapsamdaki yatırım tahsislerinden en büyük payı yüzde 26,1 ile ulaşırma-haberleşme sektörü almış, bunu yüzde 22,8 ile eğitim, yüzde 22,7 ile diğer kamu hizmetleri, yüzde 14,6 ile tarım ve yüzde 7,6 ile sağlık sektörü izlemiştir, enerji sektörünün payı ise yüzde 3,6 olmuştur. Madencilik, imalat, turizm ve konut sektörlerinin toplam payı ise yüzde 2,4 olmuştur.

KİT yatırımlarının toplam kamu yatırımları içerisindeki payı yüzde 20,7, İller Bankasının payı yüzde 0,1, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların payı yüzde 0,2, döner sermayeler ve sosyal güvenlik kuruluşlarının payı ise yüzde 4,3 olmuştur.

Karayolu sektöründe 2015 yılında 564 km bölünmüş yol yapımı, 961 km tek yol yapımı ve 1.167 km bitümlü sıcak karışım kaplama yapım, onarım ve yenilemesi tamamlanmıştır. Ayrıca, Devlet ve İl Yollarında 181 adet (22.500 m) karayolu köprüsü, 44 adet (57.000 m) tünel inşa edilmiş ve 12.636 km sathi kaplama bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.

Denizyolu sektöründe, Filyos Limanı altyapı inşaatı projesinin ihale süreci devam etmiştir.

Havayollarında 2015 yılında Ordu-Giresun Havalimanı, Diyarbakır Havalimanı terminal binası ve mütemmimleri yapımı projeleri tamamlanmıştır.

Demiryolu sektöründe, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nce yürütülen projelerdeki 2015 yılı ilerlemesi düşük kalmış olup toplam başlangıç ödeneğinin yaklaşık yüzde 18'i harcanabilmiştir. Söz konusu harcamanın tamamına yakını Marmaray Projesinde gerçekleşmiştir.

Başa yüksek hızlı tren projeleri olmak üzere, mevcut hatların çift hatlı hale getirilmesi ve modernizasyonu, elektrifikasyon ve sinyalizasyon tesisleri yapımı, lojistik merkezler vb. büyük demiryolu yatırımlarının yapımına TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nce devam edilmiştir. İstanbul Levent-Hisarüstü Metrosu tamamlanarak işletmeye açılmıştır. Konya Alaaddin-Adliye Tramvay Hattı hizmete girmiştir. İstanbul'da Kadıköy-Kartal-Kaynarca Metrosunun devam niteliğindeki Kartal-Kaynarca kesimi ile Üsküdar-Ümraniye ve Kabataş-Mahmutbey Metro projelerinde çalışmalara devam edilmektedir.

2015 yılı itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesi 5,4 milyar TL'dir. Bu bütçenin 1 milyar TL'si FATİH Projesine tahsis edilmiştir.

2015 yılında üniversitelere ek ödeneklerle birlikte yüksekokretim sektörü kapsamında 3,9 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Üniversitelere tahsis edilen ödeneklerle 1.098.932 bin m² büyüklüğünde derslik ve hizmet binası tamamlanarak hizmete alınmıştır.

DSİ Genel Müdürlüğü'nce 2015 yılı sonu itibarıyla, 2.255.738 hektar büyük su işi, 770.499 hektar küçük su işi projelerinden olmak üzere toplam 3.026.237 hektar net sulama alanı inşa edilerek işletmeye başılmıştır. Ayrıca 2015 yılında küçük su işi projeleri çerçevesinde inşa edilen 94 adet gölet tamamlanmış, büyük su işi projeleri kapsamında inşa edilen 7 adet sulama amaçlı baraj bitirilmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğü'nden yürütülen projelerden Deriner Barajı ve HES projesi tamamlanarak yatırım programından çıkartılmıştır. Yusufeli Barajı ve HES İnşaatı içinde %50 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. Projenin 2019 yılında tamamlanması öngörmektedir. İlius Barajında yapım çalışmaları devam etmektedir.

Baraj inşaatında yüzde 80, ana baraj gövde dolgusunda yüzde 100, santral binası kazı işlerinde yüzde 100, santral binası beton işlerinde yüzde 57, elektromekanik işlerde yüzde 82 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. Barajın 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Kiğı Barajında ise inşaat işleri tamamlanmış olup elektromekanik işler devam etmektedir.

2015 yılında sağlık sektöründe Sağlık Bakanlığı ve üniversitelere tahsis edilen 3,9 milyar TL bütçe ve döner sermaye başlangıç ödeneği ile 2,2 milyar TL yıl içindeki ek ödenekler dahil toplam 6,2 milyar TL ödenek ile; toplam 6.345 yatak kapasiteli; 32 adet 100 yatak altı hastane ve ek bina, 3 adet 101-200 yatak kapasiteli hastane, 11 adet 201 yatak üzeri kapasiteye sahip hastane, 14 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ve 45 adet birinci basamak sağlık kuruluşu (Sağlık Ocağı, Sağlık Evi, Toplum Sağlığı Merkezi vs.) ile 4 adet lojman binası; üniversitelerin ise 154 yatak kapasiteli 1 hastane inşaatı ile 4 adet hastane ek bina projesi tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Ormancılık sektörü özel bütçe yatırımları kapsamında; 2015 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından 37.316 hektar ağaçlandırma, 9.450 hektar rehabilitasyon, 74.865 hektar toprak muhafaza ve 23.843 hektar mera İslahi çalışması yapılmış olup 103.375.000 adet fidan üretilmiştir.

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Sermaye Transferleri

Sermaye transferleri için 2015 yılında 6 milyar 798 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 12 milyar 249 milyon TL olmuştur. Bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 10 milyar 438 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 9 milyar 793 milyon TL'si yurtdışı sermaye transferlerinden, 645 milyon TL'si ise yurtdışı sermaye transferlerinden oluşmaktadır.

Sermaye transferlerinde meydana gelen artışta;

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın 25/7/1995 tarihli 4123 sayılı Kanun kapsamında belediyelere ve il özel idarelerine yaptığı afet altyapı yardımları,
- İçişleri Bakanlığına il özel idarelerince yürütülen çeşitli yatırım projelerinin

desteklenmesi ve öncelikli yollar projesi kapsamındaki ihtiyaçların karşılanması amacıyla aktarılan kaynaklar,

- TÜBİTAK'ın Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) kapsamında yıllara sari taahhütleri için yaptığı harcamalar,
- Milli Eğitim Bakanlığı ile TOKİ arasında yapılan protokol gereği olarak yapılan okul/kurumların bedeli karşılığı TOKİ'ye yapılan aktarmalar,
- Spor Genel Müdürlüğü tarafından Spor Tesisi İnşaat Projeleri kapsamında yapılan harcamalar,
- 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmaşının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5inci maddesi uyarınca TCDD'nin yüksek hızlı/hızlı tren altyapı, demiryolu altyapı yenileme ve iyileştirme yatırımları ve Ar-Ge harcamalar,
- KKTC ödeneklerinin bir önceki yıl kullanılmayan kısımlarının ertesi yıla devredilerek harcanması

etkili olmuştur.

2015 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara yardım amacıyla gerçekleşen transfer tutarı 27 milyon TL olmuştur. Yapılan sermaye transferlerinin ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

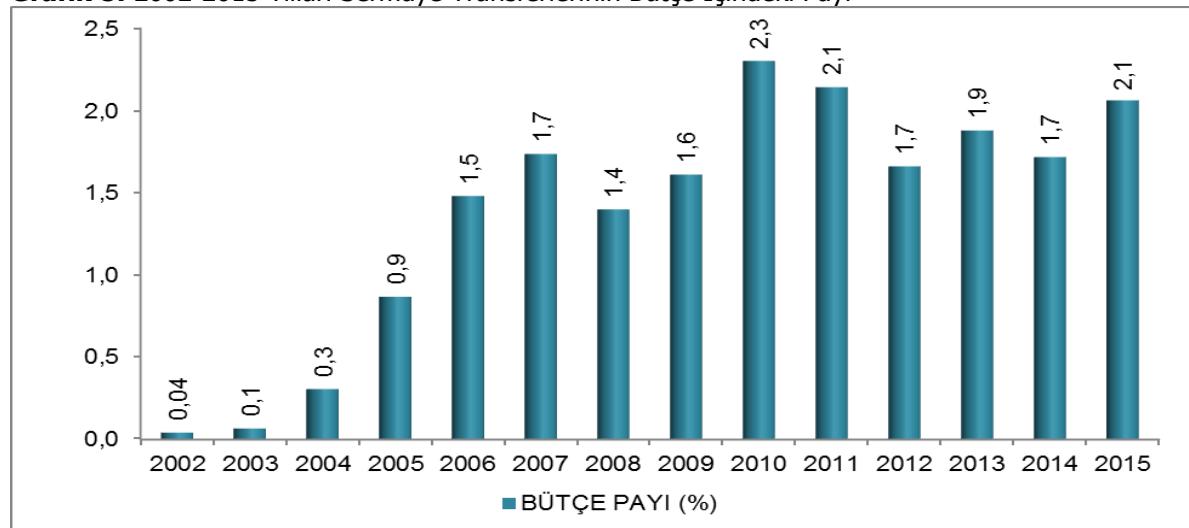
Tablo 12: Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Sermaye Transferleri

(Bin TL)	Gerçekleşme
Gençlik ve Spor Bakanlığı	18.593
Kültür ve Turizm Bakanlığı	6.700
İçişleri Bakanlığı	1.178
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	115
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	39
Merkezi Yönetim Toplamı	26.625

Kaynak: BUMKO e-bütçe sistemi

Diğer taraftan, Köylerin Altyapısını Destekleme (KÖYDES) Projesi için 2015 yılı bütçesinde 367 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yılsonunda bu tutarın tamamı harcanmıştır.

2002-2015 yılları arasında sermaye transferlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 8: 2002-2015 Yılları Sermaye Transferlerinin Bütçe İçindeki Payı

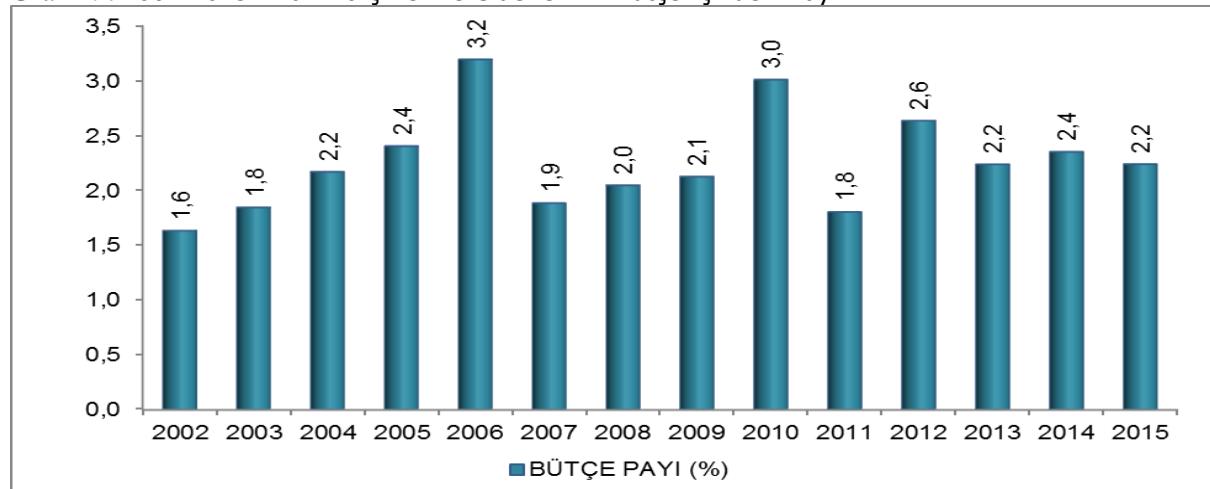
Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Borç Verme

Borç verme giderleri için 2015 yılında 10 milyar 545 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek değişiklikleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 11 milyar 985 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödenekten yapılan toplam bütçe gideri 11 milyar 333 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Borç verme giderlerinin başlangıç ödeneğinin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli sebepleri KİT'lerin sermaye artırımına ilişkin Yüksek Planlama Kurulu Kararlarına istinaden Kamu İktisadi Teşekkülüllere yapılan ödemelerdeki artış ile öğrenim kredisi verilen öğrenci sayılarındaki artışıtır.

2002-2015 yılları arasında borç verme giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 9: 2002-2015 Yılları Borç Verme Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2015 yılı bütçe başlangıç ve yılsonu ödenekleri, yılsonu gerçekleştirmeleri ile gerçekleştirmelerin GSYH'ye oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleştirmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme / GSYH (%)
Genel Kamu Hizmetleri	141.696.266	144.985.524	141.513.376	7,2
Savunma Hizmetleri	23.317.331	33.163.586	22.876.604	1,2
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	34.350.445	32.046.023	38.842.950	2,0
Ekonomik İşler ve Hizmetler	57.468.712	77.248.289	73.418.061	3,8
Çevre Koruma Hizmetleri	513.607	584.201	552.911	0,03
İşkan ve Toplum Refahı Hizmetleri	4.658.502	6.150.135	5.975.631	0,3
Sağlık Hizmetleri	22.003.866	25.749.720	25.047.602	1,3
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	9.714.496	9.050.034	11.021.509	0,6
Eğitim Hizmetleri	81.694.836	73.862.462	86.857.612	4,4
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	97.524.685	100.474.017	100.198.837	5,1
Bütçe Giderleri Toplamı	472.942.746	503.313.992	506.305.093	25,9

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere genel kamu hizmetleri için yapılan giderler başlangıç ödeneklerinin altında kalmıştır. Bu durumun en önemli nedeni, faiz giderlerinin bütçede öngörlülenen daha az gerçekleşmesidir.

Savunma hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin altında kalmıştır. Bunun en önemli nedenlerinden biri Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın savunma hizmetleri fonksiyonunda yer alan bazı yatırım projelerine tahsis edilen ödeneklerin kısmı kullanılmıştır. Bir diğer nedeni ise Milli Savunma Bakanlığının öngörlülenen daha az harcama gerçekleştirmesidir. Bu durum personel giderlerinden ve Stratejik Hedef Planı çerçevesinde yürütülen projeler kapsamında yapılan harcamalardan (modernizasyon projeleri) kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda, modernizasyon projesi ödemelerinin bir kısmı 2016 yılında yapılacağından, söz konusu harcamalar başlangıç ödeneklerinin altında kalmıştır.

Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- Adalet Bakanlığının personel giderlerinden, elektrik, su, yakacak ve iaşe giderleri ile ilama bağlı borçlarından,
- Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün güvenlik ve savunma amaçlı mal ve hizmet alımları ile diğer muhtelif giderlerden,

- Maliye Bakanlığının yıl içinde ortaya çıkan ilama bağlı borç ödemelerinden,
- Kredi Yurtlar Kurumunun yurt kapasitesinin artması sonucunda yurtlardaki Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri artışından,
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun adliye binaları yapımı, elektrik, su, yakacak, iaşe ve yolluk giderlerine yıl içinde ödenek eklenmesinden

oluşmaktadır.

Ekonominin işler ve hizmetler fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bunun en önemli nedeni KİT'lerin sermaye artırımına ilişkin YPK Kararlarına istinaden KİT'lere yapılan ödemelerdeki artıştır.

İskan ve toplum refahı hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun en önemli nedenleri İl özel idarelerince yürütülen çeşitli yatırım projelerinin desteklenmesi amacıyla İçişleri Bakanlığına ve baraj, gölet vs. yapımı ile Kıbrıs'a Su Götürme Projesi kapsamında DSİ'ye yapılan aktarmalardır.

Sağlık hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun nedenleri Sağlık Bakanlığında yapılan yatırım giderleri, personel ödemeleri, sürekli görev yollukları ile İçişleri Bakanlığının merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının taşrada yürütülen çeşitli sağlık sektörü kaynaklı yatırım projeleri giderlerinden kaynaklanmaktadır.

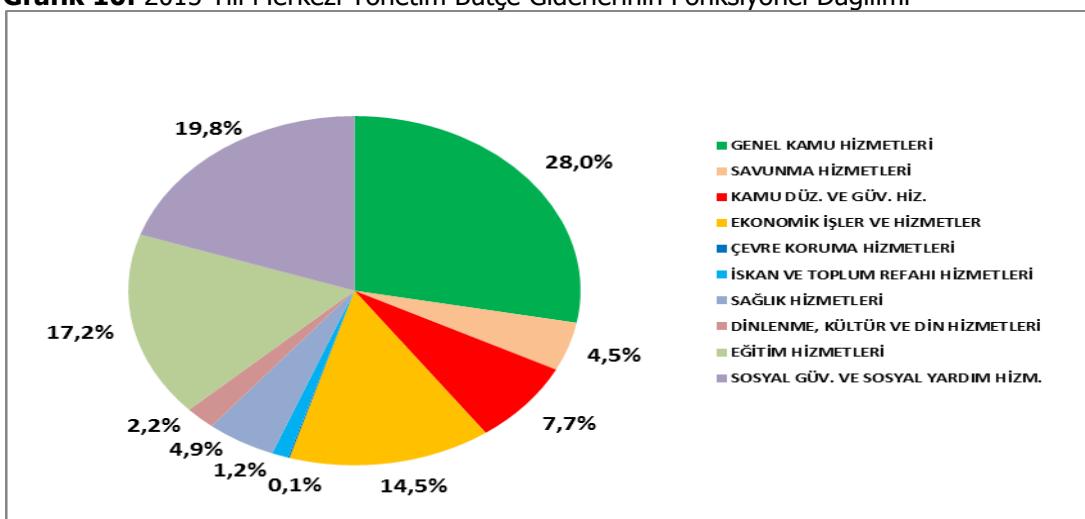
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bunun başlıca nedenini Spor Genel Müdürlüğü tarafından Spor İl Müdürlüklerinin spor faaliyetlerinin desteklenmesi için gerekli olan tesislerin yapım, bakım ve onarımı ile bu tesislerin işletilmesine ilişkin cari giderlerin karşılanmasına yönelik yapılan harcamalar oluşturmaktadır.

Eğitim hizmetlerinde de yılsonu gider gerçekleştirmelerinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle Üniversitelerde akademik personele ilişkin yükseköğretim tazminatı düzenlemesinin mali yükü, üniversitelerin fiziki kapasitelerinde ve öğrenci sayılarındaki artış ile Kredi Yurtlar

Kurumunun yurt kapasitesinin artması nedeniyle mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri yılsonu gerçekleşmesinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri 5902 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde başta ülkemizde barındırılan Suriye vatandaşlarına yönelik olmak üzere ülkemizde meydana gelen afet ve acil durumlara yönelik harcamalardan ve Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet katkısı ve faturalı ödemeler karşılığı yapılan aktarmaların öngörülenden yüksek gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Grafik 10: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı

Grafikte görüldüğü üzere fonksiyonel sınıflandırma bazında 2015 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları içerisinde en büyük payı yüzde 28 ile genel kamu hizmetleri almıştır. Genel kamu hizmetlerini yüzde 19,8 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 17,2 ile eğitim hizmetleri takip etmiştir. 2015 yılında merkezi yönetim bütçesinden, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine, eğitim hizmetlerine ve sağlık hizmetlerine ayrılan pay toplamı ise yüzde 41,9 olmuştur.

cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2015 yılında merkezi yönetim kapsamında yer alan idarelerin bütçe ödenekleri ve gerçekleştirmelerini gösteren tablolar Raporun 5, 6 ve 7 No'lu eklerinde yer almaktadır.

Bütçeden en fazla payı alan genel bütçe kapsamındaki ilk on kamu idaresine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 14: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Genel Bütçeli Kamu İdaresi

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Maliye Bakanlığı	127.254.013	133.618.895	133.341.152
Hazine Müsteşarlığı	68.399.057	70.844.764	68.288.620
Milli Eğitim Bakanlığı	62.000.248	42.869.443	62.247.769
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	13.855.514	27.457.552	26.176.272
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	30.678.105	25.675.771	25.658.124
Milli Savunma Bakanlığı	22.764.255	32.958.073	22.723.973
Emniyet Genel Müdürlüğü	17.623.719	12.413.059	18.603.258
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	18.249.634	18.108.968	18.047.191
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	14.698.518	14.977.428	14.840.028
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	11.712.065	12.285.301	11.599.946

Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı bütçelerinin diğer kurum bütçelerinden daha yüksek olmasının nedeni, bu bütçeler içerisinde faiz giderlerinin ve hazine yardımları gibi transfer kalemlerinin yer almıştır. Faiz giderleri ve transferler çıkarıldığı takdirde Milli Eğitim Bakanlığının merkezi yönetim bütçesinden en yüksek payı alan kurum olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan, bütçe gerçekleştirmeleri itibarıyla en çok gider gerçekleştiren ilk on özel bütçeli idare aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Özel Bütçeli İdare

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Karayolları Genel Müdürlüğü	7.246.304	22.875.611	22.825.797
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	9.796.072	11.118.292	11.030.984
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	7.052.675	8.383.316	8.148.639
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	2.087.344	3.605.563	3.179.412
Orman Genel Müdürlüğü	2.567.630	2.884.288	2.788.670
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukları İş Yurt. Kurumu	905.250	2.498.778	2.257.008
Spor Genel Müdürlüğü	1.020.334	1.835.933	1.825.052
İstanbul Üniversitesi	848.186	1.003.589	923.075
Ankara Üniversitesi	619.003	729.591	697.523
Hacettepe Üniversitesi	608.266	746.856	687.735

iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

2015 yılı merkezi yönetim bütçe gelirleri 451 milyar 979 milyon TL olarak hedeflenmiş iken gerçekleşme bu hedefin yüzde 6,8 fazlasıyla 482 milyar 780 milyon TL olmuştur. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesinde vergi gelirlerinin yanısıra vergi dışı gelir kalemlerinden sağlanan gelirler etkili olmuştur.

Bütçe gelirlerinin dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 16: 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri	451.979.400	482.779.900
Genel Bütçe Gelirleri	440.997.857	464.187.530
Vergi Gelirleri	389.501.090	407.818.455
Teşebbüüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.478.311	19.662.165
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.932.183	1.240.649
Faizler, Paylar ve Cezalar	28.843.105	26.559.583
Sermaye Gelirleri	10.438.998	7.933.030
Alacaklardan Tahsilatlar	804.170	973.648
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	7.789.211	15.083.319
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	3.192.332	3.509.051

Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 464 milyar 188 milyon TL'si genel bütçe gelirlerinden, 15 milyar 83 milyon TL'si özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinden, 3 milyar 509 milyon TL'lik kısmı ise düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinden oluşmaktadır.

aa- Genel Bütçe Gelirleri

2015 yılında 440 milyar 998 milyon TL olarak hedeflenen genel bütçe gelirleri yılsonunda 464 milyar 188 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Genel bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesi ağırlıklı olarak toplam vergi ile teşebbüüs ve mülkiyet gelirlerinden kaynaklanmaktadır.

2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 389 milyar 501 milyon TL olarak hedeflenen vergi gelirlerinin yılsonu gerçekleşmesi 407 milyar 818 milyon TL olmuştur. Hedefe göre vergi gelirleri yüzde 4,7 oranında fazla gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Vergi Gelirleri Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Vergi Gelirleri	389.501.090	407.818.455
Gelir Vergisi	82.344.697	85.755.807
Kurumlar Vergisi	36.114.879	33.388.149
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	44.199.000	46.424.495
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	75.100.210	74.645.805
Özel Tüketim Vergisi	93.991.450	105.922.766
Diğer Vergiler	57.750.854	61.681.433

Bu bağlamda;

- Gelir vergisi tahsilat hedefi 82 milyar 345 milyon TL iken yılsonu tahsilatı 85 milyar 756 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefine göre yüzde 4,1

fazla gerçekleşen gelir vergisindeki artışta; ücret ve menkul sermaye iradı üzerinden yapılan tevkifat tahsilatlarının beklenentinin üzerinde olması etkili olmuştur.

- Kurumlar vergisi tahsilatı hedefi 36 milyar 115 milyon TL iken yılsonu tahsilatı 33 milyar 388 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefine göre yüzde 7,6 daha az gerçekleşen kurumlar vergisindeki azalın nedeni; toplam matrah ve ödenecek vergi içerisindeki payı diğer sektörlerde göre daha yüksek olan finans sektöründen yapılan vergi tahsilatının kur ve faiz oranlarındaki gelişmeler nedeniyle azalmasıdır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 119 milyar 299 milyon TL olarak öngörülen dahilde ve ithalde alınan katma değer vergisi tahsilatları toplamı yılsonunda, hedefe göre yüzde 1,5 oranında artarak 121 milyar 70 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu artışa, iç talepteki nispi canlılık, 4,5 G frekans ihalesinden yapılan tahsilat ve yılın başında bazı mallara yönelik özel tüketim vergisi düzenlemelerinin gelir etkisi neden olmuştur.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 93 milyar 991 milyon TL olarak öngörülmüş olan özel tüketim vergisi tahsilatı yılsonunda, hedefin yüzde 12,7 üzerinde gerçekleşerek 105 milyar 923 milyon TL olmuştur. Bu artışta düşen petrol varil fiyatının tüketimi artırması, öngörülenin üzerindeki otomobil ile hafif ticari araç satışları ve yılın başında yapılan ÖTV düzenlemeleri başta olmak üzere özel tüketim vergisini oluşturan alt kalemlerin tümünde beklenentin üzerindeki gelişmeler etkili olmuştur.

- Aynı şekilde ekonomide görülen gelişmeler yukarıdaki tabloda yer alan diğer vergileri de etkilemiştir. Yılsonu itibarıyla 61 milyar 681 milyon TL olan diğer vergiler tahsilatı, 57 milyar 751 milyon TL olarak öngörülen hedefin yüzde 6,8 üzerinde gerçekleşmiştir. Diğer vergileri oluşturan alt gelir kalemlerinden harçlar, gümrük, damga ile banka ve sigorta muameleleri vergilerinden yapılan tahsilatların konut değerlerindeki ve satışındaki artış, gümrük tarife cetvellerinde yapılan düzenlemeler, işlem hacminde ve tutarında artış ve beklenilerin üzerinde gerçekleşen faiz oranları nedenleriyle tahminlerin üzerinde gerçekleşmiştir.

- Genel bütçe vergi dışı gelir gelişmeleri toplamı da 51 milyar 497 milyon TL olarak öngörülmüş olup, hedefin yüzde 9,5 üzerinde 56 milyar 369 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında özellikle kamu bankalarından elde

edilen temettü gelirleri ve 4,5 G ihalesi kapsamında yapılan anapara ve taksit ödemelerinden dolayı genel bütçe vergi dışı gelirler tahsilatı bütçe hedefini aşmıştır.

bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri

2015 yılında özel bütçeli idarelerin öz gelir hedefi 7 milyar 789 milyon TL iken yılsonu gerçekleşmesi 15 milyar 83 milyon TL olmuştur. Buna göre, özel bütçeli idarelerin öz gelirleri hedefin yüzde 93,6 üzerinde gerçekleşmiştir.

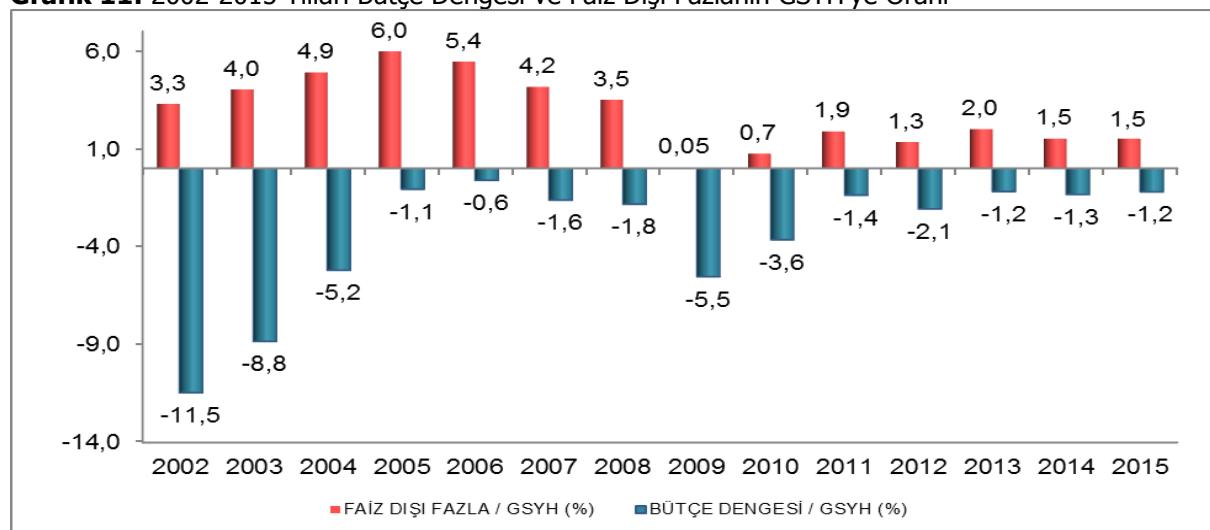
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri

2015 yılında düzenleyici ve denetleyici kurumların gelir hedefi 3 milyar 192 milyon TL iken yılsonu gerçekleşmesi 3 milyar 509 milyon TL olmuştur. Buna göre, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri hedefin yüzde 9,9 üzerinde gerçekleşmiştir.

c- Bütçe Performansının Gelişimi

2002-2015 yılları arasında bütçe dengesi ve faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranını gösteren grafiğe aşağıda yer verilmiştir.

Grafik 11: 2002-2015 Yılları Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlanın GSYH'ye Oranı

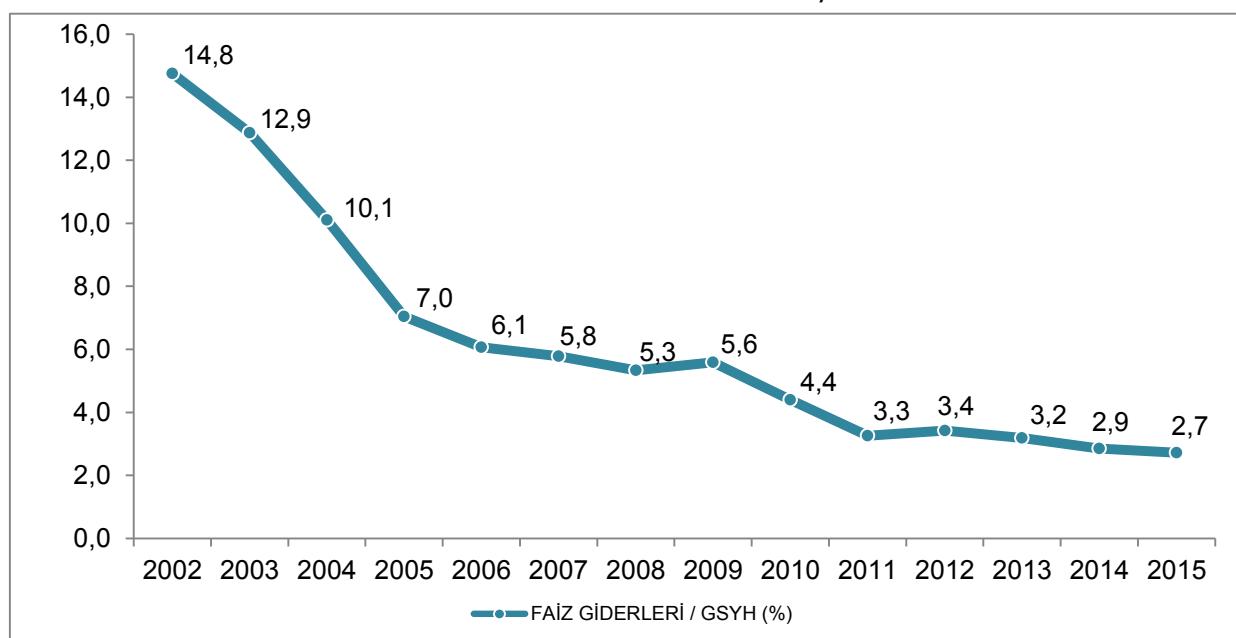
Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Bütçe açığının GSYH'ye oranı 2002 yılında yüzde 11,5 iken, 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla yüzde 1,4, yüzde 2,1, yüzde 1,2 ve yüzde 1,3 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında ise bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,2 olmuştur.

2002 yılında yüzde 3,3 olan faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı, 2011 yılında yüzde 1,9, 2012 yılında yüzde 1,3 ve 2013 yılında yüzde 2 olarak gerçekleşmiş iken 2014 ve 2015 yıllarında bu oran yüzde 1,5 olmuştur.

Kamu maliyesinde sağlanan mali disiplin sayesinde faiz giderlerinin GSYH'ye oranı genel olarak düşüş eğilimi göstermektedir.

Grafik 12: 2002-2015 Yılları Merkezi Yönetim Faiz Giderlerinin GSYH'ye Oranı

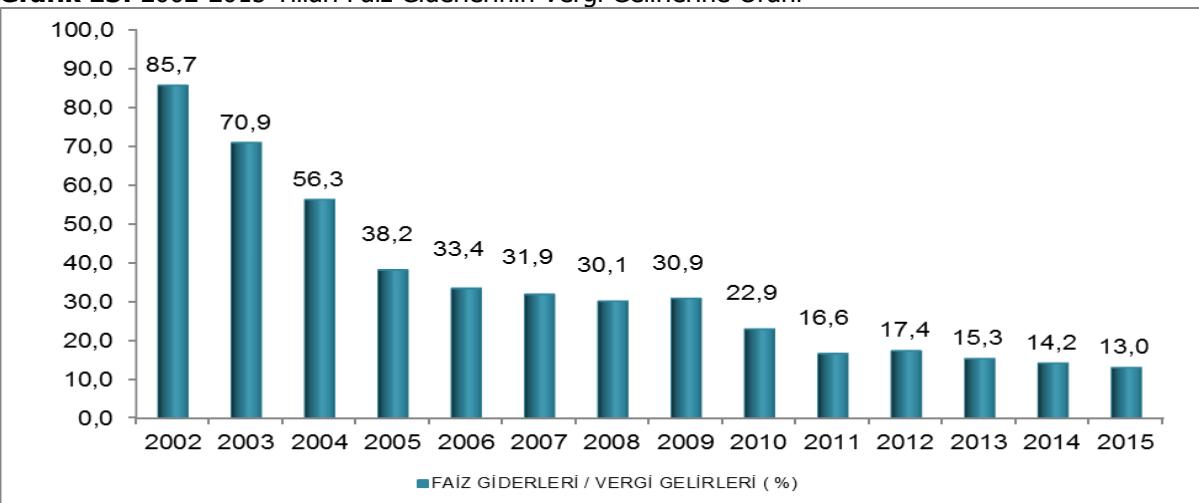

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında yüzde 14,8 olan faiz giderlerinin GSYH'ye oranı, 2013 yılında yüzde 3,2, 2014 yılında yüzde 2,9 ve 2015 yılında yüzde 2,7 seviyesine düştürü.

Yıllar itibarıyla vergi gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranlarını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Grafik 13: 2002-2015 Yılları Faiz Giderlerinin Vergi Gelirlerine Oranı

Not: 2002-2015 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz giderlerini karşılarken bu oran izleyen yıllarda vergi performansındaki artış ve kararlılıkla sürdürülen mali disiplin sonucunda genel olarak düşüş eğilimi göstermiş ve 2015 yılında yüzde 13 olarak gerçekleşmiştir.

d- Mali Tablolar

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin 2015 yılı bilançoları ve merkezi yönetim faaliyet sonuçları tablosu ile sosyal güvenlik kurumları,mahalli idareler 2015 yılı karşılaştırmalı bilanço ve denge tablolarına Raporun 8,9,10,11,12,13,14,15 ve 16 No'lu eklerinde yer verilmiştir.

2- Sosyal Güvenlik Kurumları

a- Sosyal Güvenlik Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

2015 yılında Sosyal Güvenlik Kurumunun giderleri 223 milyar 338 milyon TL olarak öngörülmüşken yılsonunda hedefin yüzde 3,7 üzerinde gerçekleşerek 231 milyar 546 milyon TL olmuştur. Kurumun gelirleri ise 205 milyar 219 milyon TL olarak hedeflenmişken yüzde 7,3 artısla 220 milyar 102 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılı SGK bütçe ödenek ve gerçekleşmeleri ile gelir-gider dengesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 18: 2015 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Milyon TL)	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşme	Değişim Oranı (%)
TOPLAM GELİR	205.219	220.102	7,3
Prim Gelirleri	144.226	153.040	6,1
Prim Yapılandırma Gelirleri	5.372	6.441	19,9
Devlet Katkısı	34.887	37.526	7,6
Ek Ödeme Transferi	6.333	6.407	1,2
Faturalı Ödemeler	6.111	7.833	28,2
Diger Gelirler ¹	8.289	8.857	6,8
TOPLAM GİDER	223.338	231.546	3,7
Emekli Aylıkları	150.103	152.063	1,3
Sağlık Giderleri (GSS)	57.073	59.411	4,1
Ek Ödeme	6.389	6.435	0,7
Faturalı Ödemeler	2.923	3.980	36,2
Diger Sigorta Ödemeleri	2.109	3.142	49,0
Diger (sigorta ödemeleri, yönetim, yatırım, vb.)	4.741	6.515	37,4
GELİR - GİDER DENGESİ	-18.119	-11.444	36,8
Toplam Gelirlerin Toplam Giderleri Karşılık Oranı (%)	95,1		
BÜTÇE TRANSFERİ	80.629	79.024	-2,0
Açık Finansmanı	18.119	11.947	-34,1
Devlet Katkısı	34.887	37.526	7,6
Ek Ödeme	6.333	6.407	1,2
Faturalı Ödemeler	5.059	6.958	37,5
Teşvikler	9.419	9.781	3,8
Ödeme Gücü Olmayanların GSS Primi	6.812	6.406	-6,0

Not: (1) Diğer Gelirler (faiz, gayrimenkul geliri, idari para cezası, emekli aylık kesintisi vb.)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu 2015 Yılı Faaliyet Raporu

2015 yılında SGK bütçe açığı 11 milyar 444 milyon TL olmuştur. Bu çerçevede, SGK'nın bütçe açığının GSYH'ye oranı binde 6 olarak gerçekleşmiştir.

Emekli aylığı ödemeleri, 2015 yılında 152 milyar 63 milyon TL olmuştur.

SGK sağlık giderleri, 2015 yılında toplam 59 milyar 411 milyon TL olmuştur. Bu tutarın, 39 milyar 557 milyon TL'si tedavi giderlerinden, 18 milyar 895 milyon TL'si ilaç giderlerinden, 146 milyon TL'si reçete hizmet bedelinden, 814 milyon TL'si ise diğer harcamalardan oluşmuştur.

Tablo 19: SGK 2015 Yılı Sağlık Harcamaları

(Milyon TL)	2014	2015	Değişim Oranı (%)
Tedavi	36.295	39.557	9,0
Devlet Hastanesi	21.585	23.858	10,5
Üniversite Hastanesi	6.516	7.087	8,8
Özel Hastane	8.194	8.612	5,1
İlaç	17.388	18.895	8,7
Reçete Hizmet Bedeli	154	146	-5,2
Diğer	765	814	6,4
TOPLAM	54.603	59.411	8,8

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu 2015 Yılı Faaliyet Raporu

2014 yılı ile karşılaştırıldığında 2015 yılında, ilaç harcamaları yüzde 8,7'lük artış göstererek 18 milyar 895 milyon TL'ye, tedavi harcamaları ise yüzde 9'luk artış göstererek 39 milyar 557 milyon TL'ye yükselmiştir. İlaç harcamalarındaki artış, bu dönemde reçete sayısında ve ortalama maliyetlerde meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Eczanelere ödenen reçete hizmet bedeli, 2015 yılında 2014 yılına göre yüzde 5,2 düşüş göstererek 146 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

ii- Faaliyet Bilgileri

6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile;

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmış olup, söz konusu değişiklikler ile;
  - Maden işyerlerinde çalışma sürelerinin yeniden düzenlenmesi ve Karaman ilinin Ermenek ilçesinde 28/10/2014 tarihinde yaşanan iş kazasının sosyal ve ekonomik etkilerinin giderilebilmesi amacıyla kaza tarihi itibarıyla kazanın meydana geldiği iş yerinde sigortalı olanlar ile bunlardan hayatını kaybedenlerin hak sahiplerine İşsizlik Sigortası Fonu'ndan 6 ay süreyle ödeme yapılması düzenlenmiş ve Manisa ilinin Soma ilçesinde meydana gelen iş kazası sonrası hayatını kaybeden sigortalıların hak sahiplerine sağlanan imkanlar, bu iş kazasında hayatını kaybeden sigortalıların hak sahiplerine de sağlanmıştır.
  - Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimi katılan kursiyerlerin bakmakla yükümlü olunan kişi olup olmadıklarına bakılmaksızın, genel sağlık

sigortası primlerinin Türkiye İş Kurumu tarafından ödenmesi sağlanarak uygulamada karşılaşılan sorunlar çözülmeye çalışılmış, meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimi'ne katılan kursiyerler için uygulanan prim oranı yüzde 13,5'tan yüzde 5,5'e düşürülmüştür.

- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, 12 ay ve daha fazla süreyle ilişkin prim borcu bulunanların bu sürelerle ilişkin prim borçlarını ödememeleri veya yapılandırmamaları halinde sigortalılıkları durdurulmuştur.
- İşverenlerin ve/veya üçüncü şahısların, 31/12/2014 tarihine kadar (bu tarih dahil) iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile sigortalıya, genel sağlık sigortasına veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle, kesinleşmiş mahkeme kararı sonucu ödemekle yükümlü bulundukları her türlü borçlarına, kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından 23/4/2015 tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı, belirlenen şekilde ve sürede ödemeleri halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilerek yapılandırma imkanı getirilmiştir.
- İşçi ve esnaf emeklileri ile bunların hak sahiplerine bağlanan gelir ve aylıklar normal zammın yanı sıra 2015 Temmuz döneminden geçerli olmak üzere; gelir ve aylıkları 1.100 TL'nin altında olanların 100 TL, 1.000 TL'nin üzerinde olanların ise 1.100 TL'yi geçmeyecek şekilde artırılması sağlanmıştır.
- 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yeraltı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalıların; genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçların terkin edilerek ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanmıştır.

- 4857 sayılı İş Kanununda değişiklikler yapılmış olup, söz konusu değişiklikler ile;
  - Çalışma süresinden sayılan haller dahil, yer altında çalışan maden işçilerine haftada iki gün hafta tatili sağlanması amacıyla günlük çalışma süresi en çok 7,5 saat, haftalık çalışma süresi ise en çok 37,5 saat olarak düzenlenmiştir.
  - İşçilere; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü halinde 3 gün, eşinin doğum yapması halinde ise 5 gün ücretli izin verilmesi yönünde bir düzenleme yapılarak, bu hallerde verilecek izinlerin yıllık izin bakımından çalışılmış sayılan haller arasında ve hafta tatili ücretine hak kazanmak için gereken sürenin hesabında çalışılmış gibi dikkate alınması sağlanmıştır.
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda değişiklikler yapılmış olup söz konusu değişiklikler ile;
  - İş güvenliği uzmanları ile iş yeri hekimlerinin bağımsız görev yapabilmelerine ilişkin güvenceleri artırılmıştır.
  - İş yeri hekimlerinin veya iş güvenliği uzmanlarının görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle haklarının kısıtlanması veya iş sözleşmelerinin sona erdirilmesi halinde iş güvencesi tazminatı getirilerek etki altında kalmadan görevlerini yerine getirmeleri sağlanmıştır.

22/8/2015 tarihli ve 2015/8057 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5434 sayılı Kanunun mülga ek 70 inci maddesinde yer alan tazminat yansıtma oranları, 1/9/2015 tarihinden geçerli olarak 15'er puan artırılmıştır. Bu değişiklikle, memur emekli aylıklarında ortalama 100 TL tutarında ek artışın yapılması sağlanmıştır.

Sağlık Uygulama Tebliğinde; 1/1/2015 tarihinde yapılan düzenleme ile;

- Palyatif bakım tedavisi adı ile yeni bir sağlık hizmeti ödeme kapsamına alınmıştır. Sağlık Bakanlığı hastanelerinde uygulamanın başlaması sağlanmıştır. Bu sayede yoğun bakım ünitelerindeki doluluk oranının azaltılması ve ağır hastalığı olup evde tedavi edilen vatandaşlarımızın hastane koşullarında daha etkin hizmet almaları sağlanmıştır.

- Laparoskopik ameliyatlar, robotik rehabilitasyon sistemi uygulamaları ve epidural anestezi ile doğum İstisnai Sağlık Hizmetleri Listesinden çıkarılmış ve böylece vatandaşların daha az ücret ödeyerek bu sağlık hizmetlerine ulaşabilmelerinin önü açılmıştır.

Bahsi geçen Tebliğde 21/4/2015 tarihinde yapılan düzenleme ile;

- Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde iyileştirici teknik düzenlemeler yapılmıştır.
- Kanser hastalarının tedavilerini daha iyi koşullarda alabilmeleri ve çalışan güvenliğinin korunabilmesi amacıyla kemoterapi (kanser ilaç tedavisi) hazırlama ve uygulama işlemlerinde yeni düzenlemeler yapılmıştır.
- Diyabet hastalarının tedavisinde önemli bir yeri olan ve ömür boyunca bir defa ödenen "Diyabetli Hasta Eğitimi" işleminin fiyatı artırılarak yılda 2 defa ödenmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan;

- 4/1-(a) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine ilişkin olarak; 472.346 kişiye ilk defa aylık bağlanmıştır. 1.300'ü ölüm geliri alanlar olmak üzere toplam 15.488 kişinin ise "boşandığı eşi ile fiilen birlikte yaşadığı" tespit edilerek aylıkları kesilmiştir.
- 4/1-(b) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine ilişkin olarak; 159.467 kişiye ilk defa aylık bağlanmıştır. Ölüm aylığı alan 684 kişinin "boşandığı eşi ile fiilen birlikte yaşadığı" tespit edilerek aylıkları kesilmiştir.
- 4/1-(c) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine ilişkin olarak ise;
  - 62.042 kişiye emekli aylığı bağlanmış, iştirakçı iken vefat eden 3.516 kişiden ve aylık almakta iken vefat eden 20.116 kişiden dolayı geride kalan hak sahiplerine aylık bağlanmıştır.
  - Ölüm aylığı alan 3.105 kişinin "boşandığı eşi ile fiilen birlikte yaşadığı" tespit edilerek aylıkları kesilmiştir.
  - 1.944.336 hak sahibine emekli, dul-yetim aylığı ödenmiştir.
  - 5.974 kişiye 43 milyon TL evlenme ikramiyesi tahakkuk ettirilmiştir.
  - 25.740 kişiye 46 milyon TL ölüm yardımı tahakkuk ettirilmiştir.

- 52.554 hak sahibine 92 milyon TL ek ödeme (tütün ikramiyesi) ödenmiştir.
- 4.443 hak sahibine 8 milyon TL eğitim öğretim yardımı ödenmiştir.

Tablo 20: Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı

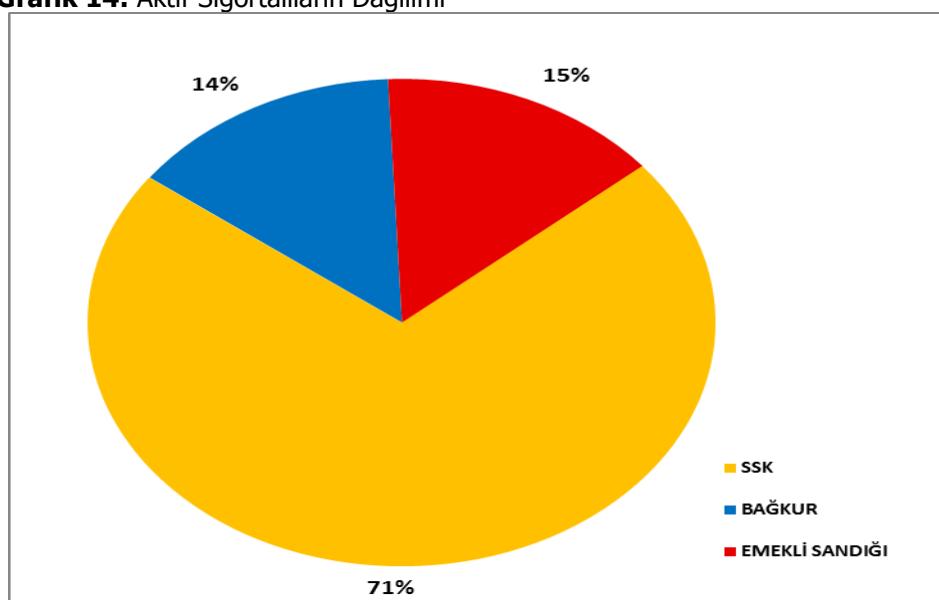
	2014	2015						
	4/a	4/b	4/c	TOPLAM	4/a	4/b	4/c	TOPLAM
AKTİF SİGORTALILAR								
Zorunlu	13.240.122	1.947.718	2.910.148	18.097.988	13.999.398	2.021.157	3.032.971	19.053.526
Çırak	359.948			359.948	392.908			392.908
Tarım Zorunlu (4-1/b)			864468	864.468		797334		802.893
Topluluk	28.297			28.297	29.926			29.926
Tarında Hizmet Akdiyle Çalışanlar	46.996			46.996	40.615			40.615
İsteğe Bağlı		116.204		116.204		104.999		104.999
Kısmi Süreli Çalışan Sigortalılar	292.474			292.474	339.375			339.375
Muhitar		15.447		15.447		14.544		14.544
PASIF (Aylık Alanları) SİGORTALILAR								
-Dosya	6.111.462	2.292.768	1.821.495	10.225.725	6.439.534	2.381.429	1.865.983	10.686.946
-KİŞİ	6.509.713	2.452.887	1.958.401	10.921.001	6.839.907	2.543.483	2.002.355	11.385.745
Yaşlılık	4.601.192	1.590.450	1.312.681	7.504.323	4.865.179	1.648.715	1.340.996	7.854.890
Malülük	71.688	19.865	24.688	116.241	73.004	20.727	25.070	118.801
Vazife Malülü			11.536	11.536			11.939	11.939
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.323.133	682.177	472.590	2.477.900	1.381.234	711.660	487.978	2.580.872
Ölen Sigortalıların Hak Sahipleri	1.690.968	841.920	609.496	3.142.384	1.751.325	873.329	624.350	3.249.004
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	62.097	82		62.179	65.363	116		65.479
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	53.352	194		53.546	54.754	211		54.965
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alanlar	83.768	570		84.338	85.036	596		85.632
BAĞIMLILAR	18.447.586	9.213.757	6.278.643	33.939.986	18.346.730	9.330.879	6.525.051	34.202.660
Aktif / Pasif Oranı	2,29	1,28	1,60	1,94	2,30	1,23	1,63	1,94
Sosyal Güvenlik Kapsamı (*)	38.925.136	14.610.481	11.147.192	65.060.609*	39.988.859	14.812.396	11.560.377	66.748.204*
Türkiye Nüfusu (TÜRK ADNKS)				77.695.904			78.741.053	
Sosyal Güvenlik Kapsamının Türkiye Nüfusuna (TÜRK ADNKS) Oranı (%)				83,7			84,8	

*Sosyal Güvenlik Kapsamına Özel Sandıklarda dahil edilmiştir.

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu 2015 Yılı Faaliyet Raporu

Tablodan görüleceği üzere 2015 yılı Aralık ayı sonu itibarıyle aktif sigortalı sayısı 20.773.227, pasif sigortalı sayısı ise 10.686.946'dır. Bu çerçevede, 2015 yılında aktif/pasif oranı 1,94 olmuştur.

Grafik 14: Aktif Sigortalıların Dağılımı

Grafik incelendiğinde, 2015 yılsonu itibarıyla aktif sigortalıların yüzde 71'inin 4/a, yüzde 15'inin 4/c ve yüzde 14'inin ise 4/b'ye tabi çalışanlardan oluştuğu görülmektedir.

Sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi için yapılan düzenlemeler sonucunda 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla nüfusumuzun yüzde 84,8'i sosyal güvenlik,

tamamına yakınında da genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştır. Sosyal güvenlik kapsamı genişletilerek nüfusun tamamına eşit, kolay ulaşılabilir ve kaliteli sağlık hizmetini hedef alan genel sağlık sigortası sistemi oluşturulmuştur.

b- Türkiye İş Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2015 yılı bütçesi için başlangıçta 2 milyar 922 milyon TL gelir öngörülmüştür. Yılsonu gelir tahmini 4 milyar 904 milyon TL olarak güncellenmiş ancak gelir gerçekleşmesi 3 milyar 285 milyon TL olmuştur. Harcama tarafında ise başlangıçta 2 milyar 924 milyon TL ödenek öngörülmüştür. Yılsonu harcama tahmini 4 milyar 906 milyon TL olarak güncellenmiş ancak 3 milyar 651 milyon TL gider gerçekleştirılmıştır.

Bütçe gelirleri başlangıç hedefinin yüzde 12,4, bütçe giderleri ise başlangıç hedefinin yüzde 24,9 üzerinde gerçekleşmiştir. Yılsonu gerçekleşmesine göre toplam bütçe giderleri içinde en büyük payı sırasıyla yüzde 88 ile mal ve hizmet alım giderleri ve yüzde 8 ile personel giderleri almaktadır.

Tablo 21: Türkiye İş Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri

(TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri			
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.066.000	2.066.000	2.439.480
Alınan Bağış ve Yardımlar	350.168.000	350.168.000	301.370.260
Diger Gelirler	2.618.222.000	4.601.061.000	3.380.042.470
Sermaye Gelirleri	22.000	22.000	0
Gelirler Toplamı	2.970.478.000	4.953.317.000	3.683.852.210
Red İade(-)	48.845.000	48.845.000	398.967.645
Net Gelirler Toplamı	2.921.633.000	4.904.472.000	3.284.884.565
Bütçe Giderleri			
Personel Giderleri	300.851.000	300.849.600	292.449.459
Sosyal Güv. Kur. Devlet Prim Giderleri	48.794.000	48.795.400	45.305.417
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.447.168.000	4.428.207.000	3.212.507.084
Cari Transferler	38.820.000	40.620.000	16.360.229
Sermaye Giderleri	88.000.000	88.000.000	84.152.764
Toplam	2.923.633.000	4.906.472.000	3.650.774.954

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

ii- Faaliyet Bilgileri

2015 yılında İŞKUR tarafından gerçekleştirilen bazı önemli faaliyetlere aşağıda deðinilmektedir:

İş ve meslek danışmanları aracılığıyla işveren ilişkilerini geliştirerek daha fazla işgücü ve mesleki eğitim talebi almak, işverene bilgi aktarmak ve

yükümlülükleri konusunda işverene yardımcı olmak amacıyla, 2015 yılında 477.606 işyeri ziyaret edilmiştir.

Özel sektörden 2015 yılında 2.030.603 açık iş talebi alarak, hedefinin üzerinde bir başarı elde etmiş ve 880.194'ü özel sektörde olmak üzere toplam 889.640 kişinin de istihdamına aracılık etmiştir.

İş Kanununun 30 uncu maddesi gereğince işverenler; 50 veya daha fazla işçi çalıştırıdıkları özel sektör iş yerlerinde yüzde 3 engelli, kamu iş yerlerinde ise yüzde 4 engelli ve yüzde 2 eski hükümlü; meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalışıtmakla yükümlüdürler. 2015 yılında 20.455 engelli, 255 eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılacak şekilde yaralanan birey İŞKUR aracılığıyla istihdam edilmiştir.

Toplum Yararına Programlar, doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanan programlardır. 2007-2014 yılları arasında düzenlenen toplam 20.914 programdan 757.227 kişi yararlandırılmıştır. 2015 yılında ise 9.596 program uygulanmış ve 234.941 kişi katıldıkları programı tamamlamıştır.

2015 yılında 31.966 kişi İŞKUR aracılığıyla yurtdışına gönderilmiştir. En fazla işçi gönderilen ülkeler arasında ilk iki sırayı Irak (5.335 kişi) ve Rusya (4.379 kişi) almaktadır.

Diğer yandan belediyeler, sosyal yardım kuruluşları, ticaret ve sanayi odaları, kariyer merkezleri, organize sanayi bölgeleri, kaymakamlıklar ve teknoloji gelişim merkezleriyle imzalan protokol kapsamında oluşturulan toplam 3.068 adet "hizmet noktası" ile de vatandaşlarımıza İŞKUR birimlerine gelmeden hizmet alma imkanı sağlanmıştır.

İstihdam hizmetlerini çeşitlendirmek ve işe yerleştirmede aktif rol oynamak amacıyla İstihdam Fuarı ve Kariyer Günleri düzenlenmesine önem verilmekte ve bu faaliyetler 2010 yılından beri artarak devam etmektedir. 2015 yılında 22 istihdam fuarı, 115 kariyer günü gerçekleştirilmiştir.

Yurtiçi ve yurtdışında iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti ile işgücü piyasası, istihdam ve insan kaynaklarına yönelik hizmetlerde bulunmaya yetkili olan özel istihdam büroları; işgücü arzı ve talebinin karşılanması faaliyetinin yanı sıra işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun işgücü yetiştirilmesi ve danışmanlık gibi hizmetler de sunmaktadır. 2015 yılı sonu itibarıyla aktif olarak faaliyetlerine devam eden 443 özel istihdam bürosu aracılığı ile 13.702 kişi işe yerleştirilmiştir.

2015 yılında aktif işgücü hizmetlerinde kullanılmak üzere yaklaşık 856 milyon TL kaynak tahsis edilmiş, bu kaynağın 600 milyon 945 bin TL'si kullanılarak toplamda 86.227 kurs/program açılmış, bunlara toplamda 370.385 kişi katılmış olup bunların 202.439'u kadındır.

2015 yılında düzenlenen kurs ve programlara katılanların yüzde 43'ü (158.504) 15-29 yaş grubu aralığında ve yüzde 44'ü (162.485) ilköğretim mezunu iken yüzde 32'si (116.690) ortaöğretim (lise ve dengi) mezunudur.

2015 yılında mesleki eğitim kurslarından 64.211 erkek, 105.191 kadın olmak üzere toplamda 169.402 kişi yararlanmıştır. 2015 yılında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına katılan 169.402 kursiyerin yüzde 54'ü (90.929) 15-29 yaş grubu aralığında ve yüzde 53'ü (90.490) ilköğretim, yüzde 26'sı (45.687) ortaöğretim (lise ve dengi) mezunudur.

Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 22: Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu

Katılımcı Sayısı
İstihdam Garantili ve Garantisiz Mesleki Eğitim Kursları
Çalışanların Mesleki Eğitimi
Engellilere Yönelik Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Faaliyetleri
Hükümlü/Eski Hükümlülerin Mesleki Eğitimine Yönelik Faaliyetler
İşbaşı Eğitim Programları
Girişimcilik Eğitim Programları

Kaynak:Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

Diğer taraftan, özellikle sanayi, mesleki ve teknik eğitim kurumları arasındaki işbirliğinin artırılması ve sanayi sektörünün talep ettiği nitelikli işgücü ihtiyacının

karşılanmasıının amaçlandığı Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Beceri'10 Projesi kapsamında açılan 2.442 kurs/programa 14.602'si erkek, 13.934'ü kadın olmak üzere toplamda 28.536 kişi katılmıştır.

Engellilere yönelik kendi işini kurma hibe desteği kapsamında 2015 yılında 441 adet proje başvurusu alınmış ve yapılan değerlendirmeler sonrasında 286 adet projeye yaklaşık 10,3 milyon TL kaynak aktarılmıştır. Bu destekten 2015 yılı sonunda 419 engelli vatandaşımız yararlanmıştır.

2015 yılında 613.253 kişiye iş arama becerileri eğitimi verilmiştir. Bu eğitimlerle kişilerin işgücü piyasasındaki etkinliklerinin artırılması sağlanmakta ve bu yolla bahsi geçen grupların işgücü piyasasına girişleri kolaylaştırılmaktadır.

2015 yılında 1.086.293 kişi işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmuş, hak eden 589.888 kişiye toplam 2,2 milyar TL ödeme yapılmıştır.

2015 yılı içerisinde Kurumun yürüttüğü çeşitli projeler aşağıda yer almaktadır:

- *Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği Programı*

Proje kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tarafından tahsis edilen 300 milyon Avro, programa katılan ulusal bankalar aracılığıyla kadınların sahip olduğu veya kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lere uygun koşullu kredi olarak kullanılacaktır. Program sonucunda kadınlarla ait veya kadınların yönettiği 12.000 KOBİ'nin uygun kredi ve finansman olanaklarına erişmesi ve program sonucunda toplamda 21.000 yeni işin ortaya çıkması beklenmektedir.

Operasyon kapsamında 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

- Yerel paydaşlara yönelik görünürlük etkinlikleri ve toplantılar düzenlenmiştir.
- Avrupa İmar Kalkınma Bankasının tahsis edeceği toplam 300 milyon Avro krediyi kadın işletmelerine sağlayacak olan altı ulusal bankadan ikisi ile 2015 yılında anlaşma imzalanmıştır.
- Türkiye genelinde seçilen bazı illerimizde İşletme Becerileri Eğitimleri ve Kadın İşletme Seminerleri gerçekleştirılmıştır.

- *Kadınlar İçin Daha Çok ve İyi İşler: Türkiye'de İnsana Yakışır İş İçin Kadınların Güçlendirilmesi Projesi*

Projenin ana hedefi Türkiye'de kadın istihdamının güçlendirilmesine destek olmaktadır. Bu kapsamda 2015 yılında:

- İstanbul, Ankara, Konya ve Bursa illerinde proje uygulanmaya başlanmıştır.
- 8 Mart Kadınlar gününe yönelik, aynı gün oynanan Fenerbahçe-Galatasaray maçına projeye ilişkin reklam verilmiştir.
- "İşyerinde, aile yaşamında ve toplumsal hayatı, kadın erkek eşitliği ve kadın emeğine dair başarı hikayeleri" konulu kısa film yarışması başlatılmıştır.

- *OECD Yerelde İş Oluşturma Kapasitesinin Araştırılması Projesi*

İŞKUR'un yerel açıdan kapasitesinin geliştirmesine yönelik olarak Kurumun yerel birimlerinin sahip olduğu her alandaki karar alma ve uygulama esnekliğinin ölçülmesi, kararların veriye dayalılığı, yerelde işbirliği ve koordinasyonun ölçülmesi, içерme açısından yenilikçi olarak neler yapılabileceğinin ortaya konması gibi konulara odaklanması amacıyla yerelde iş oluşturma kapasitesinin araştırılması öngörülmüştür.

Operasyon kapsamında 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

- Trabzon ve Kocaeli illerinde saha çalışması yürütülmüştür.
- Yerelde İş Oluşturma Elektronik Anketi 81 ilde uygulanmıştır.

- *Yüksek İstihdam İçin Sosyo-Duygusal Becerilerin Geliştirilmesi Projesi*

İŞKUR ve Dünya Bankası işbirliğiyle yürütülen projenin amacı iş aramakta olan kişilerin bu süreçte karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlarla baş etme yollarını araştırmak olup, periyodu Temmuz 2015-Eylül 2017 arası olarak öngörülmüştür. Çalışma kapsamında sosyo-duygusal becerilerin ve istihdam edilebilirliğinin artırılması, iş arama yoğunluğunun artırılması ve gelecek ile ilgili hedeflerin ve bekłentilerin etkilenmesi yollarıyla işsizlikten işe geçişleri kolaylaştırmak için iş arayanlar arasında potansiyel olarak hedef belirleme ve planlama tekniklerinin desteği ile düşünce tarzı/cesaret değişikliği sağlamak bulunmaktadır. Projeye ilişkin

hazırlık ve tasarlama çalışmaları Dünya Bankası ile işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

- *Sektörel Yatırım Alanlarında Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu*

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında finanse edilen Operasyonunun hedef grubunda eğitim seviyesine bakılmaksızın 15-29 yaş arasındaki tüm işsiz gençler ve eğitimine devam eden gençler yer almaktadır. Operasyon kapsamında hibe projelerinin desteklenmesi yoluyla genç istihdamının artırılması hedeflenmektedir. Hibe projeleri devam etmekte olup projelerin, 2016 yılı içerisinde hayata geçirilmesi öngörmektedir.

- *Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilere Yönelik Ekonomi ve İşgücü Çalışma Grubu*

Başbakanlık bünyesinde geçici koruma statüsündeki Suriyelilere yönelik yapılan ve yapılması öngörülen faaliyetler için oluşturulan 6 çalışma grubundan birisi de İŞKUR Başkanlığındaki "Ekonomi ve İşgücü Çalışma Grubudur".

Geçici koruma statüsündeki Suriyelilerin işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacıyla mevzuatta yer alan engellerin kaldırılması, mesleki ve dil eğitimlerine ilişkin kapasitelerinin artırılması ile işgücü piyasasında temininde güçlük çekilen mesleklerde toplumsal algı ve hassasiyetleri de dikkate alarak istihdam edilmelerini sağlayıcı çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Çalışma grubunun 2015 yılında gerçekleştirdiği faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Mesleki eğitim kursları düzenlenmesi ile ilgili olarak taslak proje hazırlanmıştır.
- Türkçe eğitimi verilmesi ile ilgili gerekli ön görüşmeler yapılmış olup olası maliyetler üzerine çalışmalar gerçekleştirılmıştır.
- İŞKUR olarak bütün illerdeki temininde güçlük çekilen meslekler belirlenmiştir.
- Eylem Planı hazırlıkları kapsamında çalışma grubu üyeleri ve Koordinatörler Üst Kurulu ile toplantılar gerçekleştirilerek grubun hedef ve

misyonu belirlenmiş, kurumlardan gelen görüşler çerçevesinde taslak eylem planı üzerine çalışılarak mutabık kalınmıştır.

- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile 7/12/2015 tarihinde imzalanan Protokol ile geçici koruma kapsamındaki kişilerin bilgilerini temin etmek mümkün olacaktır. Suriyeli sığınmacılara yönelik hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi adına Suriyelilerin yoğun olduğu illerde il müdürlüklerinden geliştirilecek politikalar ve hizmet araçlarına yönelik kapsayıcı görüş ve öneriler talep edilmiştir.

3. Mahalli İdareler

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetiminin kapsamı uluslararası standartlara uygun olarak genel yönetim şeklinde yeniden belirlenmiş ve mahalli idareler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde mahalli idare, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun 41inci maddesinde, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneğinin Sayıştaya ve İçişleri Bakanlığına gönderileceği, İçişleri Bakanlığının bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlayacağı, kamuoyuna açıklayacağı ve anılan raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına gönderileceği hükmeye bağlanmıştır.

a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler

2015 yılı itibarıyla 51 adet il özel idaresi, 1.397 belediye ve belediyelere bağlı 33 adet idare bulunmaktadır.

Mahalli idareler içerisinde önemli bir yer teşkil eden 1.397 belediyenin türlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 23: Türleri İtibarıyla Belediye Sayısı

Büyükşehir Belediyesi	30
Büyükşehir İlçe Belediyesi	519
İl Belediyesi	51
İlçe Belediyesi	400
Belde Belediyesi	397
TOPLAM	1.397

Kaynak: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

b- Bütçe Gerçekleşmeleri

2015 yılında mahalli idarelerin konsolide bütçe giderleri 2014 yılına göre yüzde 18,4 oranında artarak 99 milyar 660 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 12,1 oranında artarak 97 milyar 706 milyon TL olmuştur. Bu nedenle 1 milyar 953 milyon TL bütçe açığı ortaya çıkmıştır.

Mahalli idarelerin konsolide bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 24 : 2015 Yılı Mahalli İdareler Konsolide Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2014	2015	2015 / 2014 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	84.172.983	99.659.563	18,4
Personel Giderleri	13.347.212	14.662.312	9,9
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	2.171.516	2.346.144	8,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	32.545.939	41.385.763	27,2
Faiz Giderleri	1.764.867	1.891.915	7,2
Cari Transferler	2.983.122	3.301.240	10,7
Sermaye Giderleri	28.644.198	32.797.067	14,5
Sermaye Transferleri	676.401	964.298	42,6
Borç Verme	2.039.728	2.310.824	13,3
Bütçe Gelirleri	87.170.755	97.706.380	12,1
Vergi Gelirleri	9.291.679	10.852.895	16,8
Teşebbüş ve Mülkiyet Gelirleri	18.025.346	20.876.251	15,8
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	6.979.619	7.979.434	14,3
Faizler, Paylar ve Cezalar	42.934.550	52.775.898	22,9
Sermaye Gelirleri	6.661.496	4.962.746	-25,5
Alacaklardan Tahsilatlar	3.278.065	259.156	-92,1
Bütçe Dengesi	2.997.772	-1.953.183	-165,2

Not 1: Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2015 Ocak-Mart döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 434.892 Bin TL bütçe geliri, 648.975 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2015 Nisan-Haziran döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 668.925 Bin TL bütçe geliri, 769.409 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2015 Temmuz-Eylül döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 775.268 Bin TL bütçe geliri, 1.045.981 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2015 Ekim-Aralık döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 409.348 Bin TL bütçe geliri, 558.409 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

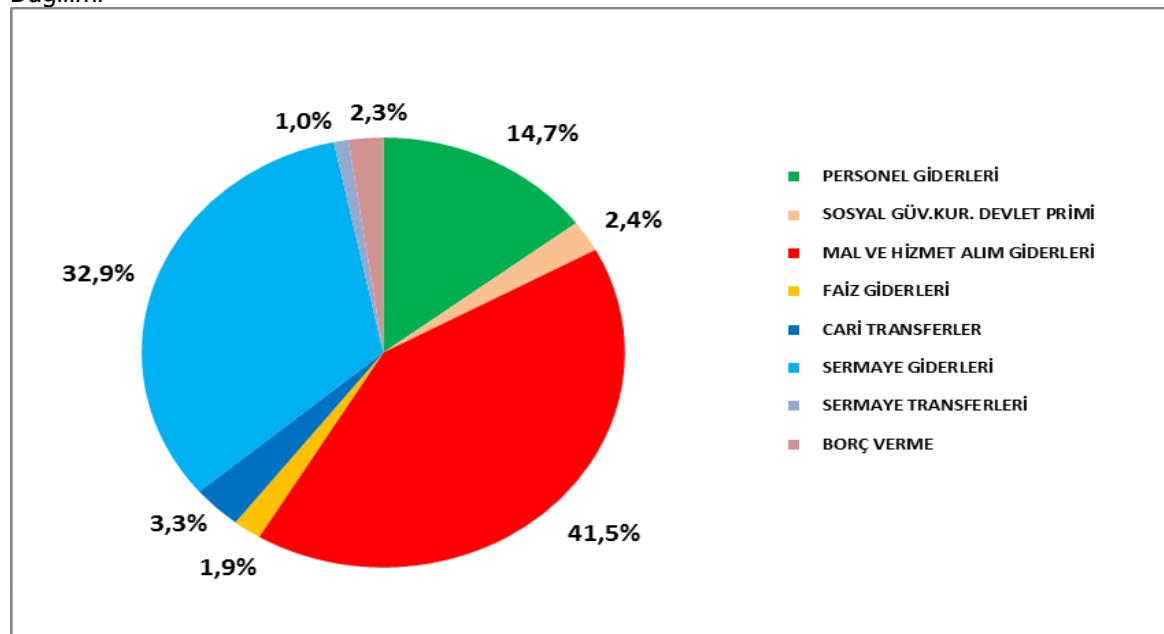
Not 2: Gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal fark, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Not 3: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte, ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idareler bütçe giderlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payları gösterilmiştir.

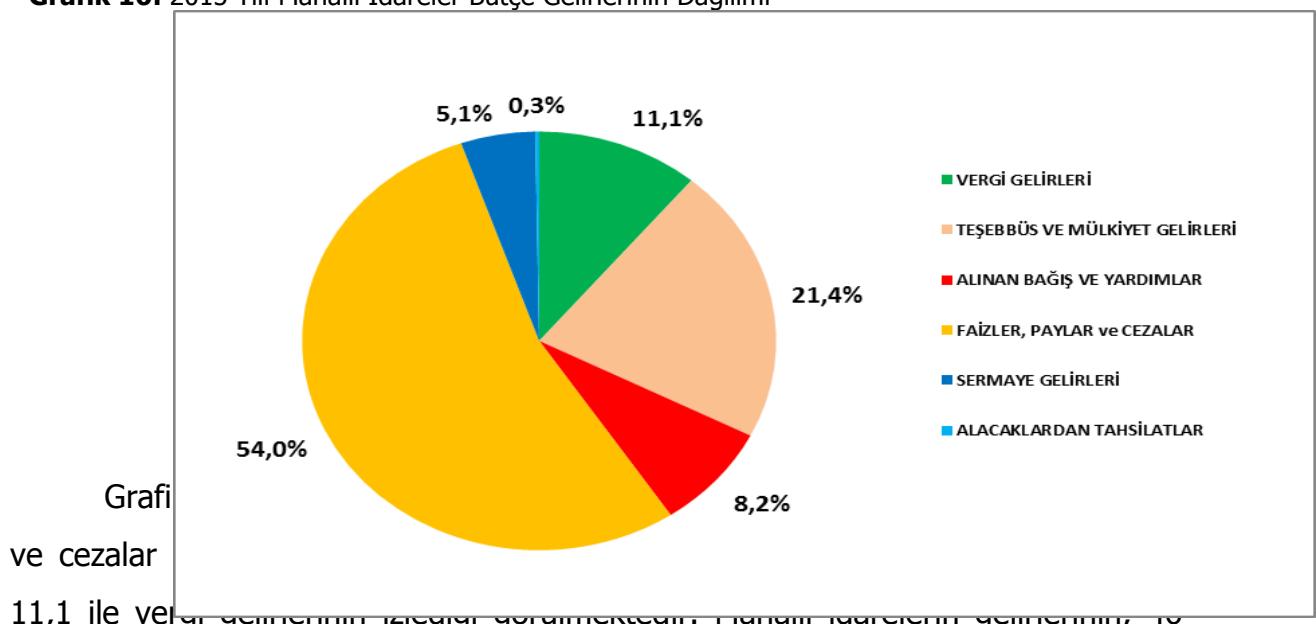
Grafik 15: 2015 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

personel giderleri ise yüzde 14,7 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Aşağıdaki grafikte gelir türleri itibarıyla mahalli idareler bütçe gelirlerinin toplam gelirler içindeki payları gösterilmiştir.

Grafik 16: 2015 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Gelirlerinin Dağılımı

Grafik
ve cezalar

11,1 ile vergi gelirleri en büyük paya sahip olmaktadır. Mahalli idarelerin gelirlerini, 10 milyar 123 milyon TL'si merkezi yönetim bütçe gelirlerinden alınan paylardan oluşmaktadır.

Fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idarelerin giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

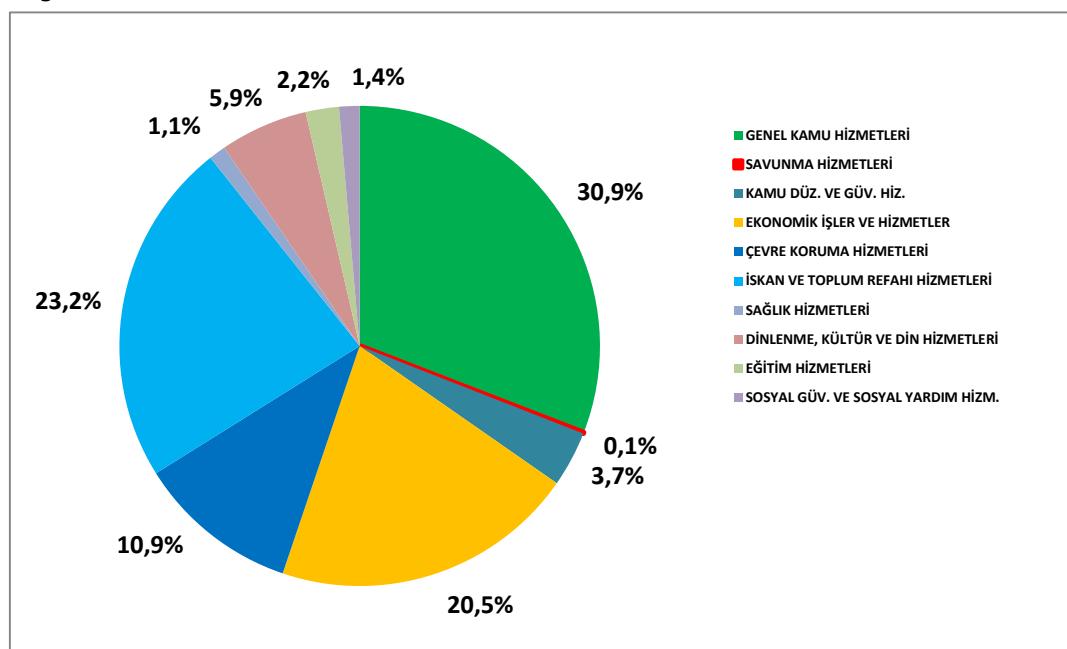
Tablo 25: Mahalli İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	6.366.439	974.012	13.306.983	1.891.915	1.887.310	3.514.786	506.131	2.310.824	30.758.400
Savunma Hizmetleri	2.839	442	31.887		183	46.065	241		81.657
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.655.825	247.093	1.315.839		9.393	493.823	9.240		3.731.213
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.845.388	325.658	7.301.588		392.493	10.426.958	141.616		20.433.701
Çevre Koruma Hizmetleri	925.814	158.696	7.074.595		13.303	2.697.081	3.206		10.872.695
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	2.885.145	485.418	6.367.963		66.354	13.163.737	184.045		23.152.662
Sağlık Hizmetleri	234.194	38.130	581.914		26.394	240.138	2.086		1.122.856
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	604.046	96.518	4.098.609		273.044	775.102	54.191		5.901.510
Eğitim Hizmetleri	42.539	5.985	731.102		7.834	1.383.368	63.158		2.233.986
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	100.083	14.192	575.283		624.932	56.009	384		1.370.883
TOPLAM	14.662.312	2.346.144	41.385.763	1.891.915	3.301.240	32.797.067	964.298	2.310.824	99.659.563

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte mahalli idare bütçe gider gerçekleştirmelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre payları gösterilmektedir. Mahalli idarelerin yapmış olduğu giderlerde en önemli payı yüzde 30,9 ile genel kamu hizmetleri, ikinci sırayı yüzde 23,2 ile iskan ve toplum refahı hizmetleri, üçüncü sırayı ise yüzde 20,5 ile ekonomik işler ve hizmetler almıştır.

Grafik 17: 2015 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleştirmeleri

2015 yılında belediyelerin bütçe giderleri 2014 yılına göre yüzde 16,6 oranında artarak 73 milyar 757 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 15,4 oranında artarak 72 milyar 160 milyon TL olmuştur. Böylece bütçe 1 milyar 597 milyon TL açık vermiştir.

Tablo 26: 2015 Yılı Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2014	2015	Değişim Oranı (%)
	2015 / 2014		
Bütçe Giderleri	63.266.220	73.756.957	16,6
Personel Giderleri	9.895.429	10.879.060	9,9
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.611.617	1.742.152	8,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.852.967	31.665.780	27,4
Faiz Giderleri	1.497.643	1.663.875	11,1
Cari Transferler	2.650.298	3.118.339	17,7
Sermaye Giderleri	20.478.879	22.299.065	8,9
Sermaye Transferleri	849.497	1.012.287	19,2
Borç Verme	1.429.890	1.376.399	-3,7
Bütçe Gelirleri	62.544.796	72.159.838	15,4
Vergi Gelirleri	9.283.644	10.839.017	16,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.739.057	7.474.956	10,9
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.109.552	1.475.922	33,0
Faizler, Paylar ve Cezalar	38.709.149	47.302.390	22,2
Sermaye Gelirleri	3.448.302	4.908.445	42,3
Alacaklardan Tahsilatlar	3.255.092	159.108	-95,1
Bütçe Dengesi	-721.424	-1.597.119	-121,4

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 27: Belediyelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	4.336.269	680.479	9.897.483	1.663.875	1.783.856	2.142.502	748.336	1.376.399	22.629.199
Savunma Hizmetleri	2.490	396	19.524		6				22.416
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.638.949	244.467	1.211.020		9.393	310.754	10		3.414.593
Ekonomin İşler ve Hizmetler	1.439.399	251.133	5.171.214		365.723	9.281.856	90.866		16.600.191
Çevre Koruma Hizmetleri	779.973	133.776	6.198.833		10.632	941.895	876		8.065.985
İşkan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.706.278	277.881	3.735.070		23.358	8.934.962	144.125		14.821.674
Sağlık Hizmetleri	230.281	37.426	571.025		26.340	26.799	296		892.167
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	603.372	96.436	4.061.284		268.473	640.064	27.574		5.697.203
Eğitim Hizmetleri	42.540	5.985	237.952		5.726	8.542	30		300.775
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	99.509	14.173	562.375		624.832	11.691	174		1.312.754
TOPLAM	10.879.060	1.742.152	31.665.780	1.663.875	3.118.339	22.299.065	1.012.287	1.376.399	73.756.957

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri

2015 yılında il özel idarelerinin bütçe giderleri 2014 yılına göre yüzde 10,7 oranında artarak 7 milyar 571 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 13,2 oranında artarak 8 milyar 96 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 525 milyon TL bütçe

fazlası elde edilmiştir. İl özel idareleri bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 28: 2015 Yılı İl Özel İdareleri Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2014	2015	2015 / 2014 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	6.840.846	7.571.107	10,7
Personel Giderleri	1.440.012	1.491.867	3,6
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	202.329	207.840	2,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.669.614	1.406.528	-15,8
Faiz Giderleri	17.628	17.364	-1,5
Cari Transferler	228.589	395.638	73,1
Sermaye Giderleri	2.991.921	3.508.554	17,3
Sermaye Transferleri	290.713	543.001	86,8
Borç Verme	40	315	687,5
Bütçe Gelirleri	7.152.387	8.096.206	13,2
Vergi Gelirleri	8.035	13.878	72,7
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	148.363	137.526	-7,3
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.823.527	5.187.848	7,6
Faizler, Paylar ve Cezalar	2.155.376	2.730.070	26,7
Sermaye Gelirleri	17.086	26.884	57,3
Alacaklardan Tahsilatlar	0	0	
Bütçe Dengesi	311.541	525.099	68,5

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhabbat.gov.tr

İl özel idarelerinin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 29: İl Özel İdarelerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	1.328.766	182.944	713.548	17.364	364.345	468.417	313.251	315	3.388.950
Savunma Hizmetleri	26		4.156		3.413	46.064	241		53.900
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	118		16.778			165.204	9.643		191.743
Ekonomin İşler ve Hizmetler	65.761	12.975	150.033		19.040	829.918	89.796		1.167.523
Çevre Koruma Hizmetleri	241	54	7.613		1.115	55.984	2.432		67.439
İşkan ve Toplum Refahı Hizmetleri	96.277	11.779	34.416		853	227.997	9.843		381.165
Sağlık Hizmetleri			8.596		69	211.331	1.844		221.840
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	341	76	24.045		4.643	126.190	31.870		187.165
Eğitim Hizmetleri			434.508		2.060	1.333.131	83.872		1.853.571
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	337	12	12.835		100	44.318	209		57.811
TOPLAM	1.491.867	207.840	1.406.528	17.364	395.638	3.508.554	543.001	315	7.571.107

Kaynak: www.muhabbat.gov.tr

iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2015 yılında belediyelere bağlı idarelerin bütçe giderleri 2014 yılına göre yüzde 31,7 oranında artarak 17 milyar 958 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 4

oranında artarak 17 milyar 166 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 793 milyon TL bütçe açığı oluşmuştur.

Belediyelere bağlı idarelerin bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 30: 2015 Yılı Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2014	2015	2015 / 2014 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	13.635.014	17.958.472	31,7
Personel Giderleri	1.917.952	2.187.034	14,0
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	350.914	388.195	10,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.353.052	7.459.616	39,4
Faiz Giderleri	249.481	210.261	-15,7
Cari Transferler	680.583	854.682	25,6
Sermaye Giderleri	4.463.618	5.887.114	31,9
Sermaye Transferleri	21.714	49.389	127,5
Borç Verme	597.700	922.181	54,3
Bütçe Gelirleri	16.510.393	17.165.883	4,0
Vergi Gelirleri	0	0	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.985.555	13.703.266	24,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	541.492	855.922	58,1
Faizler, Paylar ve Cezalar	1.764.708	2.509.530	42,2
Sermaye Gelirleri	3.195.938	7.285	-99,8
Alacaklardan Tahsilatlar	22.700	89.880	295,9
Bütçe Dengesi	2.875.379	-792.589	-127,6

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelere bağlı idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 31: Belediyelere Bağlı İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	617.490	105.295	2.303.180	210.261	789.742	496.068	43.377	922.181	5.487.594
Savunma Hizmetleri	324	46	8.194						8.564
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	15.842	2.482	84.627			15.200			118.151
Ekonomin İşler ve Hizmetler	338.665	61.388	1.768.247		2.275	129.283			2.299.858
Çevre Koruma Hizmetleri	137.335	24.268	776.729		77	1.664.672			2.603.081
İşkan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.073.713	194.040	2.518.315		62.588	3.581.891	6.012		7.436.559
Sağlık Hizmetleri	3.665	676	322						4.663
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri									0
Eğitim Hizmetleri				2					2
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.									0
TOPLAM	2.187.034	388.195	7.459.616	210.261	854.682	5.887.114	49.389	922.181	17.958.472

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme

2015 yılında mahalli idarelerin bütçe giderleri bir önceki yıla göre yüzde 18,4 artarken bütçe gelirleri yüzde 12,1 artmış ve böylece gelirdeki artış giderdeki

artışın altında kalmıştır. Mahalli idareler 2014 yılında 3 milyar TL bütçe fazlası vermişken 2015 yılında 5 milyar TL azalarak 2 milyar TL bütçe açığı vermiştir.

Bütçe giderlerinin artışında özellikle mal ve hizmet alım giderleri ile sermaye giderleri etkili olmuştur. Bütçe giderlerinin 2015 yılında artış oranı yüzde 18,4 iken bütçe giderleri içindeki payı yüzde 41,5 olan mal ve hizmet alım giderlerindeki artış yüzde 27,2 olarak bu oranın 8,8 puan üzerinde gerçekleşmiştir. Sermaye giderleri ise yüzde 14,5 artış ile 32,8 milyar TL gerçekleşmiştir.

2015 yılında faiz giderlerinin artış oranı ise yüzde 7,2 olmuş ve bütçe giderleri artış oranının altında gerçekleşmiştir.

Mahalli idarelerin bütçe gelirlerinin artışında özellikle faiz, paylar ve cezalardan sağlanan artışlar etkili olmuştur. Bu gelir kalemi mahalli idarelerin gelirleri içerisinde yüzde 54'lük paya sahip olup yüzde 22,9 artış oranı ile mahalli idareler bütçe gelirlerinin artış oranının üzerinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, sermaye gelirleri ve alacaklardan tahsilat 2014 yılına göre önemli ölçüde azalarak bütçe dengesine olumsuz etki etmiştir.

Belediyeler mahalli idareler içerisinde gider rakamı açısından yüzde 74'lük bir paya sahiptir. Belediyelerin bütçe giderleri 2015 yılında yüzde 16,6 artarken bütçe gelirleri yüzde 15,4 artmış ve mahalli idarelerin konsolide bütçe gerçekleştirmelerine göre gelir gider artışı daha dengeli olmuştur. 2014 yılında belediyelerin 721 milyon TL olan bütçe açığı 2015 yılında 1,6 milyar TL'ye çıkmıştır.

Belediyelerin en önemli gider kalemi olan mal ve hizmet alım giderleri 2015 yılında yüzde 27,4 artarak bütçe giderlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

Belediye bütçe gelirlerinde yüzde 64,1 ağırlığa sahip olan faiz, paylar ve cezalar yüzde 22,2 artış oranı ile belediye gelirlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

Ek 13'te yer alan mahalli idarelerin karşılaştırmalı bilançolarından görüleceği üzere, mahalli idarelerin dönen varlıklarındaki artışı kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artışın üzerinde gerçekleşmiştir. Dönen varlıklar ile kısa vadeli yabancı kaynaklar arasındaki fark 2014 yılında 20,3 milyar TL iken 2015 yılında 25,1 milyar TL'ye çıkmıştır. Bu iki kalemin birbirine oranı da 1,74'ten 1,79'a yükselmiştir. Bu durum mahalli idarelerin kısa vadeli yükümlülüklerini yerine

getirme kapasitelerinin ve likiditelerinin artışına ve mahalli idarelerin mali risklerinin azalmasına yardımcı olmaktadır.

B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ

1- İç Borçlanma

29/1/2016 tarihinde 2016 Yılı Hazine Finansman Programı duyurulmuş olup söz konusu duyuruda 2015 yılına ilişkin gerçekleştirmeler ve 2016 yılı borçlanma hedefleri kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu program ile borç yönetiminin orta ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda, uygun maliyet ve kabul edilebilir risk seviyelerinde öngörlülebilir iç borçlanma gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, 2015 yılında; stratejik ölçütler ve likit bir verim eğrisinin oluşturulması hedefi çerçevesinde 2, 5 ve 10 yıl vadeli TL cinsinden sabit faizli gösterge senetlerinin düzenli olarak ihracına devam edilmiştir. Böylece; likiditenin getiri eğrisi üzerinde daha geniş bir vade aralığına yayılması sağlanarak gerek birincil gerekse ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artmasına da katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Yurt外i tasarrufların artırılması, yatırımcı tabanının geliştirilmesi ve finansman araçlarının çeşitlendirilmesi amacıyla ilk olarak 2012 yılında ihraç edilen kira sertifikalarının ihracına 2015 yılında devam edilerek Şubat ve Ağustos aylarında iç piyasada gerçekleştirilen ihraçlar ile 3,4 milyar TL tutarında finansman sağlanmıştır.

2015 yılında 107,1 milyar TL tutarında gerçekleşen nakit iç borç servisi karşılığında 90,4 milyar TL tutarında nakit iç borçlanma gerçekleştirilerek sene başında yüzde 82 olarak öngörülen 2015 yılı iç borç çevirme oranı yüzde 84,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 32: İç ve Dış Borç Ödemeleri

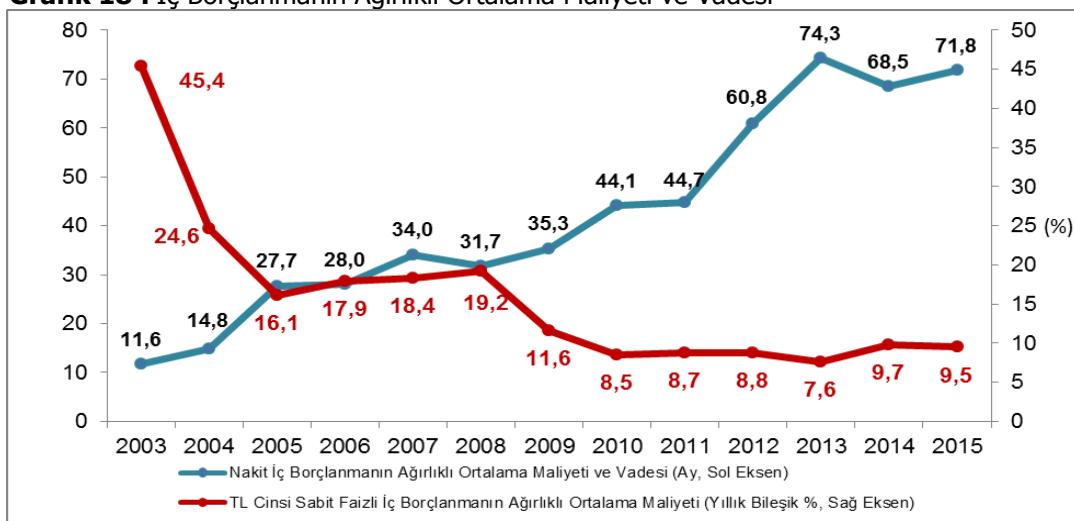
(Milyon TL)	Anapara Ödemesi	Faiz	Kira Sertifikası Kira Ödemesi	Genel Gider	İskonto
İç Borç	67.355	39.179	596	0	2.430
Dış Borç	13.188	10.303	404	11	92
TOPLAM	80.543	49.482	1.000	11	2.522

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Diğer taraftan, 2015 yılında yapılan 48 adet ihale ile iç borçlanmanın yüzde 96,3'ü sağlanırken; borçlanmanın kalan yüzde 3,7'si doğrudan satış yoluyla (kira sertifikası) gerçekleştirilmiştir. İhalelere verilen teklifler, ihale satış miktarının yaklaşık 2,5 katı olarak gerçekleşmiştir.

Nakit finansman sağlayan toplam iç borçlanmanın tamamı TL cinsinden yapılmıştır. TL cinsi değişken faizli borçlanmaların toplam TL cinsi borçlanma içindeki payı ise yüzde 21,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 18 : İç Borçlanmanın Ağırlıklı Ortalama Maliyeti ve Vadesi

Kaynak: Hazine Müsteşarılığı

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere, 2014 yılında yüzde 9,7 olan sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti 2015 yılında yüzde 9,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılsonu itibarıyla 68,5 ay olan iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama vadesi ise 2015 yılında 71,8 aya yükselmiştir.

Diğer taraftan, 2015-2017 dönemi için belirlenen stratejik ölçütler çerçevesinde, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla güçlü rezerv tutulması politikasına devam edilmiştir.

Kamu borçlanma senetlerinin birincil ve ikincil piyasanın geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olan "Piyasa Yapıcılığı Sistemi"ne 13 bankanın katılımı ile 2015 yılında da devam edilmiştir.

İç Borç Servisi

2015 yılında 67,4 milyar TL anapara, 39,2 milyar TL faiz ödemesi ve 596,4 milyon TL kira ödemesi olmak üzere toplam 107,1 milyar TL tutarında iç borç servisi yapılmış olup ödemelerin tamamı nakden gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda,

İç borç faiz, iskonto ve genel gider ödemeleri için 2015 yılı bütçesinde 42,4 milyar TL olarak ayrılan ödenekten 39,2 milyar TL faiz ödemesi, 596,4 milyon TL kira ödemesi, 2,4 milyar TL iskonto ve 1.089 TL genel gider ödemesi olmak üzere toplam 42,2 milyar TL tutarında harcama yapılmıştır.

2- Dış Borçlanma

a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma

2015 yılında uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen 2 Eurobond ihracı ile toplam 3 milyar ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır. Ocak ayı içerisinde ABD doları cinsi 2043 vadeli tahvilimiz 1,5 milyar dolar tutarında artırılmıştır. Kupon oranı yüzde 4,9 olan söz konusu ihracın yatırımcıya getirişi yüzde 5 olmuştur. Nisan ayı içerisinde ABD doları cinsinden 11 yıl vadeli ve 1,5 milyar dolar tutarında yeni bir ihraç gerçekleştirilmiştir. 2026 vadeli tahvilin kupon oranı yüzde 4,3, yatırımcıya getirişi ise yüzde 4,4 olmuştur.

b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı

Avrupa Yatırım Bankasından Sağlanan Program Finansmanı

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığıncı yürütülmekte olan orman rehabilitasyonu, erozyon kontrolü ve ağaçlandırma faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 28/12/2015 tarihinde imzalanan anlaşma ile Avrupa Yatırım Bankasından 120 milyon Avro tutarında program kredisi temin edilmiştir.

Ayrıca, TÜBİTAK tarafından ülkemizde yürütülen bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 28/12/2015 tarihinde imzalanan anlaşma ile AYB'den 200 milyon Avro tutarında program kredisi temin edilmiştir. Böylece, 2015 yılı içerisinde AYB'den sağlanan program kredisi tutarı toplamda 320 milyon Avro olarak gerçekleşmiştir.

c- Proje Finansmanı

2015 yılı içinde yabancı hükümetler, ticari bankalar ve uluslararası kuruluşlardan proje finansmanı amacıyla 3,2 milyar ABD Doları karşılığı dış finansman temin edilmiştir. Söz konusu proje kredilerinin yüzde 72'si uluslararası

kuruluş, yüzde 28'i ise hükümet kredisi olarak temin edilmiştir. 2015 yılında sağlanan kredilerin kaynaklarına göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 33: 2015 Yılında Sağlanan Kredilerin Kaynaklarına Göre Dağılımı

Kaynağı	Tutar (Milyon ABD Doları)	Dağılım Oranı (%)
Uluslararası Kuruluşlar	2.306	71,9
Hükümet Kuruluşları	902	28,1
TOPLAM	3.208	100

Tabloda yer alan tutarlar 2015 yılı içerisinde dış proje kredilerine ilişkin sağlanan anlaşma tutarlarını ifade etmekte olup kullandırılan kredi tutarlarını belirtmemektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler

Hazine Müsteşarlığı tarafından 2015 yılı içerisinde Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Projesinin refinansmanı kapsamında yaklaşık 5 milyar ABD Dolarındaki dış krediye borç üstlenimi taahhüdü sağlanmıştır. Böylece kamu-özel işbirliği finansman modeli ile yürütülen aşağıdaki tabloda belirtilen projeler için Hazine Müsteşarlığı tarafından bugüne kadar toplamda yaklaşık 8,2 milyar ABD Doları tutarında dış finansman için borç üstlenimi sağlanmış durumdadır.

Tablo 34: Kredi Kullanım Bilgileri

Proje Adı	KÖİ Modeli	Borç Üstlenim Anlaşması Tarihi	Toplam Proje Maliyeti (ABD Doları)	Kredi Tutarı (ABD Doları)
Avrasya Tüneli Projesi	Yap-İşlet-Devret	11.12.2012	1.239.863.000	960.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Odayeri - Paşaköy (3. Boğaz Köprüsü Dahil) Kesimi	Yap-İşlet-Devret	13.5.2014	2.927.413.140	2.318.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dahil) Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	5.6.2015	6.312.392.047	4.956.312.328
Toplam			10.479.668.187	8.234.312.328

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

e- Dünya Bankası

Kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Dünya Bankasından ülkemiz için bugüne kadar bütçe desteği amacıyla çeşitli program kredileri, kamu kurumlarının yatırım ve kurumsal gelişme ihtiyaçları için ise proje kredileri temin edilmiştir.

Ülke İşbirliği Stratejisi

Dünya Bankasının ülkemize 1/7/2011 – 30/6/2016 döneminde sağlayacağı mali ve teknik destegin çerçevesini oluşturan, Ülke İşbirliği Stratejisi (Country Partnership Strategy-CPS) Programı kapsamında taahhüt bazında 2015 yılsonu itibarıyla sağlanan toplam tutar yaklaşık 4,3 milyar ABD Dolarıdır.

Proje Kredileri

2015 yılında Dünya Bankasından proje finansmanı amacıyla toplam 424 milyon ABD Doları tutarında kredi sağlanmıştır.

f-Avrupa Kuruluşları

2015 yılında AYB'den proje finansmanı amacıyla yaklaşık 935,4 milyon ABD Doları tutarında finansman sağlanmıştır. Söz konusu finansmanın yaklaşık yüzde 70'lik kısmı KOBİ'lere, yüzde 10'luk kısmı ise kentsel altyapı sektörüne yönelik projeler için kullanılacaktır. Buna ilaveten 2015 yılında Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası'ndan toplamda 380,2 milyon ABD Doları tutarında finansman sağlanmıştır. Bu finansmanın yaklaşık yüzde 69,8'lik kısmı doğal afet, yüzde 30,2'lik kısmı ise KOBİ finansmanı amacıyla sağlanmıştır.

g- Diğer Kuruluşlar

2015 yılında diğer kuruluşlardan sağlanan kredilere bakıldığından, Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansından (JICA) 377,7 milyon ABD Doları tutarında, Japonya Uluslararası İşbirliği Bankasından (JBIC) 300 milyon ABD Doları tutarında, İslam Kalkınma Bankasından (İKB) 570 milyon ABD Doları tutarında, Alman Kalkınma Bankasından (KfW) toplamda 224,7 milyon ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır.

Dış Borç Servisi

2015 yılında 13,2 milyar TL anapara ödemesi, 10,3 milyar TL faiz ödemesi, 92,2 milyon TL iskonto gideri, 10,8 milyon TL dış borç genel gideri ve 403,6 milyon TL döviz cinsi kira sertifikası gideri olmak üzere toplam 24 milyar TL tutarında dış borç servisi gerçekleştirılmıştır.

3- Borç Stoku

2015 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku 677,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu borcun 440,1 milyar TL'si iç borçlardan, 237,6 milyar TL'si¹ (81,7 milyar ABD doları) dış borçlardan oluşmaktadır. 2015 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim borç stokunun yüzde 67,6'sını sabit faizli borçlar, yüzde 17,7'sini değişken faizli borçlar, yüzde 14,7'sini enflasyona endeksli senetler, yüzde 64,9'unu TL cinsi borçlar ve yüzde 35,1'ini de döviz cinsi borçlar oluşturmaktadır. Merkezi yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı, 0,3 puanlık azalış ile 2014 yılındaki yüzde 35 seviyesinden, 2015 yılında yüzde 34,7 seviyesine gerilemiştir.

Merkezi yönetim iç borç stoku, 2014 yılsonunda 414,6 milyar TL düzeyinde iken, 2015 yılsonunda 25,5 milyar TL'lik artışla 440,1 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, merkezi yönetim iç borç stokunun GSYH'ye oranı 2014 yılsonunda yüzde 23,7 iken, bu oran 2015 yılsonu itibarıyla yüzde 22,5'e gerilemiştir. 2014 yılı Ekim ayında FED'in tahvil alımlarını sonlandırmasının ardından yatırımcıların gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısında bozulma görülmüştür. 2015 yılsonu itibarıyla iç borç stokunu elinde bulunduran yabancı yatırımcıların payı, bir önceki yıla göre yaklaşık 4,5 puanlık bir düşüş ile 2014 yılındaki yüzde 21,8 seviyesinden, 2015 yılında yüzde 17,4 seviyesine gerilemiştir.

2014 yılsonunda 85,2 milyar ABD Doları olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2015 yılsonunda 2014 yılına göre 3,5 milyar ABD Doları azalışla 81,7 milyar ABD Doları seviyesine gerilemiştir. 2015 yılsonu itibarıyla merkezi yönetim dış borç stokunun GSYH'ye oranı ise yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun döviz cinsinden dağılımı 2015 yılsonu itibarıyla incelendiğinde, borç stokunun yüzde 62,4'ü ABD Doları cinsi, yüzde 28,2'si Avro cinsi, yüzde 9,4'ü ise diğer döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. Aynı dönemde, merkezi yönetim dış borç stokunun 57,4 milyar ABD Dolarlık kısmını uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahviller; 24,3 milyar ABD Dolarlık kısmını ise yurtdışından sağlanan krediler oluşturmuştur.

---

¹Söz konusu dış borç rakamının TL cinsinden hesaplanmasında 30/12/2015 tarihindeki ABD doları alış kuru esas alınmıştır.

III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A- YAPILAN DÜZENLEMELER

Mali mevzuatı ve 2015 yılı merkezi yönetim bütçe uygulamasını yönlendirmek amacıyla Maliye Bakanlığınca çıkarılan tebliğler, genelgeler, esas ve usuller ile genel yazılarla ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1-Tebliğler

2015 yılı bütçesinin uygulanmasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan tebliğlere dair bilgiler aşağıda yer almaktadır.

(1) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2015 yılında öğle yemeği servisinden faydalananın olanağdan alınacak günlük yemek bedeli tutarları 15/1/2015 tarihli ve 29237 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan I Sıra No'lu Bütçe Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

(3) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bütçe ödeneklerinin kullanılmasına ilişkin 20 nci maddesine istinaden bütçenin uygulanmasının ve nakit yönetiminin en düşük maliyetle işlemesini sağlayarak bütçenin uygulanmasında ve nakit yönetiminde etkinliği sağlamak amacıyla kamu idareleri tarafından hazırlanacak ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanması ve vize edilmesinde uygulacak usul ve esaslara bu Tebliğde yer verilmiştir.

(4) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kanun, 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve muhtelif kanunlarla bütçe uygulama sürecine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Bu çerçevede, ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözetlen ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, ayrıntılı harcama

programları ve ayrıntılı finansman programlarının uygulamasının yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğde belirlenmiştir.

Bu Tebliğde AHP ve AFP uygulamasına ilişkin hükümlerin yanı sıra, harcamacı kuruluşların hizmet sunumlarında daha etkin olabilmelerine imkan tanımak ve bütçe uygulama sürecinde sadelik ve kolaylık sağlamak amacıyla, bütçe uygulama sürecinin ana unsurlarını oluşturan serbest bırakma, revize, ödenek ekleme ve ödenek aktarma gibi bütçe işlemleri hakkında detaylı düzenlemeler yer almaktadır.

(5) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü maddesinde; "Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarında verilen sağlık kurulu raporuyla asgari yüzde 20 oranında engelli olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanımlamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, dil konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal engelli bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Maliye Bakanlığıca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanması." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükmün uygulanmasına ilişkin hususlara bu Tebliğde yer verilmiştir.

2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazilar

(1) Sıra No'lu 2015 Yılı Harcamaları ve Bütçe Uygulamalarına İlişkin Bütçe Uygulama Genelgesi

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 5018 sayılı Kanununun ilgili hükümleri çerçevesinde ödeneklerin kullanımına ilişkin AHP ve AFP yapılmışcaya kadar, genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde yer alan ödeneklerin kullanım oranları bu Genelge ile belirlenmiştir.

(10) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi

Genel bütçe kapsamındaki idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçe giderlerinin gecikmelere mahal verilmeden zamanında gerçekleştirilmesi ve 2015 yılsonu

işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan hususlara bu Genelgede yer verilmiştir.

5286 Sayılı Kanun Uyarınca Kaldırılan Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Taşra Teşkilatı Personeli İçin İl Özel İdarelerine Maliye Bakanlığıncı Yapılacak Aktarımlara İlişkin Usul ve Esaslar

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 10 uncu maddesine istinaden, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

Cari Harcamaların Kontrol Altında Tutulmasına Yönelik Proje ve İşlerin Desteklenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Bu Usul ve Esaslar ile 6583 sayılı Kanuna Ekli E İşaretli Cetvelin 87 nci sıra hükmüne istinaden Onuncu Kalkınma Planının (2014-2018) Öncelikli Dönüşüm Programları arasında yer alan Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı kapsamında cari harcamaların kontrol altında tutulmasına yönelik proje ve işlerin finansmanını sağlamak üzere proje başvurusu, değerlendirilmesi, kabulü ve sonuçlandırılmasına ilişkin süreçler belirlenmiştir.

Öğrenci Katkı Paylarının Devletçe Karşılanması İlişkin Uygulama Usul ve Esasları

Bu Usul ve Esaslar, Bakanlar Kurulunun 19/8/2015 tarihli ve 2015/8040 Kararı Eki "2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar" gereğince Devletçe karşılanacak öğrenci katkı paylarına ilişkin uygulama usul ve esasları belirlenmiştir.

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Uygun Görüş Alınması Sürecine İlişkin Genel Yazılar

1402 sayılı Genel Yazı ile idarelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için, 6552 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 11/1/2015 tarihinden itibaren altı ay içerisinde, bir önceki yılda çalıştırılan toplam

personel sayısını aşmamak kaydıyla Maliye Bakanlığından ayrıca uygun görüş almalarına gerek kalmamıştır.

2659 sayılı Genel Yazı ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında uygun görüş alınması sürecinde karşılaşılan sorunlar nedeniyle idarelerin çok zorunlu hallerde ihtiyaç duyacakları ilave taleplerine ilişkin Maliye Bakanlığının iletilen taleplerinde uygun görüş sürecinin sahılık bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.

6301 sayılı Genel Yazı ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında idareler itibarıyla alım türlerini belirleyecek olan Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanana kadar idarelerin önceki yılda ya da mevcut sözleşmeler kapsamında çalıştırılan personel sayısı ile kendilerine münferiden Maliye Bakanlığınca uygun görüş verilmiş ilave personel sayısını aşmamak kaydıyla uzatılmıştır.

2016-2018 Dönemi Bütçe Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Genel Yazı

Bu genel yazıyla, Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Planın idarelerin ihtiyaçlarını dikkate almak suretiyle hazırlanması ve bütçe sürecinde etkinliğin sağlanması amacıyla 2016-2018 dönemi bütçe hazırlık çalışmalarının yürütülmesinde dikkate alınacak hususlar düzenlenmiştir.

Ayrıca,

- Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince memurlara yapılacak aynı veya nakdi giyim yardımlarında esas alınacak azami birim fiyatlar, 10/2/2015 tarihli ve 1456 sayılı genelge ile belirlenerek duyurulmuştur.
- Özlük hakları ve diğer ödemelere ilişkin mevzuatın uygulanmasında birliğin sağlanması ve muhtemel tereddütlerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılmış, bu kapsamda 31/12/2014 tarihli ve 11868 sayılı, 3/7/2015 tarihli ve 6235 sayılı, 14/12/2015 tarihli ve 10560 sayılı genelgeler yürürlüğe konulmuştur.
- 2015 yılı Ocak ayında memur aylık katsayılarında meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde belediyelerde sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin unvan bazında 1/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere ücret tavanları hesaplanmış ve 8/1/2015 tarihli ve 247 sayılı Genelge (Sıra No:4) ile mahalli idarelere duyurulmuştur.

• Sürekli görevle yurtdışında bulunan kamu görevlilerinin aylıklarına uygulanacak emsal katsayıların tespitine yönelik olarak, 31/12/2014 tarihli ve 11980 sayılı, 3/7/2015 tarihli ve 6237 sayılı genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

• 168 sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Öğretmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde Türk asıllı yabancı uyruklu ya da sonradan Türk uyruğuna geçen emekli öğretmenler ile din görevlilerine yapılacak olan sosyal yardımların 2015 yılında uygulanacak tutarları, Maliye Bakanlığından alınan 14/4/2015 tarihli ve 3659 sayılı Onay ile yürürlüğe konulmuştur.

• Yurtdışı kadrolarına sürekli görevle atanan personel tarafından 2015 yılında kiralanacak konutlar için 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) işaretli cetvelinde yer alan hükme istinaden Devletçe yapılacak yurtdışı kira katkısı ile ilgili usul ve esaslar 19/1/2015 tarih ve 565 sayılı Genel Yazı ile düzenlenmiştir.

B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ

AHP ve AFP'nin Hazırlanması ve Vize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden AHP ve AFP hazırlamaları istenilmiştir ve söz konusu idarelerin AHP/AFP teklifleri değerlendirilerek vize edilmiştir.

AHP ve AFP'nin Revize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin vize edilen AHP ve AFP'lerde yıl içinde doğan ihtiyaçlar neticesinde 1.094 adet AHP/AFP revize işlemi yapılmıştır.

Ödeneklerin Serbest Bırakılması

Kamu idarelerinin AHP ve AFP'leri vize edilmeden önce, (1) Sıra No'lu 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi kapsamında harcamaya izin verilen tutarlar üzerinde yer alan zorunlu ve acil durumları dikkate alınarak 86 adet serbest bırakma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Aktarma ve Ekleme İşlemleri

Ödenek aktarma işlemi, belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak, kamu idarelerinin kendi bütçeleri ya da ilgili idare bütçeleri arasında, bir tertipten düşülp başka bir tertibe eklenmesi işlemidir.

Kamu idarelerinin ihtiyaçları ve bütçe uygulama politikaları çerçevesinde, ilgili kamu idarelerinin bütçelerine ödenek ekleme işlemleri yapılmaktadır. Bu ödenek kayıt işlemleri, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, akreditif artığı ekleme gibi işlemleri ihtiva etmektedir.

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin uygulanmasına yönelik yukarıda belirtilen bütçe işlemleri e-bütçe sistemi kullanılmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirılmıştır. Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel Raporun 17 No'lu ekinde gösterilmiştir.

Yedek Ödenekler

5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine aktarımak üzere Maliye Bakanlığı bütçesine yedek ödenek konulabileceği ve bu ödenekten aktarma yapmaya Maliye Bakanının yetkili olduğu ve mali yıl içinde yapılan bu aktarmaların yılın bitimini takip eden on beş gün içinde ilan edileceği hükmü altına alınmıştır. Bu çerçevede, 2015 mali yılı içinde yedek ödenekten yapılan aktarmalar ile 6583 sayılı Kanunun (6/1-a) maddesi hükmünün Maliye Bakanına verdiği yetki çerçevesinde yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılan ödenekten yapılan aktarmalar süresi içerisinde açıklanmıştır. 6583 sayılı Kanun ile Maliye Bakanlığının tahsis edilen 1 milyar 547 milyon TL "Yedek Ödenek" ten yapılan aktarmalar ile yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılırak yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı Raporun 18 ve 19 No'lu eklerinde gösterilmiştir.

C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ

1- Kamu Personel İşlemleri

2015 yılında kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kadro işlemleri, 2015-2017 Dönemi OVP ve OVMP, 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuatta istihdam ile ilgili belirlenen ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Kamu idare, kurum ve kuruluşlarının kadro ihtiyaçları, 190 sayılı ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler gereğince, mevcut kadrolarda sınıf, unvan ve derece değişikliği yapmak suretiyle karşılanması, ayrıca yatırım ve iş programlarında yer alan projeler için yeni iş gücüne ihtiyaç olması gibi çok zorunlu hallerde serbest bırakma ve kadro ihdası yoluna gidilmiştir.

Kadrolu Personel

6583 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler uyarınca; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare kurum ve kuruluşlarının 2015 yılı personel ihtiyaçları çerçevesinde; 73.600 adet memur kadrosuna ilişkin atama izninin idare, kurum ve kuruluşlar itibarıyla dağılımı Devlet Personel Başkanlığına bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının müsterek önerisi üzerine Başbakan Onayıyla, öğretim elemanı kadrolarına ilişkin 4.000 adet atama izninin yükseköğretim kurumlarına dağılımı ise Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğrenim Kurumunca belirlenmiştir. Öğretim elemanı kadroları için verilen atama izninin en az 2.000 adedi, Yükseköğretim Kurulu koordinasyonunda Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalarda kullanılmıştır.

Sözleşmeli Personel

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinde; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında; ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü

maddesinin (B) fikrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca, bir önceki mali yılda vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın içinde bulunulan mali yılda da kullanılmaya devam olunacağı, bu pozisyonlarda bir önceki mali yılda istihdam edilen personelden, içinde bulunulan mali yılda da görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle, mevcut sözleşme ücretlerine içinde bulunulan mali yıl için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılacağı huküm altına alınmıştır. Anılan huküm çerçevesinde, kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 2014 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2015 yılında da kullanılması, bu pozisyonlarda 2014 yılında istihdam edilen personelden, 2015 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle mevcut sözleşme ücretlerine 2015 yılı için mevzuat uyarınca yapılmış artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılması sağlanmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 ncı maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, 2015 yılında ihtiyacı olan ek sözleşmeli personel pozisyonlarından; 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fikrası kapsamında olanlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 ncı maddesi kapsamında olanlar ise doğrudan Maliye Bakanlığınca vize edilmiştir.

İşçiler

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda, sürekli işçiler ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracak geçici işçilerin (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlarında yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edileceği huküm altına alınmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi uyarınca sürekli işçi kadro vizeleri, bütçe imkanları göz önünde bulundurularak Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca yapılmıştır. Vize edilmiş sürekli işçi kadrolarından; boş olanların açıktan atama amacıyla kullanılması ile bu kadrolarda unvan ve birim değişiklikleri de Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca gerçekleştirilmiştir.

2015 yılına ilişkin geçici işçi ve sürekli işçi uygulamasına, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5620 sayılı Kanun çerçevesinde devam edilmiştir.

Geçici Personel

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasında tanımlanan bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetlerde personel istihdamı, Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içerisinde gerçekleştirilmektedir. Çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarının geçici mahiyetteki işlerinde bu kapsamda personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esasları Düzenleyen Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, özelleştirme uygulamaları sonucunda işsiz kalan ve bilahare işsiz kalacak olan işçilerin diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası uyarınca geçici personel statüsünde istihdam edilmelerine olanak sağlanmıştır. Anılan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca çıkarılan ve 2015 yılı ve bundan sonraki yıllara ilişkin uygulamaları düzenleyen 29/12/2014 tarihli ve 2014/7140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2015 yılında çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarında bu kapsamında azami 50.000 kişinin istihdamı öngörmüştür.

Kamu idarelerinin kendilerine değişik mevzuatla yüklenen hizmet ve görevleri yerine getirmeleri ana hedefi çerçevesinde, bir yandan personel giderlerinin merkezi yönetim bütçesi üzerindeki oransal büyülüğünü göz önünde bulundurarak etkin bir kamu personel rejimi uygulamasını, diğer taraftan uzun vadede personel giderlerinin rasyonel bir şekilde oluşumuna zemin hazırlayacak tarzda etkin kamu hizmeti sunulmasını temin amaçlı, Maliye Bakanlığıncı kamu istihdam politikalarının yürütülmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

2-Diğer Kontrol İşlemleri

Yurtdışı Gündelikleri

2015 yılına ilişkin olarak “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar” ile “Yurtdışı Gündeliklerine Dair

Karar” 29/12/2014 tarihli ve 2014/7128 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki olarak 1/1/2015 tarihli ve 29223 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bu çerçevede bir önceki yıla göre, KKTC’ye yapılacak yolculuklarda verilecek gündelikler yüzde 6,02 oranında artırılmış, yurtdışı gündeliklerinde ise bir artış olmamıştır.

Seyahat Kartı

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere 6245 sayılı Harcırıh Kanununun 48inci maddesi kapsamında verilen seyahat kartlarına ilişkin hususların yer aldığı 2016 yılına ilişkin 23/12/2015 tarihli ve 11029 sayılı Genel Yazı hazırlanarak, gerekli genel duyuru Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü internet sitesinde yapılmıştır.

2016 yılı seyahat kartı bedelleri iller itibarıyla bir önceki yıla göre ortalama yüzde 6,82 oranında artırılmıştır.

Taşıt

a) 1/4/2006 tarihli ve 26126 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17/3/2006 tarihli ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki “Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller”de, 22/10/2015 tarihli ve 2015/8204 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişiklik yapılarak, sözkonusu Esas ve Usuller'in 6ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine açıklık getirilmiş ve sözkonusu değişiklik 6/11/2015 tarihli ve 29524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

b) 17/3/2006 tarihli ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller uyarınca ve 5018 sayılı Kanunun 28inci maddesi uyarınca, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin hizmet alımı suretiyle taşıt edinmeleri ile ilgili olarak, çeşitli cinsteki 1.688 adet taşıtin kiralanabilmesi için izin verilmiştir.

c) 6583 sayılı Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelin “NOT (1)” bölümünde yer alan “Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.” hükmü uyarınca, kurumların taşıt bedel artırım talepleri değerlendirilmiş ve 75 adet kurumun satın alacağı çeşitli cinsteki taşıtların bedelleri yeniden belirlenmiştir.

d) 6583 sayılı Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelin “NOT (4)” bölümünde, idarelerin edinebilecekleri taşitları gösterir cetvellerde yer alan taşitların cinslerini, Kalkınma Bakanlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, kurumların taşit cins değişikliği talepleri değerlendirilmiştir ve 241 adet taşitin cinsi değiştirilmiştir.

Sosyal Tesisler

2015-2 sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 15/1/2015 tarihli ve 29237 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu Tebliğ ile kamu sosyal tesislerinden yararlanabileceklerden alınacak asgari bedeller bir önceki yıla göre ortalama yüzde 6,45 oranında artırılmıştır.

IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ REFORMU

A- GENEL GELİŞMELER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimiz uluslararası standartlar ve Avrupa Birliği uygulamalarıyla uyumlu olarak yeniden düzenlenmiştir. Yeni kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin uygulanması için gerekli olan ikincil ve üçüncü düzey mevzuat hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, 2015 yılında kamu idarelerine ve mali yönetim ve kontrol sisteminde görev alan çalışanlara yönelik olarak seminer, eğitim programları ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmesine devam edilmiş, ulusal ve uluslararası toplantılara katılım sağlanmıştır.

2015 yılı içinde 5018 sayılı Kanunun ikincil ve üçüncü düzey mevzuatında yapılan düzenlemelere Raporun 21 No'lu ekinde yer verilmiştir.

B- İÇ KONTROL

5018 sayılı Kanunun 55inci maddesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin Maliye Bakanlığı tarafından belirleneceği, geliştirileceği ve uyumlaştırılacağı, ayrıca sistemlerin koordinasyonunun sağlanması ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verileceği hükmeye bağlanmıştır. Buna göre, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü mali yönetim ve kontrol alanında merkezi uyumlaştırma birimi olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda 2015 yılında yapılan bazı önemli faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Kamu idarelerinin iç kontrole ilişkin düzenlemeleri, strateji geliştirme birimlerinin kurumsal ve personel bilgileri, katıldıkları eğitimler, iletişim bilgileri gibi, bilgileri hızlı bir şekilde edinmek ve bu bilgiler üzerinde incelemeler yaparak Mali Yönetim ve Kontrol Merkezi Uyumlaştırma Birimi faaliyetlerini güçlendirmek amacıyla bir veri tabanı oluşturulmuştur.
- Merkezi uyumlaştırma birimi olarak Maliye Bakanlığının gerçekleştirdiği düzenleme ve faaliyetlerin aktarılması, kamu idarelerinin bekleyenlerinin,

İç kontrol standartlarına uyum çalışmalarında karşılaştıkları güçlükler ve geliştirdikleri çözüm önerileri ile iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla strateji geliştirme birimi yöneticilerine yönelik her yıl gerçekleştirilen geleneksel toplantılar 2015 yılında da düzenlenmiştir.

- 2014 yılında Maliye Bakanlığı ve SIGMA yetkilileri işbirliği ile ülkemizde üç pilot idarede Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan "Risk Değerlendirme" bileşeni çerçevesinde başlanılan çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda Bilim, Sanayii ve Teknoloji Bakanlığı, Ankara Üniversitesi ve Ankara Altındağ Belediyesi pilot kuruluşlar olarak belirlenmiş ve bu idarelerle 2015 yılında, SIGMA uzmanlarının da katıldığı toplantılar yapılmış, pilot kamu idareleri ile yapılan görüşmelerde SIGMA uzmanlarıca pilot kamu idarelerinin yaptıkları çalışmalar değerlendirilmiştir.
- 241 mali hizmetler uzman yardımcısının yerleştirilmesine yönelik olarak Mali Hizmetler Uzman Yardımcılığı Özel Yarışma Sınavının sözlü aşamasına kadar olan kısmı gerçekleştirilmiştir.
- Risk yönetimine ilişkin bir rehber ve yazılım hazırlamak üzere Dünya Bankası ile bir hibe sözleşmesi imzalanmış, 22/12/2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- 29-30 Haziran 2015 tarihlerinde mali hizmetler uzmanlarının mazeret yeterlik sınavı gerçekleştirilmiştir.

C- İÇ DENETİM

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşım ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

5018 sayılı Kanunla getirilen iç denetim sisteminin yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünde İç Denetim Merkezi Uyumlama Dairesi kurulmuştur.

5018 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere Maliye Bakanlığı bünyesinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.

İç Denetim Merkezi Uyumlama Dairesi, İDKK'nın merkezi uyumlama görevi çerçevesinde idari görevlerini yürütmektedir.

İç denetim merkezi uyumlama görevi kapsamında 2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- İç Denetçi Adayları Belirleme Eğitim ve Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Görev süresi sona eren İDKK Başkan ve üyeliklerine 5018 sayılı Kanunun 66 ncı maddesine göre atama yapılmış ve bu atamalara ilişkin Bakanlar Kurulunun 13/1/2015 tarihli ve 2015/7198 sayılı Kararı 7/2/2015 tarihli ve 29260 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Geçici 21 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usullerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kurul Kararı 5/8/2015 tarihli ve 29436 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- 2015 yılında da İç Denetim Birimi Başkanlarının harcama yetkilisi olmasına yönelik olarak 26/12/2014 tarihli ve 29217 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa Ekli (E) Cetvelinin 53 üncü sırasında düzenleme yapılmıştır.
- 24/11/2014-23/1/2015 tarihleri arasında 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesine göre kamu idarelerine iç denetçi olarak doğrudan

atanan 48 kişi ve 2802 sayılı Hakim ve Savcılar Kanununun 37 nci maddesi gereğince de 6 kişi olmak üzere toplam 54 kişi sertifika eğitimine alınmıştır.

- 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kadrolarda bulunanlar ile aynı maddeye göre kamu idarelerine iç denetçi olarak atanmış toplam 71 kişi 22/12/2014 tarihinde sertifika eğitimine alınmış ve söz konusu eğitim programı 19/2/2015 tarihinde tamamlanmıştır.
- 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesi hükmü uyarınca kamu idarelerine iç denetçi olarak atanmışlar ile anılan maddenin beşinci fıkrası kapsamında İDKK'ya başvuru yapıp, başvuru şartlarını sağlayan iç denetçi adaylarına yönelik 09/2/2015-7/4/2015 tarihleri ve 16/3/2015-14/5/2015 tarihleri arasında 2 grup halinde sertifika eğitimi düzenlenmiştir. Bu kapsamda 125 kişiye (1inci grup 55 kişi, 2nci grup 70 kişi) sertifika eğitimi verilmiştir.
- 28/3/2015 tarihinde Kamu İç Denetçi Sertifika sınavı yapılmıştır. Bu sınava 70 kişi katılmış olup, Kamu İç Denetçi Sertifikası almaya 59 kişi hak kazanmıştır.
- 16/5/2015 tarihinde 9/2/2015-7/4/2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen İç Denetçi Eğitim Programına katılanlar ile önceki iki sınavda başarısız olan adaylara yönelik olarak, 5018 sayılı Kanunun Geçici 21 inci Maddesinin Beşinci Fikrası Kapsamındaki Sertifika Eğitimleri ve Sınavlarına İlişkin Esas ve Usullerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca "Sertifika Sınavı" yapılmıştır. Bu sınava 33 kişi katılmış olup, 26 kişi başarılı olmuştur.
- 13/6/2015 tarihinde Kamu İç Denetçi Sertifika sınavı yapılmıştır. Bu sınava 53 kişi katılmış, Kamu İç Denetçi Sertifikası almaya 43 kişi hak kazanmıştır.
- 2/11/2015-29/12/2015 tarihleri ve 9/11/2015-6/1/2016 tarihleri arasında 2 grup halinde 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesinin

beşinci fikrasında sayılan kadrolarda bulunanlara yönelik olarak sertifika eğitimi düzenlenmiştir. Bu kapsamında 231 kişiye (1inci grup 72 kişi, 2nci grup 159 kişi) sertifika eğitimi verilmiştir.

- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 33 üncü maddesi uyarınca; iç denetçilerin her üç yılda asgari yüz saat meslek içi eğitime tabi tutulması zorunlu olup, bu sürenin otuz saatinin İDKK'nın koordinatörlüğünde Maliye Bakanlığıca verilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, kamu idarelerinin iç denetçilere, 6/4/2015-28/4/2015 tarihleri arasında Antalya'da 6 grup halinde 3 gün süreyle Kamu İç Denetçileri Eğitim Programı düzenlenmiştir. Söz konusu eğitim programına 802 iç denetçi katılmıştır.
- Türkiye İç Denetim Enstitüsü işbirliği ile 5/1/2015-8/1/2015 ve 12/1/2015-15/1/2015 tarihleri arasında 20 kişilik gruplar halinde toplam 40 kişiye, 21/5/2015-24/5/2015 tarihleri arasında 50 kişiye, 07/12/2015-10/12/2015 tarihleri ile 19/12/2015-20/12/2015 tarihleri ve 25/12/2015-27/12/2015 tarihleri arasında 48 kişiye Uluslararası İç Denetçi (CIA) Sertifika Eğitim Programı düzenlenmiştir.
- 2014 Yılı Kamu İç Denetim Genel Raporu, Ekim 2015 tarihinde kamuoyuna duyurulmuştur.
- Kamu idarelerinde iç denetim faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak "Kamu İç Denetim Yazılımı (İçDen)" geliştirilmiştir. Bu çerçevede, 2015 yılında 19/2/2015-20/2/2015 tarihleri ile 15/10/2015-16/10/2015 tarihleri arasında 8 kamu idaresinde görev yapan toplam 29 iç denetçiye "İçDen" eğitimi verilmiştir. Böylelikle, 2015 yılında İçDen yazılımını kullanan idare sayısı 119'a ulaşmıştır.
- İDKK tarafından mevcut iç denetim uygulamalarının desteklenmesi ve iç denetçilerin teknik kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla, Dünya Bankası yönetimindeki Kurumsal Gelişim Fonundan sağlanan hibe ile gerçekleştirilen "Kamu İç Denetim Fonksiyonunun Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında 2015 yılında üç kamu idaresinde (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Anadolu Üniversitesi ve Aile ve Sosyal Politikalar

Bakanlığı) pilot performans denetimleri tamamlanmış ve kamu iç denetçileri için Performans Denetimi Rehber Taslağı hazırlanmıştır. Bu çerçevede, 1/6/2015-5/6/2015 tarihleri arasında Ankara'da "Performans Denetimi Rehberinin Tanıtımı ile Performans Denetimi Uygulama Sonuçlarının Paylaşımı" semineri yapılmıştır. Söz konusu seminere, İç Denetim Birimi Başkanları ve iç denetçilerden toplam 244 kişi katılmıştır.

D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME

1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

2018 sayılı Kanun ile hesap verebilirliğin, kamu kaynaklarının kullanımında etkinliğin ve verimliliğin sağlanması açısından Türk kamu mali yönetiminde stratejik planlama anlayışının uygulamaya konulması öngörmüştür. Bu yaklaşım gereğince, bakanlıklar, kamu üniversiteleri, kamusal ve yarı kamusal iktisadi ve sosyal kurumlar, belediyeler ve il özel idareleri kendi kurumsal stratejik planlarını hazırlamaları için sorumlu tutulmaktadır. Kalkınma Planları ve Orta Vadeli Programlar gibi önemli üst politika metinlerinde de belirtildiği üzere, kamu yönetiminde stratejik yönetim ve stratejik planlama ulusal önceliklerden birisidir. Bu çerçevede, kamu genelinde stratejik yönetime geçiş sürecinde Kalkınma Bakanlığı tarafından kendisine verilen yönlendirme görevi çerçevesinde hazırlanan ve 2006 yılında yürürlüğe giren, kamuda stratejik yönetim sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesinde yol gösterici yeni yönetim araçlarını ve kurumsal kimlik oluşturulmasında yardımcı unsurları içeren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte yapılacak değişiklikler, diğer kamu kurumlarından gelen talepler ile 64. Hükümet Programı Eylem Planında bir yıl içerisinde gerçekleştirilmesi öngörülen 114 numaralı eylem kapsamında merkezi kamu idarelerinin temsilcilerinin yer alacağı bir koordinasyon kurulu kurulması eylemi çerçevesinde belirlenmiştir. Bu çerçevede söz konusu Yönetmelik değişikliğinin 2016 yılında gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun ikinci sürümünün güncelleme çalışmaları kapsamında merkezi idareler, üniversiteler ve KİT'ler için

farklılaştırılmış şekilde hazırlanan kılavuz ve rehberlerin taslak çalışmaları tamamlanmıştır. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna yönelik görüş alış veriş süreci tamamlanmış olup 2016 yılı içerisinde kılavuz ve rehberlerin yayımlanması öngörülmektedir.

30/4/2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ ekinde yer alan kurumsal sorumluluklar tablosunda, Onuncu Kalkınma Planında kamu idarelerinin sorumlu oldukları amaç, hedef ve politikaların paragraf numarasıyla; Öncelikli Dönüşüm Programlarında sıra ve eylem numarası bazında eylemlere yer verilmiştir. Kamu idarelerince hazırlanacak stratejik planların üst politika belgeleriyle uyumunu sağlamacak olan bu tablo ilgili kuruluşlara gönderilmiştir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirlenen geçiş programı kapsamında kamu idareleri, üçü hariç olmak üzere ilk stratejik planlarını hazırlamıştır. Bu idarelerde stratejik planların yıllık dilimi olan performans programı çalışmaları da sürdürilmektedir. Yeni kurulan kamu idarelerinde de stratejik plan hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Bu tür idarelerde stratejik yönetim açısından kurumsal kapasitenin geliştirilmesinin iki temel şartı olan beşeri sermaye ve bilgi alt yapısının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu temel unsurlara yönelik altyapısı yeterli olmayan idarelerde stratejik planlama çalışmalarının belirli bir geçiş dönemi ile başlatılması yaklaşımı devam ettirilmektedir.

Yerel yönetimlerde de stratejik planlama ve performans esası bütçeleme uygulaması devam etmektedir. İl özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50 binin üzerindeki belediyelerde, ilgili kanunlar gereği, stratejik plan ve performans programı hazırlama çalışmaları yürütülmüştür. 2014 yılı mahalli idareler genel seçimlerinden sonra yükümlü olan belediyeler ve il özel idareleri, ikinci stratejik planlarını ve buna uygun olarak 2016 yılı performans programlarını hazırlamaya başlamıştır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından kamu idarelerinin stratejik yönetim alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla kamu idarelerine stratejik yönetim sürecinde destek hizmeti sunulmaktadır. Bu çerçevede, genel hedefi kamu hizmetinde etkinlik

ve verimliliği artırmak, şeffaf ve güçlü bir mali yönetim sağlamak olan ve Kalkınma Bakanlığının ana yararlanıcısı olduğu, 22/1/2013 tarihinde başlayan Stratejik Yönetimde Kapasite Geliştirme Projesinin 2 yıllık süresi 22/1/2015 tarihinde sona ermiş olup projenin 22/7/2015 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir. Proje kapsamında 2015 yılı içerisinde;

- Taslak kılavuzun uygulanması için; Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başbakanlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmak üzere 4 farklı kamu kurumıyla pilot çalışmalar yürütülmüştür.
- 6-7 Temmuz 2015 tarihleri arasında paydaşlarla merkezi idareler için stratejik planlama konusunda taslak kılavuzun paylaşılması için çalıştay düzenlenmiştir.

25 kamu kurum ve kuruluşunun stratejik planlarına görüş verilmiştir.

Bunun yan sıra stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin eğitim, çalıştay ve toplantı talepleri doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Stratejik yönetim kapsamında mikro boyutta geliştirilmesi gereken birçok husus bulunmakla birlikte sistemin işleyişini temelde etkileyen makro boyuttaki hususlara dair değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

- Stratejik yönetim reformunun sürekliliğinin temini açısından sahiplenmenin siyasi düzeyde, sürecin koordinasyonundan sorumlu idareler düzeyinde ve kurumsal düzeyde sağlanması gerekmektedir. Sahiplenme eksikliğinin stratejik yönetim araçlarının başarılı bir şekilde uygulanmasını ve karar alma süreçlerinde kullanılmasını engellediği görülmektedir.
- TBMM tarafından stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporları ile performans denetim raporlarının daha etkili kullanılması gerekmektedir. Bu belgelerin TBMM'deki kullanım etkinliğinin artması kamu idarelerinin üst yöneticileri nezdindeki sahipligin ve hesap verebilirlik düzeyinin artmasını sağlayacaktır. Bununla birlikte Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının TBMM'de görüşülmesi sırasında görüşme takviminin yoğunluğu, hesap sorma ve hesap verme sürecinin etkinliğini azaltan en önemli unsurlardan biridir.

- Stratejik yönetim döngüsünün son halkası olan raporlamanın hesap verebilirlik çerçevesinde yapılmasının amaçlandığı dikkate alındığında faaliyet raporlarının performansa daha fazla odaklanması ve faaliyet raporlarının performans programı ve stratejik planla bağlantısının daha güçlü kurulması gerektiği görülmektedir.
- Merkezi uyumlaştırma ve denetimden sorumlu olan kurumların stratejik yönetim sürecine kendi perspektifinden bakması stratejik yönetimin bir bütün olarak ele alınmasını ve dil birliğinin oluşmasını engellemektedir. Bu nedenle, stratejik yönetim döngüsünün ana unsurları olan stratejik planlama, performans esaslı bütçeleme ve performans denetiminin merkezi uyumlaştırma fonksiyonlarının daha koordineli bir şekilde yürütülmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kanun ile performans esaslı bütçelemeye geçilmiş; stratejik plan, performans programı, bütçeleme, izleme ve değerlendirme ile faaliyet raporu sistemin temel unsurları olarak öngörülmüştür. Kanunun 9 uncu maddesinde, kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirleme hususunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı performans esaslı bütçelemenin geliştirilmesi, kamu idareleri nezdinde uygulanmasının koordine edilmesi ve uyumlaştırılması, düzenlemelerin yapılması, idarelere rehberlik edilmesine yönelik merkezi uyumlaştırma görevini yürütmektedir. Söz konusu görevde ilişkin Maliye Bakanlığında “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik”, “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik”, “Performans Programı Hazırlama Rehberi” ile performans programları ve faaliyet raporlarına ilişkin 2010, 2012, 2014 tarihli genel yazılar yayımlanmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler kapsamında idarelerin uygulamaları Maliye Bakanlığınca izlenmeye ve değerlendirilmeye devam edilmekte; sistemin işleyişine, performans programları ve faaliyet raporlarının hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin tespit ve değerlendirmeler ile geliştirilmesine yönelik hususlar idarelerle paylaşılmaktadır.

Diğer taraftan, performans esaslı bütçelemeye ilişkin günümüze kadar yapılan düzenleme ve çalışmaların kamu idarelerinin planlama ve performans izleme kapasitesini ve kurumsal kültürü geliştirdiği görülmekte; ayrıca, uygulamanın iyileştirilmesine ve etkinleştirilmesine yönelik kamu idarelerinin gayretleri gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, idarelerce hazırlanan 2015 yılı performans programları ve faaliyet raporlarının incelenmesi neticesinde Maliye Bakanlığınca yapılan değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir:

- Bazı idarelerin performans programları ve faaliyet raporlarının içeriğinin Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemelerle tam olarak uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.
- Üst politika belgeleri (Onuncu Kalkınma Planı, OVP, OVMP, yıllık programlar) ile stratejik plan ve performans programı arasında sağlanması gereken bağlantının tam olarak kurulmadığı; performans programında çoğunlukla "stratejik hedefler"in "performans hedefi" olarak belirlendiği, bazı performans programlarında ise stratejik amaç ve hedeflerle doğrudan bağlantısı olmayan performans hedeflerine yer verildiği görülmüştür. Bu durum, gerek stratejik plan gerekse performans programlarının hazırlık çalışmalarının birbiriyle uyumlu şekilde yürütülmesi ihtiyacını vurgulamaktadır.
- Performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı, stratejik hedeflerle ilişkili olarak belirlenmesi gerekirken, yürütülen her bir iş ve işlemin sıklıkla hedef olarak belirlendiği görülmektedir.
- Performans hedeflerinin genel olarak idarelerin görev ve yetkileriyle, imkanlarıyla uyumlu olarak belirlendiği gözlemlenmekte birlikte bazı performans programlarında; idarenin kontrolü dışında, dışsal faktörlere bağlı, diğer kurumların karar ve faaliyetlerinden etkilenenecek olan hedef

veya göstergelere yer verildiği (örneğin, toplumda sosyal ve ekonomik eşitsizliği gidermek, akademik personel sayısını artırmak vb.) görülmektedir.

- Performans programlarında genellikle girdi, çıktı ve sonuç odaklı göstergelerin birlikte kullanımından ziyade bu gösterge türlerinden birine ağırlık verildiği, dolayısıyla göstergelerin ilgili hedefi tüm yönleriyle ölçmek bakımından yetersiz kaldığı görülmektedir.
- Bazı idarelerin performans programlarında hedef - gösterge ilişkisinin kurulamamış olduğu, göstergelerin faaliyet odaklı belirlendiği görülmektedir.
- Bazı performans programlarında hedef aynı kalmakla birlikte göstergelerin sürekli değiştirilmesi yoluna gidildiği, süregelen göstergelerde ise önceki yıl gerçekleşme verilerine yer verilmediği, bazı performans göstergelerinin ise ifadelerinin açık olmadığı tespit edilmiştir.
- Faaliyetlerin amaç ve hedeflerle ilişkili, maliyetlendirilebilir nitelikteki iş, üretim ve hizmetler olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bazı idarelerin performans programlarında faaliyetlerin bu anlayışla belirlenmediği, hedef niteliğinde faaliyetlere (örneğin, öğrencilerin niteliklerini artırmak vb.) yer verildiği; bazlarında ise süreçlere ilişkin ve girdi niteliğindeki iş ve işlemlerin (örneğin, broşür/kitap basımı ve dağıtım, hizmet alımı, yapım işi, eğitici görevlendirilmesi vb.) faaliyet olarak belirlendiği görülmüştür. Böyle durumlarda, performans programı aracılığıyla kurulması beklenen stratejik hedef - performans hedefi - faaliyet - bütçe ilişkisini etkin bir şekilde kurmak mümkün olamamaktadır. Bu durum, söz konusu belgelerin hazırlık sürecinde stratejik hedef, performans hedefi ve faaliyet kavramlarına ilişkin kurum içerisinde anlayış ve dil birliğinin sağlanmasıının, ayırt edici özelliklerinin doğru tanımlanmasının önemini vurgulamaktadır.
- Bazı performans programlarında faaliyet maliyetlerinin belirlenmesinde, bütçe dışı kaynaklara yer verilmediği, ayrıca idarelerin toplam kaynak

ihtiyacının önemli bir kısmının genel yönetim giderlerine ayrıldığı ya da tamamının faaliyetlere dağıtıldığı; dolayısıyla performans bilgisi ile kaynak ihtiyacı ilişkisinin yeterince kurulmadığı görülmüştür.

- Ayrıca, performans programlarında performans hedefleri, göstergeleri ve faaliyetlerin açıklamalarına yer verilmediği/yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu açıklamalara yer verilmemesi hedef, gösterge ve faaliyetlerin kamuoyu ve diğer paydaşlar açısından anlaşılmasını, izlenmesini ve değerlendirilmesini güçleştirmektedir.
- Faaliyet raporlarında, stratejik plan ve performans programı uygulama sonuçları yeterli düzeyde yansıtılamamaktadır. Bazı faaliyet raporlarının performans bilgileri başlığı altında; performans hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleştirmelere ve değerlendirmelere yer verilmediği görülmüştür.
- Ayrıca, faaliyet raporlarında performans sonuçlarının genel olarak değerlendirilmediği, sapmaların nedenlerine, alınacak önlemlere ilişkin açıklamalara, ayrıca iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere yeterli düzeyde yer verilmediği görülmüştür.

E- EĞİTİM VE REHBERLİK

5018 sayılı Kanun kapsamında kamu iç mali kontrol sisteminin oluşturulması, geliştirilmesi ve uyumlaştırılması açısından Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde sürekli ve sistemli bir şekilde eğitim ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

Kamu idareleri tarafından 5018 sayılı Kanunun uygulamalarına ilişkin olarak düzenlenen eğitim programlarına eğitimciler görevlendirilmiş ve bu programlara 791 kamu personeli katılmıştır.

5018 sayılı Kanun ile ilgili kamu idarelerinin strateji geliştirme birim yöneticilerine yönelik her yıl düzenlenen toplantılara 210 kişi katılmıştır.

İç denetçi ve iç denetçi adayları için,

- 22/12/2014-19/2/2015 tarihleri arasında 60 gün/ 252 saat,

- 9/2/2015-7/4/2015 tarihleri arasında 58 gün/252 saat,
- 16/3/2015-14/5/2015 tarihleri arasında 60 gün/252 saat,
- 2/11/2015-29/12/2015 tarihleri arasında 58 gün/252 saat,
- 9/11/2015-6/1/2016 tarihleri arasında 59 gün/252 saat eğitim verilmiştir.

İç denetçilere 6/4/2015-28/4/2015 tarihleri arasında 6 grup halinde "Kamu İç Denetçileri Eğitim Programı" kapsamında 802 iç denetçiye 3 gün/16,5 saat eğitim verilmiştir.

Mali Hizmetler Uzmanlarına 23/2/2015- 27/3/2015 tarihleri arasında 5 grup halinde Mali Hizmetler Uzmanları Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi kapsamında 561 kişiye 5 gün/30 saat eğitim verilmiştir.

Mahalli İdareler 4. Toplantısı 2 grup halinde 09-11 Aralık 2015 ve 14-16 Aralık 2015 tarihleri arasında yapılmış ve toplantıya 281 personel katılmıştır.

EKLER

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ
(2016 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Başbakanlık
- 4) Anayasa Mahkemesi
- 5) Yargıtay
- 6) Danıştay
- 7) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
- 8) Sayıştay
- 9) Adalet Bakanlığı
- 10) Millî Savunma Bakanlığı
- 11) İçişleri Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Maliye Bakanlığı
- 14) Millî Eğitim Bakanlığı
- 16) Sağlık Bakanlığı
- 17) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
- 19) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 21) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 22) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 24) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- 25) Avrupa Birliği Bakanlığı
- 26) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- 27) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- 28) Ekonomi Bakanlığı
- 29) Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 30) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- 31) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- 32) Kalkınma Bakanlığı
- 33) Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- 34) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 35) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı
- 36) Jandarma Genel Komutanlığı
- 37) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 38) Emniyet Genel Müdürlüğü
- 39) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 40) Hazine Müsteşarlığı
- 42) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
- 43) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
- 44) Devlet Personel Başkanlığı
- 45) Türkiye İstatistik Kurumu
- 46) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- 47) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 49) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 50) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- 52) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
- 53) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
- 54) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
- 55) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

(2016 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) Adnan Menderes Üniversitesi
- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) Dumlupınar Üniversitesi
- 38) Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) Gebze Teknik Üniversitesi
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 48) Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) Niğde Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi
- 51) Sakarya Üniversitesi
- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) Bülent Ecevit Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) Ahi Evran Üniversitesi
- 57) Kastamonu Üniversitesi
- 58) Düzce Üniversitesi

- 59) Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) Uşak Üniversitesi
- 61) Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi
- 62) Namık Kemal Üniversitesi
- 63) Erzincan Üniversitesi
- 64) Aksaray Üniversitesi
- 65) Giresun Üniversitesi
- 66) Hıtit Üniversitesi
- 67) Bozok Üniversitesi
- 68) Adiyaman Üniversitesi
- 69) Ordu Üniversitesi
- 70) Amasya Üniversitesi
- 71) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
- 72) Ağrı Dağı Üniversitesi²
- 73) Sinop Üniversitesi
- 74) Siirt Üniversitesi
- 75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- 76) Karabük Üniversitesi
- 77) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- 78) Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 79) Artvin Çoruh Üniversitesi
- 80) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
- 81) Bitlis Eren Üniversitesi
- 82) Kırklareli Üniversitesi
- 83) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- 84) Bingöl Üniversitesi
- 85) Muş Alparslan Üniversitesi
- 86) Mardin Artuklu Üniversitesi
- 87) Batman Üniversitesi
- 88) Ardahan Üniversitesi
- 89) Bartın Üniversitesi
- 90) Bayburt Üniversitesi
- 91) Gümüşhane Üniversitesi
- 92) Hakkari Üniversitesi
- 93) İğdır Üniversitesi
- 94) Şırnak Üniversitesi
- 95) Tunceli Üniversitesi
- 96) Yalova Üniversitesi
- 97) Türk-Alman Üniversitesi
- 98) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- 99) Bursa Teknik Üniversitesi
- 100) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 101) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
- 102) Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 103) Abdullah Gül Üniversitesi
- 104) Erzurum Teknik Üniversitesi
- 105) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 106) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 108) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
- 109) İskenderun Teknik Üniversitesi
- 110) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 111) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

---

² 19/6/2008 tarihli ve 5773 sayılı Kanunun 2inci maddesiyle 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanuna eklenen Geçici 38inci maddesinde; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mał Yönetimi ve Kontrol Kanununda Ağrı Dağı Üniversitesine yapılmış olan atıfların Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesine yapılmış sayılacağı hükmü altına alınmıştır.

2) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

- 1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Atatürk Araştırma Merkezi
- 4) Atatürk Kültür Merkezi
- 5) Türk Dil Kurumu
- 6) Türk Tarih Kurumu
- 7) Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
- 8) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 9) Türkiye Bilimler Akademisi
- 10) Türkiye Adalet Akademisi
- 11) Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu
- 12) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 13) Spor Genel Müdürlüğü
- 14) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 15) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 16) Orman Genel Müdürlüğü
- 17) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 18) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 20) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 21) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 22) Türk Akreditasyon Kurumu
- 23) Türk Standartları Enstitüsü
- 25) Türk Patent Enstitüsü
- 26) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- 27) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- 28) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 30) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 32) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 33) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 34) Kamu Denetçiliği Kurumu
- 35) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
- 36) Meslekî Yeterlilik Kurumu
- 37) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 38) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 39) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 40) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 41) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 42) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 43) Türkiye Su Enstitüsü
- 44) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
- 45) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 46) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(2016 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
- 9) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI
(2016 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1- Sosyal Güvenlik Kurumu
- 2- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Cumhurbaşkanlığı	397.000	543.454	471.930
TBMM	763.216	800.467	725.757
Anayasa Mahkemesi	43.502	42.687	32.769
Yargıtay	162.967	180.922	173.761
Danıştay	103.703	122.038	121.078
Sayıstay	186.373	186.373	175.099
Başbakanlık	929.119	2.465.713	2.440.842
Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı	1.108.220	1.198.738	1.175.927
Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	22.575	23.075	22.308
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	235.985	242.403	234.090
Hazine Müsteşarlığı	68.399.057	70.844.764	68.288.620
Diyabet İşleri Başkanlığı	5.743.383	3.558.037	6.037.762
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	993.414	3.257.501	3.141.020
Adalet Bakanlığı	8.628.648	8.467.459	9.846.935
Millî Savunma Bakanlığı	22.764.255	32.958.073	22.723.973
İçişleri Bakanlığı	3.898.467	12.605.436	7.278.497
Jandarma Genel Komutanlığı	6.489.530	7.183.945	7.348.305
Emniyet Genel Müdürlüğü	17.623.719	12.413.059	18.603.258
Sahil Güvenlik Komutanlığı	506.226	553.030	458.162
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	22.183	22.433	10.421
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	179.890	190.613	176.967
Dışişleri Bakanlığı	2.080.968	2.686.218	2.573.328
Maliye Bakanlığı	127.254.013	133.618.895	133.341.152
Gelir İdaresi Başkanlığı	2.444.892	2.542.209	2.471.875
Millî Eğitim Bakanlığı	62.000.248	42.869.443	62.247.769

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Sağlık Bakanlığı	2.762.657	4.853.494	4.873.436
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	9.873.269	10.428.696	10.416.473
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	7.488.572	7.692.067	7.665.155
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	30.678.105	25.675.771	25.658.124
Devlet Personel Başkanlığı	26.333	27.456	22.591
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	1.890.023	1.750.023	1.478.848
Kültür ve Turizm Bakanlığı	2.297.536	2.682.254	2.316.149
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	43.219	44.451	43.498
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	18.249.634	18.108.968	18.047.191
Avrupa Birliği Bakanlığı	291.238	465.638	452.831
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	3.025.593	3.592.922	3.413.498
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1.358.916	2.472.005	2.126.893
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	775.866	980.905	932.588
Ekonomi Bakanlığı	1.481.672	1.911.952	1.875.913
Gençlik ve Spor Bakanlığı	7.202.780	7.556.475	7.518.909
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	14.698.518	14.977.428	14.840.028
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	764.447	909.937	821.482
Kalkınma Bakanlığı	2.182.320	1.179.748	1.003.295
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	285.146	285.352	217.058
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	11.712.065	12.285.301	11.599.946
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	238.423	262.956	242.672
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	13.855.514	27.457.552	26.176.272
Genel Bütçeli idareler Toplamı	464.163.399	485.178.333	491.864.455

Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Yüksek Öğretim Kurulu	40.428	158.594	146.333
Ankara Üniversitesi	619.003	729.591	697.523
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	363.950	428.461	409.053
Hacettepe Üniversitesi	608.266	746.856	687.735
Gazi Üniversitesi	585.121	683.458	608.771
İstanbul Üniversitesi	848.186	1.003.589	923.075
İstanbul Teknik Üniversitesi	327.029	437.693	425.164
Boğaziçi Üniversitesi	192.005	239.824	232.773
Marmara Üniversitesi	397.813	518.072	438.008
Yıldız Teknik Üniversitesi	220.371	267.264	251.133
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	110.058	123.258	101.527
Ege Üniversitesi	513.593	591.009	577.625
Dokuz Eylül Üniversitesi	451.308	572.138	502.065
Trakya Üniversitesi	220.416	272.934	233.852
Uludağ Üniversitesi	336.899	402.203	368.160
Anadolu Üniversitesi	409.740	556.351	514.934
Selçuk Üniversitesi	360.194	454.594	419.529
Akdeniz Üniversitesi	336.593	405.506	373.076
Erciyes Üniversitesi	315.674	393.765	375.888
Cumhuriyet Üniversitesi	241.368	289.339	267.794
Çukurova Üniversitesi	367.023	468.180	421.719
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	299.930	365.698	346.163
Karadeniz Teknik Üniversitesi	300.859	363.631	330.946
Atatürk Üniversitesi	411.208	506.992	467.610
İnönü Üniversitesi	266.542	336.813	316.269
Fırat Üniversitesi	264.063	339.980	319.299
Dicle Üniversitesi	270.608	332.872	322.809
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	251.291	305.124	284.805
Gaziantep Üniversitesi	220.418	300.141	265.379
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	79.262	91.618	80.030
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	77.209	115.364	112.599
Harran Üniversitesi	191.768	233.182	210.390
Süleyman Demirel Üniversitesi	276.556	336.022	324.180
Adnan Menderes Üniversitesi	195.975	245.050	226.902
Bülent Ecevit Üniversitesi	166.741	214.740	188.161
Mersin Üniversitesi	229.673	267.171	229.111
Pamukkale Üniversitesi	233.538	269.711	250.248

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Balıkesir Üniversitesi	153.406	185.340	172.832
Kocaeli Üniversitesi	255.038	397.803	307.131
Sakarya Üniversitesi	237.448	280.915	276.028
Celal Bayar Üniversitesi	209.244	250.518	236.351
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	151.459	181.563	175.718
Mustafa Kemal Üniversitesi	184.556	222.939	202.759
Afyon Kocatepe Üniversitesi	187.891	219.419	201.656
Kafkas Üniversitesi	139.655	181.920	168.195
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	220.034	264.048	241.795
Niğde Üniversitesi	110.509	139.137	121.776
Dumlupınar Üniversitesi	157.279	202.577	186.266
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	175.609	206.222	197.373
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	164.417	199.488	190.458
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	182.540	209.463	191.368
Kırıkkale Üniversitesi	156.458	198.956	191.265
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	238.331	279.268	269.844
Galatasaray Üniversitesi	60.958	65.194	55.818
Ahi Evran Üniversitesi	93.094	125.492	88.376
Kastamonu Üniversitesi	92.571	117.138	104.784
Düzce Üniversitesi	121.538	155.786	145.061
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	96.519	116.516	112.469
Uşak Üniversitesi	89.470	108.615	102.361
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	110.435	176.299	139.261
Namık Kemal Üniversitesi	142.114	170.216	155.525
Erzincan Üniversitesi	98.301	122.248	116.640
Aksaray Üniversitesi	87.982	128.438	122.699
Giresun Üniversitesi	102.854	138.503	128.913
Hittit Üniversitesi	94.532	122.053	113.864
Bozok Üniversitesi	107.350	133.190	123.651
Adiyaman Üniversitesi	102.918	139.357	131.485
Ordu Üniversitesi	85.240	129.694	107.032
Amasya Üniversitesi	70.972	89.654	84.996
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	65.363	95.581	78.322
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	68.389	96.905	89.383
Sinop Üniversitesi	58.937	82.890	74.875

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Geçerlilik
Siirt Üniversitesi	64.248	93.227	83.901
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	79.287	92.988	91.562
Karabük Üniversitesi	116.521	157.718	137.296
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	56.575	70.057	63.497
Çankırı Karatekin Üniversitesi	76.625	105.522	93.838
Artvin Çoruh Üniversitesi	62.955	74.766	65.656
Bilecik Üniversitesi	70.785	96.562	90.826
Bitlis Eren Üniversitesi	64.284	96.330	90.536
Kırklareli Üniversitesi	76.818	112.347	108.935
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	63.631	73.769	69.278
Bingöl Üniversitesi	77.935	100.533	99.022
Muş Alparslan Üniversitesi	71.783	87.802	70.821
Mardin Artuklu Üniversitesi	71.772	98.969	86.490
Batman Üniversitesi	70.093	109.080	84.455
Ardahan Üniversitesi	55.142	71.046	69.292
Bartın Üniversitesi	67.675	88.398	76.702
Bayburt Üniversitesi	56.702	81.921	79.566
Gümüşhane Üniversitesi	82.077	95.431	86.093
Hakkari Üniversitesi	40.621	59.459	40.634
İğdır Üniversitesi	48.332	77.515	67.006
Şırnak Üniversitesi	53.885	68.222	65.044
Tunceli Üniversitesi	61.234	86.191	67.255
Yalova Üniversitesi	69.003	110.648	98.783
Türk-Alman Üniversitesi	25.859	34.867	31.157
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	88.384	170.417	154.056
Bursa Teknik Üniversitesi	35.622	76.313	71.552
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	55.740	69.735	63.132
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	79.874	120.998	115.375
Necmettin Erbakan Üniversitesi	194.216	249.980	242.274
Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi	60.706	120.126	94.972
Erzurum Teknik Üniversitesi	46.211	77.985	60.844
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	48.241	87.324	63.443
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	26.326	49.311	31.821
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	0	7.064	589
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	0	0	0
İskenderun Teknik Üniversitesi	0	0	0
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	0	0	0
Yüksek Öğrenim Kurumları Toplamı	18.493.252	23.472.752	21.472.671

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Geçerleşme
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	364.239	419.997	372.435
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	10.613	11.054	9.707
Atatürk Araştırma Merkezi	4.299	4.818	4.732
Atatürk Kültür Merkezi	4.530	5.748	5.105
Türk Dil Kurumu	14.400	24.659	13.575
Türk Tarih Kurumu	9.224	167.204	162.882
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	13.235	16.269	15.566
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	2.087.344	3.605.563	3.179.412
Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı	13.884	14.793	12.540
Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı	18.938	21.533	19.111
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	7.052.675	8.383.316	8.148.639
Spor Genel Müdürlüğü	1.020.334	1.835.933	1.825.052
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	199.583	210.595	204.101
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	240.355	241.730	234.237
Orman Genel Müdürlüğü	2.567.630	2.884.288	2.788.670
Vakıflar Genel Müdürlüğü	452.814	486.700	467.971
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	130.299	500.520	255.632
Türk Akreditasyon Kurumu	11.110	25.021	20.930
Türk Standartları Enstitüsü	262.530	634.289	463.464
Türk Patent Enstitüsü	52.379	66.544	57.169
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	11.603	11.644	9.837
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	136.875	152.912	120.773
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	49.643	61.151	57.269
Küçük ve Orta Ölçekli İsl. Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	568.319	746.874	628.361
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	141.049	382.711	221.418
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	72.974	72.974	63.923
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	24.587	26.305	24.714
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	402.471	418.281	353.973
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	905.250	2.498.778	2.257.008
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	27.506	35.951	33.386
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	15.545	16.958	12.501
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	223.896	248.748	228.922
Karayolları Genel Müdürlüğü	7.246.304	22.875.611	22.825.797
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	27.236	30.074	27.613
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	87.356	179.975	160.418
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	93.747	129.504	107.639
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	67.694	70.011	65.037
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	9.796.072	11.118.292	11.030.984
Türkiye Su Enstitüsü	4.171	4.171	3.216
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	123.422	115.434	112.247
Kamu Denetçiliği Kurumu	15.368	15.368	14.675
Türkiye İnsan Hakları Kurumu	4.833	4.833	1.766
Özel Bütçeli Diğer İdareler Toplamı	34.576.336	58.777.134	56.622.407
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	53.069.588	82.249.887	78.095.078

Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	248.000	248.000	148.858
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	2.000.000	2.300.000	2.102.584
Sermaye Piyasası Kurulu	109.496	191.665	168.499
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	282.000	282.000	106.156
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	248.136	321.050	201.345
Kamu İhale Kurumu	130.000	130.000	120.967
Rekabet Kurumu	65.500	71.350	50.930
Tütün, Tütün Mam. ve Alkollü İckiler Piyasası Düzen. Kurumu	96.000	120.000	116.732
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	33.560	33.560	20.976
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı	3.212.692	3.697.625	3.037.047

Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	240.540.208	296.514.857	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	128.764.573	118.644.826
10 HAZIR DEĞERLER	27.176.533	35.185.224	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	65.490.250	54.595.563
100 KASA	40.717	60.467	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	10.439	0
101 ALINAN ÇEKLER	285.985	270.819	304 CARI YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	64.764.940	53.881.268
102 BANKA	22.865.414	32.711.019	305 BONOLAR	0	0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-6.729.149	-6.016.143	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.871	714.295
104 PROJE ÖZEL HESABI	174.229	239.200	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	11.973.568	7.342.444
105 DÖVİZ	8.852.981	5.746.488	310 CARI YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	11.973.568	7.342.444
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-13.281	-12.782	32 FAALİYET BORÇLARI	17.284.659	24.358.858
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	232.792	305.964	320 BÜTÇE EMANETLERİ	2.193.592	7.362.438
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	604.277	604.716	323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	3.857	3.089
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	862.569	1.275.476	325 NAKİT TALEP VE TAHİSLERİ	14.862.555	16.786.152
11 MENKUL KİMET VE VARLIKLAR	2.540	12.099	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2	7
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0	1.243	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	224.652	207.172
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	2.249	9.020	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	13.262.356	14.708.314
112 KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	1.500	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.190.507	2.265.366
117 MENKUL VARLIKLAR	292	335	332 OKUL PANSİYONLARI	238.810	199.883
12 FAALİYET ALACAKLARI	182.669.137	221.687.470	333 EMANETLER	9.801.051	11.210.836
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	21.020.333	33.095.013	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	808	1.324
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	157.102.689	183.735.618	337 MUTEMETLİK CARI HESABI	34.301	6.494
122 GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRİLİ ALACAKLAR	3.195.697	3.509.054	339 RISK HESABI	996.879	1.024.410
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	60.224	78.418	34 ALINAN AVANSLAR	127.834	121.370
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.290.194	1.269.368	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	120.045	111.056
13 KURUM ALACAKLARI	12.526.514	18.582.330	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.790	10.314
130 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	134.080	840.762	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜM LÜLÜKLER	221.452	296.013
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	2.721.800	4.516.648	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	173.520	193.864
135 PERSONELDEN ALACAKLAR	4	49	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	14.644	26.050
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	1.200	470	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	33.286	76.096
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	9.442.561	13.018.754	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VE YA TAKSİT. VERGİ VE D.	2	2
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-2.267	-1.989	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	-31	4.128
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	229.136	207.635	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	2.590	6.817
14 DİĞER ALACAKLAR	789.771	934.282	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK.YÜK.KAR.HES. (-)	-3.053	-4.949
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	789.771	934.282	372 KİDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	432	2.087
15 STOKLAR	3.671.611	4.371.108	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0	173
150 İLK MADDE VE MALZEME	3.648.613	4.227.639	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	20.392.330	17.171.290
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	61	11.906	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.644.903	1.700.403
152 MAMÜLLER	19.408	41.927	381 GİDER TAHAKKUKLARI	18.747.427	15.470.887
153 TİCARİ MALLAR	0	83.981	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	12.155	46.847
157 DİĞER STOKLAR	3.529	5.656	397 SAYIM FAZLALARı	12.155	46.847
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0	0	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	566.430.003	651.328.891
16 ÖN ÖDEMELER	12.712.332	14.455.868	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	352.494.653	389.373.844
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	108.676	143.919	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	286.873	461.210
161 PERSONEL AVANSLARI	0	0	404 TAHVİLLER HESABI	349.871.145	386.243.016
162 BÜTÇE DİŞI AVANS VE KREDİLER	9.362.149	10.867.412	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.336.635	2.669.618
164 AKREDİTİFLER	2.563.356	2.658.589	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	186.766.254	231.463.842
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	426.073	584.439	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	186.766.254	231.463.842
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	216.005	193.983	43 DİĞER BORÇLAR	32.817	57.879
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	36.073	7.525	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	32.817	57.879

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	839.786	1.136.303	44 ALINAN AVANSALAR	0	9
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	818.970	1.073.021	449 ALINAN DİĞER AVANSALAR	0	9
181 GELİR TAHAKKUKLARI	20.816	63.281	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	78.283	208.210
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	151.984	150.173	472 KİDEM TAZMİNATI KARŞILİĞİ	42.179	172.106
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	55.049	63.545	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	64.169	64.169	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	27.057.996	30.225.107
196 PERSONEL AVANSLARI	1.086	1.178	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	5.453.681	4.978.861
197 SAYIM NOKSANLARI	31.679	21.261	481 GİDER TAHAKKUKLARI	21.604.314	25.246.246
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	0	20	5 ÖZ KAYNAKLAR	404.990.357	467.088.217
2 DURAN VARLIKLAR	859.644.724	940.547.078	50 NET DEĞER	311.384.510	373.955.279
21 MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	46.553	50.911	500 NET DEĞER	311.384.510	373.955.279
217 MENKUL VARLIKLAR	46.553	50.911	51 DEĞER HAREKETLERİ	2.179.475	-1.675.556
22 FAALİYET ALACAKLARI	3.344.564	3.395.840	512 PROJE ÖZEL HESABINDAN KULLANIMLAR	0	0
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	742.827	899.937	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	2.179.475	-1.675.556
222 GELİRLERDEN TEÇİLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	222.829	293.421	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0	0
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	17	7.616	522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	0	0
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	2.378.890	2.194.866	54 YEDEKLER	1.643.840	1.643.840
23 KURUM ALACAKLARI	35.341.849	35.187.698	540 YASAL YEDEKLER	1.637.921	1.637.921
230 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	11.143.045	10.438.500	549 ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	23.196.887	23.191.625	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	93.621.594	526.096.851
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.001.917	1.557.573	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	93.621.594	526.096.851
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	90.804.414	112.159.242	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-25.658.898	-446.577.191
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE ELER	17.323.977	22.619.508	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-25.658.898	-446.577.191
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE ELER	80.673.991	101.456.108	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	21.819.835	13.644.994
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE ELER	6.317.632	6.331.405	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	21.819.835	13.644.994
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-13.511.187	-18.247.779	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	0	0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	725.539.573	784.130.542			
250 ARAZİ VE ARSALAR	452.076.440	472.652.047			
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	28.615.652	38.476.280			
252 BİNALAR	128.430.146	140.815.857			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	10.576.853	12.485.328			
254 TAŞITLAR	3.723.560	4.188.398			
255 DEMİRBAŞLAR	33.275.680	36.101.590			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	0	0			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-47.541.744	-58.410.980			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	115.375.172	136.041.787			
259 YATIRIM AVANSLARI	1.007.814	1.780.235			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	508.624	248.534			
260 HAKLAR	1.740.924	1.871.638			
264 ÖZEL MALİYETLER	64.065	81.441			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	10.975	11.326			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.307.340	-1.715.870			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.038.070	5.313.861			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	4.038.070	5.312.360			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	0	1.501			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	21.080	60.450			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.356.299	2.562.720			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3	3			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.335.223	-2.502.273			
AKTİF TOPLAMI	1.100.184.932	1.237.061.935	PASİF TOPLAMI	1.100.184.932	1.237.061.935

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR					
90 ÖDENEK HESAPLARI	426.073	584.439	90 ÖDENEK HESAPLARI	426.073	584.439
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	426.073	584.439	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	426.073	584.439
91 NAKİT DİŞİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	46.568.485	53.539.980	91 NAKİT DİŞİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	46.568.485	53.539.980
910 TEMİNAT MĘKTUPLARI	46.561.572	52.999.518	911 TEMİNAT MĘKTUPLARI EMANETLERİ	46.561.572	52.999.518
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	6.348	7.471	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMET EMANETLERİ	6.348	7.471
914 VERİLEN TEMİNAT MĘKTUPLARI HESABI	565	532.991	915 VERİLEN TEMİNAT MĘKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	565	532.991
92 GELECEKYILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	49.200.187	87.840.879	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	49.200.187	87.840.879
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	49.200.187	54.947.184	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	49.200.187	54.947.184
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0	32.893.695	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0	32.893.695
93 VERİLEN GARANTİLER	55.757.405	96.013.761	93 VERİLEN GARANTİLER	55.757.405	96.013.761
930 VERİLEN GARANTİLER	35.082.154	46.723.013	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	35.082.154	46.723.013
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	20.675.251	25.348.662	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	20.675.251	25.348.662
934 BORÇ ÜSTÜNLEMİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0	23.942.087	935 BORÇ ÜSTÜNLEMİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0	23.942.087
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	9.477.529	10.885.935	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	9.477.529	10.885.935
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	503.330	775.019	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENİMLERİ	549.046	840.361
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	42.032	61.266	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	5.367.687	5.116.316
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	3.684	4.077	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	3.560.796	4.929.259
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	5.367.687	5.116.316	951 KREDİ ANLAŞMALARI	14.706.385	17.168.487
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	3.560.796	4.929.259	955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	3.746.357	4.557.973
95 DİŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	19.145.707	22.047.709	957 GENEL BÜTÜCİ DİŞ İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	469.713	302.239
950 KULLANILACAK DİŞ KREDİLER	14.706.385	17.168.487	959 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇılan AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	223.252	19.011
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	3.746.357	4.557.973	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	7.310.656	8.054.846
956 GENEL BÜTÜCİ DİŞ İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	469.713	302.239	961 BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	13.886	415
958 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇılan AKREDİTİFLER	223.252	19.011	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	309.024	501.846
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	7.310.656	8.054.846	965 KAMU İDARELERİNA TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	6.986.623	7.551.288
960 BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	13.886	415	969 İZ BEDELİ İZLENEN KİYMETLER KARŞILIĞI HESABI	1.122	1.296
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	309.024	501.846	97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1	0
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	6.986.623	7.551.288	971 DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLER KARŞILIĞI	1	0
968 İZ BEDELİ İZLENEN KİYMETLER HESABI	1.122	1.296	98 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.946.305	1.946.305
97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1	0	982 VAKİF EMANETLERİ HESABI	1.946.305	1.946.305
970 DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLER HESAB	1	0	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	12.828.438	11.647.738
98 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.946.305	1.946.305	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	12.828.438	11.647.738
980 MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	1.653.381	1.621.491	GENEL TOPLAM	1.302.845.717	1.529.623.527
981 MÜLHKAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	292.924	324.813	GENEL TOPLAM	1.302.845.717	1.529.623.527
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	12.828.438	11.647.738			
990 KIRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLER	1.212.194	1.356.732			
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	734.932	843.678			
992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YARILAN GİDERLER HESABI	628.568	649.943			
993 MADDİ DURAN VARLIKLERİN KİA VE İRTİFAKİ HAKKI GİDERLERİ HESABI	243.926	302.882			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	10.008.818	8.494.503			
GENEL TOPLAM	1.302.845.717	1.529.623.527			

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan Merkezi Yönetim kapsamına dahil idarelerin verilerini içermektedir.
2. Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan tahakkuk etmiş faktat ödenmemiş olan tutular için 13.445.904,45 bin TL 325 hesapta ve karşılığında da 120 hesapta düşüleerek konsolidasyon yapılmıştır.
3. Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların genel bütçeye olan vergi borçları için 874.320,54 bin TL 360 hesapta ve karşılığında da 120 hesapta düşüleerek konsolidasyon yapılmıştır.
4. Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan kısa vadeli borç ve alacakları için 4.671,63 bin TL 303 hesapta ve karşılığında da 130 hesapta düşüleerek konsolidasyon yapılmıştır.
5. Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan kısa vadeli borç ve alacakları için 887,71 bin TL 310 hesapta ve karşılığında da 130 hesapta düşüleerek konsolidasyon yapılmıştır.
6. Merkezi yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan uzun vadeli borç ve alacakları için 11.601,62 bin TL 403 hesapta ve karşılığında da 230 hesapta düşüleerek konsolidasyon yapılmıştır.
7. Tek tarafa kaydi bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamaktadır. Buna göre; 2015 yılı Ocak-Aralık döneminde Hazine tarafından tek tarafa olarak 130 ve 137 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesaplarına tek tarafa olarak kaydi yapılan 179.707,16 bin TL lik tutar, ilgili kurumlar tarafından borç olarak kaydedilmemiştir. Merkezi Yönetim Bütçelerinin 179.707,16 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.
8. Tek tarafa kaydi bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamamaktadır. Buna göre; 2015 yılı Ocak-Aralık döneminde Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından tek tarafa olarak 403-Kamu idarelerine Mali Borçlar Hesabına ve 410 Diğer Mali Borçlar Hesabına borç kaydi yapılan 18.956,07 bin TL lik tutar, ilgili kurumlar tarafından alınacak olarak kaydedilmemiştir. Merkezi Yönetim borçlarının 18.956,07 bin TL fazla görünmesine neden olan tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.
9. Konsolidasyon yapılırken alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek tarafa kaydi bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamamaktadır. Buna göre; 2015 yılı Ocak-Aralık döneminde Genel Bütçeli idareler tarafından tek tarafa olarak 363 Kamu idareleri Payları Hesabında yükümlülük kaydi yapılan 43.365,20 bin TL lik tutar, ilgili kurumlar tarafından alınacak olarak kaydedilmemiştir. Merkezi Yönetim yükümlülüklerinin 43.365,20 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.
10. Konsolidasyon yapılmak alt sektörü oluşturan birimler veya sektörü oluşturan alt sektörler arasındaki karşılıklı mali işlemler düşülmektedir. Tek tarafa kaydi bulunan ve karşı tarafın hiç kayıt yapmadığı durumlar için konsolidasyon işlemi uygulanamamamaktadır. Buna göre; 2015 yılı Ocak-Aralık döneminde Genel Bütçeli idareler tarafından tek tarafa olarak 325 Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabında yükümlülük kaydi yapılan 4.360,00 bin TL lik tutar, ilgili kurumlar tarafından alınacak olarak kaydedilmemiştir. Merkezi Yönetim yükümlülüklerinin 4.360,00 bin TL fazla görünmesine neden olan bu tutar dikkate alınarak değerlendirme yapılmıştır.
11. 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlenmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ve karşılığında ilgili alacak hesaplarında sınıflama eksikliklerinden dolayı kaydedilmiş yükümlülüklerle karşı varlık tutarları detayda tespit edilemediğinden eliminasyon işlemi gerçekleştirilememiştir. Bu durum, 368-Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlenmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının karşılıklarının takip edildiği alacak hesaplarının fazla görünmesine sebebiyet vermektedir. Yapılacak değerlendirmelerde durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
12. Borçlama senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
13. Bir raporname biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerekiyinden 590-Dönem Olumu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.
14. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 9: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	225.904.380	278.677.443	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	129.123.997	120.071.046
10 HAZIR DEĞERLER	18.272.104	24.786.574	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	65.492.157	54.595.563
100 KASA	40.494	60.251	304 CARI YILDA ÖDNECEK TAHVİLLER HESABI	64.777.377	53.881.268
101 ALINAN ÇEKLER	285.781	270.012	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.780	714.295
102 BANKA	13.697.761	22.504.740	31 KISA VADELİ DIS MALİ BORÇLAR	11.972.801	7.342.444
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-6.169.229	-5.855.622	310 CARI YILDA ÖDNECEK DIS MALİ BORÇLAR	11.972.801	7.342.444
104 PROJE ÖZEL HESABI	55.271	77.879	32 FAALİYET BORÇLARI	21.317.078	30.515.146
105 DÖVİZ	8.698.435	5.575.118	320 BÜTÇE EMANETLERİ	277.018	279.867
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ ( )	-9	-106	323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	3.857	3.089
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZZİNDİKE PARALAR	232.792	305.964	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	21.036.069	30.232.056
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	587.905	590.155	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	134	134
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	842.903	1.258.184	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	10.081.264	10.585.205
11 MENKUL KYMET VE VARLIKLAR	292	340	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.855.417	1.811.428
110 HISSE SENETLERİ HESABI	0	0	332 OKUL PANSİYONLARI	238.810	199.883
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	5	333 EMANETLER	6.955.875	7.542.988
117 MENKUL VARLIKLAR	292	335	337 MUTEMETLİK CARI HESABI	34.283	6.494
12 FAALİYET ALACAKLARI	183.428.439	221.205.432	339 RİSK HESABI	996.879	1.024.410
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	22.100.169	33.003.991	36 ÖDNECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	134.573	139.645
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	156.848.807	183.414.198	361 ÖDNECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	94.213	93.659
122 GELİRLERDEN TEÇİLİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.195.697	3.509.054	362 FONLAR Veya DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	7.016	13.254
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	36.210	51.464	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	33.344	32.731
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.247.555	1.226.724	38 GELECEK AYLARA AİT GİRLİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	20.114.543	16.849.797
13 KURUM ALACAKLARI	8.867.111	14.654.794	380 GELECEK AYLARA AİT GİRLİRLER	1.367.116	1.378.910
130 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	134.080	846.322	381 GİDER TAHAKKUKLARI	18.747.427	15.470.887
132 KURUMCA VERİLEN BORCLARDAN ALACAKLAR	1.345.085	3.005.521	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	11.581	43.247
137 TAKİPLİ KURUM ALACAKLARI	7.387.946	10.802.952	397 SAYIM FAZLALARI	11.581	43.247
14 DİĞER ALACAKLAR	470.711	504.648	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	565.988.929	649.758.703
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	470.711	504.648	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	352.207.780	388.912.634
15 STOKLAR	2.346.987	3.035.859	404 TAHVİLLER HESABI	349.871.145	386.243.016
150 İLK MADDE VE MALZEME	2.343.611	3.030.740	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.336.635	2.669.618
157 DİĞER STOKLAR	3.376	5.119	41 UZUN VADELİ DIS MALİ BORÇLAR	186.751.048	230.642.618
16 ÖN ÖDEMLER	11.598.004	13.293.643	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	186.751.048	230.642.618
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	108.396	143.919	43 DİĞER BORÇLAR	150	178
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	8.579.276	9.963.648	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	150	178
164 AKREDİTİFLER	2.288.326	2.424.162	48 GELECEK YILLARA AİT GİRLİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	27.029.951	30.203.273
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	411.969	574.217	480 GELECEK YILLARA AİT GİRLİRLER	5.425.637	4.957.027
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	208.839	186.818	481 GİDER TAHAKKUKLARI	21.604.314	25.246.246
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ	1.198	879	5 ÖZ KAYNAKLAR	206.556.475	212.316.090
18 GELECEK AYLARA AİT GİRLİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	825.192	1.111.528	50 NET DEĞER	211.723.364	245.176.994
180 GELECEK AYLARA AİT GİRLİRLER	817.175	1.070.189	500 NET DEĞER	211.723.364	245.176.994
181 GİDER TAHAKKUKLARI	8.017	41.339	51 DEĞER HAREKETLERİ	-1.549.967	-2.237.720
19 DİĞER DÖNEM VARLIKLAR	95.540	84.625	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-1.549.967	-2.237.720
194 TEYTİSİZ DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	64.169	64.169	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	0	401.510.772
197 SAYIM NOKSANLARI	31.371	20.456	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	0	401.510.772
2 DURAN VARLIKLAR	675.765.021	703.468.396	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0	-412.741.953
21 MENKUL KYMET VE VARLIKLAR	46.553	50.911	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0	-412.741.953
217 MENKUL VARLIKLAR	46.553	50.911	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-3.616.923	-19.392.003
22 FAALİYET ALACAKLARI	2.603.464	2.492.691	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUÇU (-)	-3.616.923	-19.392.003
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	1.744	575			
222 GELİRLERDEN TEÇİLİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	222.829	293.421			
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0	3.828			
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	2.378.890	2.194.866			
23 KURUM ALACAKLARI	23.981.628	21.857.712			
230 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	11.159.391	10.450.102			
232 KURUMCA VERİLEN BORCLARDAN ALACAKLAR	11.820.816	9.850.595			
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.001.421	1.557.014			

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
24 MALİ DURAN VARLIKLAR					
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	88.557.164	108.894.419			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	15.210.349	19.701.598			
242 DÖNER SERMAYE Lİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	80.556.329	101.216.782			
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	6.288.908	6.206.469			
	-13.498.422	-18.230.430			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	556.537.864	564.857.948			
250 ARAZİ VE ARSALAR	417.569.623	418.636.662			
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	3.658.229	4.271.521			
252 BİNALAR	107.817.062	110.192.117			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	3.786.174	4.431.719			
254 TAŞITLAR	2.729.813	3.120.918			
255 DEMİRBAŞLAR	28.444.854	30.441.380			
257 BİRİKMİŞ AMORTİŞMANLAR (-)	-31.885.444	-37.634.035			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	23.508.007	29.739.033			
259 YATIRIM AVANSLARI	909.545	1.658.634			
	0	0			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR					
260 HAKLAR	957.928	1.173.569			
264 ÖZEL MALİYETLER	6.919	8.323			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	8.808	9.233			
268 BİRİKMİŞ AMORTİŞMANLAR (-)	-973.654	-1.191.125			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.033.175	5.310.074			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	4.033.175	5.310.074			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	5.174	4.642			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.073.347	2.239.331			
299 BİRİKMİŞ AMORTİŞMANLAR (-)	-2.068.173	-2.234.690			
AKTİF TOPLAMI	901.669.401	982.145.839			
9- BORÇLU NAZİM HESAPLAR					
90 ÖDENEK HESAPLARI			PASİF TOPLAMI		
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	411.969	574.217	901.669.401	982.145.839	
	411.969	574.217			
91 NAKİT DISİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	33.906.232	38.658.118			
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	33.900.156	38.650.920	9- ALACAKLI NAZİM HESAPLAR		
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	6.076	7.199	90 ÖDENEK HESAPLARI		
	0	0	906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	411.969	574.217
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	21.796.650	51.186.735	91 NAKİT DISİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	33.906.232	38.658.118
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	21.796.650	26.895.173	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	33.900.156	38.650.920
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0	24.291.562	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMET EMANETLERİ	6.076	7.199
	0	24.291.562	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	21.796.650	51.186.735
93 VERİLLEN GARANTİLER	55.156.362	95.971.244	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	21.796.650	26.895.173
930 VERİLLEN GARANTİLER	35.082.154	46.723.013	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0	24.291.562
932 VERİLLEN TAAHHÜT BELGELERİ	20.434.208	25.306.145			
934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	0	23.942.087	93 VERİLLEN GARANTİLER	55.156.362	95.971.244
	0	23.942.087	931 VERİLLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	35.082.154	46.723.013
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	8.724.153	9.938.561	933 VERİLLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	20.434.208	25.306.145
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	503.330	775.019	935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0	23.942.087
942 ZİMMETLE VERİLLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	42.032	61.266			
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	3.684	4.077	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	8.724.153	9.938.561
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	5.367.687	5.116.316	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENMLERİ	549.046	840.361
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	2.807.419	3.981.885	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	5.367.687	5.116.316
	2.807.419	3.981.885	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	2.807.419	3.981.885
95 DİS BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	18.922.455	21.221.758	95 DİS BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	18.922.455	21.221.758
950 KULLANILACAK DİS KREDİLER	14.706.385	16.361.547	951 KREDİ ANLAŞMALARI	14.706.385	16.361.547
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	3.746.357	4.557.973	955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	3.746.357	4.557.973
956 GENEL BÜTÜ DİSİ İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DİS PROJE KREDİ KULLANIMLARI	469.713	302.239	957 GENEL BÜTÜ DİSİ İDARELER DOĞRUDAN DİS PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	469.713	302.239
	469.713	302.239			
99 DİĞER NAZİM HESAPLAR	7.768.061	6.915.312	99 DİĞER NAZİM HESAPLAR	7.768.061	6.915.312
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	342.116	448.504	999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	7.768.061	6.915.312
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KIRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	88.688	114.905			
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR	7.337.257	6.351.902			
GENEL TOPLAM	1.048.715.283	1.206.611.785	GENEL TOPLAM	1.048.715.283	1.206.611.785

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde tanımlanan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2. Borçlama senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.

3. Konsolide bilanço tek bir raporla birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

4. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 10: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	21.197.582	30.466.289	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.043.177	12.441.862
10 HAZIR DEĞERLERİ	7.917.324	9.181.738	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	10.529	4.672
100 KASA	213	206	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	10.439	4.672
101 ALINAN ÇEKLER	204	807	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	91	0
102 BANKA	8.180.601	8.989.374	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	767	888
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-559.920	-160.519	310 CARI YILDA ÖDENECİK DİŞ MALİ BORÇLAR	767	888
104 PROJE ÖZEL HESABI	118.958	161.321	32 FAALİYET BORÇLARI	2.119.662	7.259.202
105 DÖVİZ	154.505	171.371	320 BÜTÇE EMA NETLERİ	1.895.294	7.052.311
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-13.273	-12.676	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	224.368	206.891
108 DİĞER HAZIR DEĞERLERİ	16.372	14.561	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.126.281	4.068.669
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	19.666	17.292	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	333.721	453.089
11 MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	11.985	10.259	333 EMANETLER	2.792.542	3.615.580
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0	1.243	337 MÜTEMİTLİK CARI HESABI	18	0
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	2.249	9.015	34 ALINAN AVANSLAR	121.676	115.162
112 KAMU KESİMI TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	9.737	0	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	120.045	111.056
117 MENKUL VARLIKLAR	0	0	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	1.631	4.106
12 FAALİYET ALACAKLARI	6.800.466	14.419.778	36 ÖDENECİK DİĞER YÜKÜM LÜLÜKLER	654.215	975.861
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	6.625.605	14.161.403	360 ÖDENECİK VERGİ VE FONLAR	567.335	862.859
121 GELİRLERDEN TAKİFLİ ALACAKLAR	108.411	189.316	361 ÖDENECİK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	79.250	100.204
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	23.810	26.415	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	7.628	12.796
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	42.639	42.643	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	0	0
13 KURUM ALACAKLARI	3.658.199	3.932.575	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	2	2
132 KURUMCA VERİLEN BORCLARDAN ALACAKLAR	1.376.714	1.511.127	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	432	2.260
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	2.054.615	2.215.803	372 KİDEM TAİZMINİ KAÇRILIGI	432	2.087
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-2.267	-1.989	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0	173
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	229.136	207.635	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	8.144	10.759
14 DİĞER ALACAKLAR	315.503	360.330	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	8.144	10.759
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	315.503	360.330	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.472	4.389
15 STOKLAR	1.323.387	1.333.910	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	897	789
150 İLK MADDE VE MALZEME	1.303.764	1.195.560	397 SAYIM FAZLALLARI	574	3.600
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	61	11.906	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	457.316	1.581.692
152 MAMÜLLER	19.408	41.927	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	303.218	472.812
153 TİCARI MALLAR	0	83.981	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	303.218	472.812
157 DİĞER STOKLAR	154	537	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	15.206	821.223
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0	0	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	15.206	821.223
16 ÖN ÖDEMLER	1.106.673	1.150.680	43 DİĞER BORÇLAR	32.564	57.604
160 İŞ AVANS VE KREDİLER	280	0	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	32.564	57.604
161 PERSONEL AVANSLARI	0	0	44 ALINAN AVANSLAR	0	9
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	775.295	892.288	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	0	9
164 AKREDİTİFLER	275.030	234.427	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	78.283	208.210
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	14.028	10.154	472 KİDEM TAİZMINİ KAÇRILIGI	42.179	172.106
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	7.166	7.166	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
167 DOĞRUDAN DIS PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	34.875	6.646	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	28.045	21.834
18 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	7.790	12.475	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	28.045	21.834
180 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.472	2.493	5 ÖZ KAYNAKLAR	197.775.193	252.571.229
181 GELİR TAHAKKUKLARI	6.318	9.982	50 NET DEĞER	98.993.370	127.960.306
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	56.255	64.543	500 NET DEĞER	98.993.370	127.960.306
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	53.205	63.545	51 DEĞER HAREKETLERİ	3.729.442	562.165
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	2.742	174	512 PROJE ÖZEL HESA BINDAN KULLANIMLAR HESABI	0	0
197 SAYIM NOKSALARINI	308	805	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	3.729.442	562.165
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	0	20	54 YEDEKLER	1.643.840	1.643.840
2 DURAN VARLIKLAR	183.078.104	236.128.494	540 YASAL YEDEKLER	1.637.921	1.637.921
22 FAALİYET ALACAKLARI	718.855	903.131	549 ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	718.855	899.362	57 GEÇMİS YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	93.059.676	123.891.301
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0	3.769	570 GEÇMİS YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	93.059.676	123.891.301
23 KURUM ALACAKLARI	11.376.567	13.341.588	580 GEÇMİS YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-25.596.998	-33.784.711
230 DIS BORCUN İKRАЗINDAN DOĞAN ALACAKLAR	0	0	590 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-25.596.998	-33.784.711
232 KURUMCA VERİLEN BORCLARDAN ALACAKLAR	11.376.071	13.341.029	591 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUÇU	25.945.864	32.298.329
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	496	558		25.945.864	32.298.329
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	2.247.250	3.264.823			
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	2.113.629	2.917.911			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	117.662	239.326			
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	28.724	124.936			
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-12.765	-17.349			

AKTİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR					
250 ARAZİ VE ARSLAR	168.208.490	218.335.702	34.152.017	53.591.148	
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ			24.957.423	34.204.759	
252 BİNALAR			20.392.722	30.440.304	
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR			6.781.593	8.045.117	
254 TAŞITLAR			989.818	1.063.621	
255 DEMİRBAŞLAR			4.733.229	5.555.814	
DIĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	0	0			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-15.525.618	-20.641.968			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	91.641.271	106.013.039			
259 YATIRIM AVANSLARI			86.035	63.869	
26 MADDİ OLМАYAN DURAN VARLIKLAR	508.597	226.920			
260 HAKLAR	747.848	655.395			
264 ÖZEL MALİYETLER			56.942	72.782	
267 DIĞER MADDİ OLМАYAN DURAN VARLIKLAR			2.168	2.093	
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-298.360	-503.350			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	3.652	2.776			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER			3.652	1.274	
281 GELİR TAHAKKUKLARI			0	1.501	
29 DIĞER DURAN VARLIKLAR	14.694	53.554			
293 GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR			0	0	
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	279.468	318.863			
297 DIĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR			3	3	
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-264.776	-265.312			
AKTİF TOPLAMI	204.275.686	266.594.783			
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			PASİF TOPLAMI	204.275.686	266.594.783
90 ÖDENEK HESAPLARI	14.028	10.154			
906 MAHSUP DÖNEMİNDE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	14.028	10.154			
91 NAKİT DİŞİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	8.279.775	9.747.139			
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	8.278.939	9.288.463			
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER			272	272	
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI			565	458.404	
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	27.385.718	36.619.542			
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	27.385.718	28.017.409			
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ TAAHHÜTLERİ			0	8.602.133	
93 VERİLEN GARANTİLER	240.174	0			
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	240.174	0			
94 DEĞERLİ KAGİT VE ÖZEL TAHKUK	753.360	947.365			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	753.360	947.365			
95 DİS BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	223.252	825.951			
950 KULLANILACAK DİS KREDİLER			0	806.940	
958 DOĞRUDAN DİS PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER			223.252	19.011	
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	7.310.656	8.054.846			
960 BAĞIŞ VE HİBERLER HESABI			13.886	415	
962 BİLMİSEL PROJELER HESABI			309.024	501.846	
964 KAMU İDARELERİNDE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI			6.986.623	7.551.288	
968 İZ BEDELLE İZLENEN KİYMETLER HESABI			1.122	1.296	
98 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.946.305	1.946.305			
980 MAZBUT VAKİFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI			1.653.381	1.621.491	
981 MÜLKÂH VAKİFLAR ADINA YÖN. VAKİFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE			292.924	324.813	
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.388.950	2.590.535			
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR			870.078	908.227	
991 MAZBUT VAKİFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ			734.932	843.678	
992 MAZBUT VAKİFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI			628.568	649.943	
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI			155.237	187.977	
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR			134	710	
GENEL TOPLAM	252.817.904	327.336.620	GENEL TOPLAM	252.817.904	327.336.620

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üçüncü maddesinde tanımlanan özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
 2. Konsolidel bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
 3. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 11: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	1.319.514	1.697.083	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	568.958	457.877
10 HAZIR DEĞERLER	987.104	1.216.912	32 FAALİYET BORCLARI	21.432	30.415
100 KASA	11	9	320 BÜTCÉ EMANETLERİ	21.279	30.261
102 BANKA	987.052	1.216.905	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2	7
103 VERILEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	0	-2	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORCLAR	151	147
105 DOVİZ	41	0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	54.811	54.441
11 MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	2.700	1.500	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.369	849
112 KAMU KESİMI TAHMİL SENET VE BONOLARI	2.700	1.500	333 EMANETLER	52.634	52.268
12 FAALİYET ALACAKLARI	308.166	382.486	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORCLAR	808	1.324
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	162.492	249.843	34 ALINAN AVANSLAR	6.159	6.208
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	145.470	132.104	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	6.159	6.208
126 VERILEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	204	538	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	217.376	54.213
13 KURUM ALACAKLARI	1.205	519	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	10.118	10.847
135 PERSONELDEN ALACAKLAR	4	49	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	57	1
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	1.200	470	363 KAMU İARELERİ PAYLARI	207.201	43.365
14 DİĞER ALACAKLAR	3.557	69.304	37 BORÇ VE GİDER KARSILIKLARI	-463	1.866
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	3.557	69.304	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK KAR.HES.	2.590	6.817
15 STOKLAR	1.237	1.340	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN OD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-3.053	-4.949
150 İLK MADDE VE MALZEME	1.237	1.340	38 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	269.643	310.733
16 ON ÖDEMELER	7.655	11.545	380 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	269.643	310.733
162 BÜTCÉ DİŞİ AVANS VE KREDİLER	7.579	11.477	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	103	97
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	76	68	43 DİĞER BORCLAR	103	97
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	6.804	12.299	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	103	97
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	323	339	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.568.397	2.200.898
181 GİDER TAHAKKUKLARI	6.480	11.961	50 NET DEĞER	667.776	817.979
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.086	1.178	500 NET DEĞER	561.919	694.777
196 PERSONEL AVANSLARI	1.086	1.178	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUCLARI	561.919	694.777
2 DURAN VARLIKLAR	817.945	961.790	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUCLARI	-61.899	-50.527
22 FAALİYET ALACAKLARI	22.245	19	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUCLARI	-61.899	-50.527
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	22.228	0	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUCLARI	400.602	738.668
226 VERILEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	17	19	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	400.602	738.668
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	793.219	936.891	PASİF TOPLAMI	2.137.458	2.658.873
250 ARAZİ VE ARSALAR	354.801	424.238	9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
252 BİNALAR	220.362	163.435	90 ÖDENEK HESAPLARI	76	68
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	9.086	8.492	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	76	68
254 TAŞITLAR	3.928	3.859	91 NAKİT DİSİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	4.382.477	5.134.722
255 DEMİRBAŞLAR	97.597	104.396	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	4.382.477	5.060.135
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-130.682	-134.977	915 VERILEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARSILIGI	17.819	74.588
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	225.893	289.715	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	17.819	34.602
259 YATIRIM AVANSLARI	12.234	57.733	921 GİDER TAHHÜTLERİ KARSILIGI	869	34.602
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	26	21.614	93 VERILEN GARANTİLER	869	42.517
260 HAKLAR	35.149	42.674	933 VERILEN TAAHHÜT BELGELERİ KARSILIGI	869	42.517
264 ÖZEL MALİYETLER	204	336	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	16	9
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-35.326	-21.395	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	16	9
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.243	1.012	95 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1	0
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.243	1.012	971 DOGRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR KARSILIGI	1	0
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	1.212	2.254	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.671.427	2.141.891
294 ELDEN ÇIKARЛАCAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.485	4.526	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARSILIGI HESABI	2.671.427	2.141.891
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.273	-2.271	GENEL TOPLAM	9.210.143	10.012.681
AKİT TOPLAMI	2.137.458	2.658.873			
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR					
99 ÖDENEK HESAPLARI	76	68			
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	76	68			
91 NAKİT DİSİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	4.382.477	5.134.722			
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	4.382.477	5.060.135			
914 VERILEN TEMİNAT MEKTUPLARI	0	74.588			
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	17.819	34.602			
920 GİDER TAHHÜTLERİ	17.819	34.602			
93 VERILEN GARANTİLER	869	42.517			
932 VERILEN TAAHHÜT BELGELERİ	869	42.517			
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	16	9			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	16	9			
97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1	0			
970 DOGRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR HESAB	1	0			
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.671.427	2.141.891			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.671.427	2.141.891			
GENEL TOPLAM	9.210.143	10.012.681			

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların verilerini içermektedir.

2-Bir raporlama biriminde aynı anda olumsuz ve olumsuz faaliyet sonucu göstermemesi gereğinden 590-Dönem Olumu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali istatistik tabloları dış denetiminden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 12: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)		648.115.914	100,0
Vergi Gelirleri		508.866.923	78,5
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler		157.260.763	24,3
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler		11.354.998	1,8
Dahilé Alınan Mal ve Hizmet Vergileri		216.673.528	33,4
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler		83.225.299	12,8
Damga Vergisi		13.056.453	2,0
Harçlar		27.294.252	4,2
Baska Yerde Sınflandırılmayan Vergiler		1.630	0,0
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		33.225.265	5,1
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri		8.475.984	1,3
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma Izni Gelirleri		2.714.931	0,4
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri		16.576.041	2,6
Kurumlar Hasılatı		2.783	0,0
Kurumlar Karları		1.443.374	0,2
Kira Gelirleri		3.654.568	0,6
Diğer Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		357.584	0,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		5.695.085	0,9
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar		364.729	0,1
Merkezi Yönetimi Bültencesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		1.259.030	0,2
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		436.416	0,1
Kurumlardan ve Kişiilerden Alınan Yardım ve Bağıslar		2.685.896	0,4
Proje Yardımları		421.310	0,1
Ozel Gelirler		527.705	0,1
Diğer Gelirler		61.576.993	9,5
Faiz Gelirleri		14.322.554	2,2
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar		14.849.973	2,3
Para Cezaları		26.083.102	4,0
Diğer Cesitli Gelirler		6.321.365	1,0
Menkul Kymet Ve Varlık Satış Gelirleri		431.565	0,1
Taşınmaz Satış Gelirleri		75.960	0,0
Taşınır Satış Gelirleri		1	0,0
Menkul Kymet Ve Varlık Satış Gelirleri		355.604	0,1
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		37.044.597	5,7
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları		7.559.559	1,2
Menkul Kymet ve Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar		150	0,0
Stokların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar		60	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar		500.957	0,1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar		0	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar		21.036.548	3,2
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar		6.164.326	1,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler		1.661.598	0,3
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		121.399	0,0
Karşılık Gelirleri		536	0,0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar		532	0,0
Kidem Tazminatı Karşılıkları		5	0,0
Diğer Borc ve Gider Karşılıkları		0	0,0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		1.274.949	0,2
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		449.230	0,1
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		41.457	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		538	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		331	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler		783.395	0,1
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)		634.464.188	100,0
Personel Giderleri		125.087.901	19,7
Memurlar		110.109.554	17,4
Sözleşmeli Personel		3.290.274	0,5
İşçiler		6.698.715	1,1
Geçici Personel		2.211.775	0,3
Diğer Personel		2.026.262	0,3
Milletvekilleri		116.322	0,0
Cumhurbaşkanı Ödeneği		525	0,0
İstihbarat Personeli		634.475	0,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		21.040.725	3,3
Memurlar		18.630.667	2,9
Sözleşmeli Personel		431.161	0,1
İşçiler		1.308.817	0,2
Geçici Personel		439.803	0,1
Diğer Personel		154.393	0,0
Milletvekilleri		4.115	0,0
İstihbarat Personeli		67.960	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları		3.808	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri		41.521.469	6,5
Üretim Yönerek Mal Ve Matzeme Alımları		266.107	0,0
Tüketime Yönerek Mal Ve Matzeme Alımları		15.146.924	2,4
Yolluklar		1.938.613	0,3
Görev Giderleri		3.417.734	0,5
Hizmet Alımları		18.550.218	2,9
Temsil Ve Tanıtma Giderleri		432.298	0,1
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri		702.324	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri		688.286	0,1
Tedavi Ve Cenaze Giderleri		378.965	0,1
Faiz Giderleri		55.796.910	8,8
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri		57.277	0,0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri		42.383.365	6,7
Diş Borç Faiz Giderleri		11.625.884	1,8
İskonto Giderleri		992.097	0,2
Kira Sertifikası Giderleri		738.287	0,1

Cari Transferler	182.169.159	28,7
Göre Zararları	34.793.630	5,5
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	57.590.001	9,1
Kar Amacı Gütmeye Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.668.797	0,6
Hane Halkına Yapılan Transferler	29.150.997	4,6
Yurdışına Yapılan Transferler	1.840.314	0,3
Gelirlerden Ayrılan Paylar	55.125.421	8,7
Sermaye Giderleri	1.115	0,0
Mamul Mal Alımları	668	0,0
Gavi Maddi Hak Alımları	447	0,0
Sermaye Transferleri	10.433.811	1,6
Yurtçi Sermaye Transferleri	9.788.007	1,5
Yurtdışı Sermaye Transferleri	645.805	0,1
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	73.600.211	11,6
Döviz Mevcudunun Değerlernesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	5.958.223	0,9
Menkul Kymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	0	0,0
Stoklarla Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	75	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	312.668	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	853	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsiz Borg Stokundaki Artışlar	63.454.368	10,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	1.871.057	0,3
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	839.550	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.163.417	0,2
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	69.563.322	11,0
Vergi Gelirlerlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	67.468.028	10,6
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	195.121	0,0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	176.301	0,0
Diğer Gelirlerlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.723.689	0,3
Sermaye Gelirlerlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	183	0,0
Amortisman Giderleri	13.675.961	2,2
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	13.234.310	2,1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	405.497	0,1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	36.155	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	5.833.503	0,9
Kırtasiye Malzemeleri	613.469	0,1
Beslenme, Gıda amacı ve Mutfakta Kullanılan Tüketicim Malzemeleri	25.759	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	615.062	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağları	1.515.836	0,2
Temizleme Ekipmanları	208.223	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuahife Malzemeleri	200.811	0,0
Yiyecek	798.785	0,1
İçecek	38.748	0,0
Canlı Hayvanlar	3.044	0,0
Zirai Maddeler	29.289	0,0
Yem	6.062	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	843.081	0,1
Yedek Parçalar	167.383	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	16.494	0,0
Değşim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	430.684	0,1
Spor Malzemeleri Grubu	11.163	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	6.331	0,0
Diğer Tüketicim Amaçlı Ekipmanlar	303.279	0,0
Karşılık Giderleri	102.792	0,0
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	339	0,0
İkdem Tazminatı Karşılıkları	102.400	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	53	0,0
Satılanın Maliyeti	616.076	0,1
Satılan Mamuller Maliyeti	193.743	0,0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	401.703	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	20.629	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	24.433.805	3,9
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	21.491.279	3,4
Kısilerden Alacaklardan Silinenler	73.668	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	2.863.228	0,5
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	5.629	0,0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıkların Kaynaklanan Giderler	602.904	0,1
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler	544.701	0,1
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler	8.746	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler	13	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler	753	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler	48.691	0,0
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	8.244.701	1,3
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	8.244.701	1,3
Diğer Giderler	1.739.823	0,3
Tarmsal Alan Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	7	0,0
Tarmsal Alan Satış İndirimİ	55	0,0
2/B Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	765	0,0
2/B Satış İndirimİ	1.073.642	0,2
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	665.355	0,1
NET FAALİYET SONUCU	13.651.726	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3 üncü maddesinde tanımlanan Merkezi Yönetim Kurumlarının verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınlıksız hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (odenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılır. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki giderler ve gider hesapları ile birlikte hesaplanır. Bu hesaplar bütçe giderleri ile birlikte hesaplanır.

4) Kamu İhale Kurumu tarafından kullanılan 642 Faiz Gelirleri ve 649 Diğer Olagam Gelir ve Karlar hesap kodları bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir. Ayrıca 632 Genel Yönetim Giderleri hesap kodu ve düzenleyici kurumlar ve özel bütçeli idareler tarafından kullanılan 610 İndirim, lade ve İskonto hesap kodu bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir.

5) Merkezi Yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan gelir ve giderleri, ilgili gelir ve gider kodlarından (600.3.2 Mallarn Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznı Gelirleri 66.56 bin TL, 600.4.2 Merkezi Yönetim Bütcəsine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar 64.089.084,85 bin TL, 600.4.4 Kurumlardan ve Kişiİden Alınan Yardım ve Bağışlar 176.882,97 bin TL, 600.4.5 Proje Yardımları 73.865,17 bin TL, 600.5.2 Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar 2.859.158,24 bin TL, 600.5.9 Diğer Çeşitli Gelirler 50.398,67 bin TL, 600.6.1 Taşınmaz Satış Gelirleri 32.761,19 bin TL, 600.25.1 Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıkların Kaynaklanan Giderler 363.198,25, 600.25.2 Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıkların Kaynaklanan Giderler 523,78; 630.5.2 Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları) 28.121.266,20 bin TL, 630.5.3 Kar Amacı Gütmeye Kuruluşlara Yapılan Transferler 9.970,00 bin TL, 630.5.8 Gelirlerden Ayrılan Paylar 2.899.653,47 bin TL, 630.7.1 Yurtçi Sermaye Transferleri 36.218.566,80 bin TL, 630.25.1 Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler 363.198,25 bin TL, 630.25.2 Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler 10.715,69 bin TL, 630.25.3 Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıkların Kaynaklanan Giderler 523,78 bin TL ve 630.99.97 2/B Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı 32.761,19 bin TL) düşürelerek konsolidasyon yapılmıştır.

6) Merkezi Yönetim kapsamındaki kurumların birbirlerine olan gelir ve giderlerinden konsolide edilemeyen 600 Gelirler tutarı 541.770,37 bin TL ve 630 Giderler tutarı 429.825,50 bin TL'dir.

7) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 13: MAHALLİ İDARELER 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	47.955.974	56.996.433	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	27.618.351	31.860.531
10 HAZIR DEĞERLER	12.564.133	14.427.618	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	3.539.148	4.303.993
100 KASA	3.381	3.551	300 BANKA KREDİLERİ	2.536.705	3.066.027
101 ALINAN ÇEKLER	10.651	16.939	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	983.376	1.222.220
102 BANKA	12.025.059	13.258.350	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	19.067	15.746
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-241.229	-354.904	311 KISA VADELİ DİS MALİ BORÇLAR	788.322	1.039.600
104 PROJE ÖZEL HESABI	167.086	301.955	310 CARI YILDA ÖDENECEK DİS MALİ BORÇLAR	788.322	1.039.600
105 DÖVİZ	255.698	298.126	32 FAALİYET BORÇLARI	10.132.044	11.450.412
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-1.259	-1.210	320 BÜTÇE EMANETLERİ	10.093.711	11.404.819
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	37.426	569.311	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	34.174	36.669
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	307.320	335.501	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	4.159	8.925
11 MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	201.221	218.658	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.976.003	4.305.484
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0	0	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.231.423	1.308.916
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	100	100	333 EMANETLER	2.744.579	2.996.569
112 KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	113.175	34 ALINAN AVANSLAR	57.669	61.850
117 MENKUL VARLIKLAR	23	23	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	57.533	61.716
118 DİĞER MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	201.099	105.360	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	136	134
12 FAALİYET ALACAKLARI	16.222.296	19.427.187	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	8.308.024	9.237.196
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	2.931.342	2.669.299	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.404.211	1.577.549
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	9.545.128	12.462.335	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	1.855.941	2.022.930
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHLİKLİ ALACAKLAR	3.447.566	3.379.699	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	940.480	1.091.840
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	91.569	138.043	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	472.983	414.557
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	206.376	777.102	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	3.634.409	4.130.321
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	953	1.692	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	272.167	434.918
129 ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)	-638	-983	372 KİDEM TAZMİNAȚI KARŞILIKI	266.433	407.850
13 KURUM ALACAKLARI	788.253	2.328.618	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.734	27.068
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	766.449	2.305.465	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	300.889	661.629
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	21.804	23.592	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	4.220	73.398
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	0	-438	381 GİDER TAHAKKUKLARI	296.669	588.231
14 DİĞER ALACAKLAR	845.096	802.886	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	244.086	365.449
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	845.096	802.886	397 SAYIM FAZLALARİ	185.388	209.132
15 STOKLAR	1.879.148	2.040.111	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	58.698	156.317
150 İLK MADDE VE MALZEME	1.868.898	2.029.159	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	28.345.081	31.717.236
153 TİCARİ MALLAR	3.366	3.960	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	17.335.507	18.524.356
157 DİĞER STOKLAR	6.884	6.993	400 BANKA KREDİLERİ	10.337.808	10.940.831
16 ÖN ÖDEMLER	791.536	792.700	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	6.970.813	7.559.310
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	311.889	155.370	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	26.886	24.215
161 PERSONEL AVANSLARI	2.779	4.717	41 UZUN VADELİ DİS MALİ BORÇLAR	5.496.437	6.016.749
162 BÜTÇE DİSİ AVANS VE KREDİLER	290.575	266.692	410 DİS MALİ BORÇLAR	5.496.437	6.016.749
164 AKREDİTİFLER	15.764	38.816	43 DİĞER BORÇLAR	1.650.652	1.986.045
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	82.867	49.403	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	27.338	29.684
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	87.473	258.099	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜ	1.623.314	1.947.880
167 DOĞRUDAN DİS PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	188	19.604	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	0	8.482
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.139	6.421	44 ALINAN AVANSLAR	25.548	25.337
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.607	2.202	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	546	335
181 GELİR TAHAKKUKLARI	2.532	4.218	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	25.002	25.002
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	14.660.151	16.952.233	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	978.974	1.522.160
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	14.136.200	16.380.101	472 KİDEM TAZMİNAȚI KARŞILIKI	954.616	1.491.923
197 SAYIM NOKSANLARI	523.951	572.132	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	24.358	30.237

AKTİF (VARLIKLER)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
2 DURAN VARLIKLER	217.652.619	240.786.475	48 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.814.834	3.604.253
21 MENKUL KİYMET VE VARLIKLER	3.621	666	480 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	36.161	332.864
217 MENKUL VARLIKLER	24	24	481 GİDER TAHAKKUKLARI	2.778.674	3.271.389
218 DİĞER MENKUL KİYMET VE VARLIKLER HESABI	3.596	642	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	43.128	38.336
22 FAALİYET ALACAKLARI	1.483.189	1.359.677	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	43.128	38.336
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	486.153	543.289	5 ÖZ KAYNAKLAR	209.645.161	234.205.141
222 GELİRLERDEN TEÇİLİ VE TEHİRÜL ALACAKLAR	484.101	247.346	50 NET DEĞER	134.737.408	158.638.459
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0	37	500 NET DEĞER	134.737.408	158.638.459
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	512.936	569.005	51 DEĞER HAREKETLERİ	-109.810	-2.147
23 KURUM ALACAKLARI	1.952.441	874.018	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLENİMLER	0	0
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.952.441	874.018	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-109.810	-2.147
24 MALİ DURAN VARLIKLER	11.755.699	13.407.397	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.922.731	0
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELELER	4.913.143	5.805.170	522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	2.922.731	0
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELELER	6.842.557	7.602.227	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	57.161.184	58.772.981
25 MADDİ DURAN VARLIKLER	201.807.538	224.619.109	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	57.161.184	58.772.981
250 ARAZİ VE ARSALAR	85.258.129	86.983.257	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	14.933.648	16.795.848
251 YER ALTı VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	67.507.062	77.754.120	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	14.933.648	16.795.848
252 BİNALAR	33.453.038	39.070.823			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	2.736.463	3.799.756			
254 TAŞITLAR	5.761.518	7.513.842			
255 DEMİRBAŞLAR	2.640.059	3.172.371			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLER/ HİZMET İMTİYAZ VARLIKLERI	0	95.320			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-20.197.161	-22.138.734			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	24.477.322	28.041.119			
259 YATIRIM AVANSLARI	171.110	327.236			
26 MADDİ OLAMAYAN DURAN VARLIKLER	149.131	14.356			
260 HAKLAR	431.086	532.606			
264 ÖZEL MALİYETLER	29.934	33.738			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-311.889	-551.988			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	3.544	29.882			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	3.472	29.882			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	73	0			
29 DİĞER DURAN VARLIKLER	497.455	481.371			
294 ELDEN ÇIKARLAÇAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLER	601.194	606.932			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLER	390	936.881			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-104.129	-1.062.442			
AKTİF TOPLAMI	265.608.593	297.782.908	PASİF TOPLAMI	265.608.593	297.782.908
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	66.444	39.165	90 ÖDENEK HESAPLARI	66.444	39.165
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	66.444	39.165	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	66.444	39.165
91 NAKİT DİŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	7.844.950	10.297.244	91 NAKİT DİŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	7.844.950	10.297.244
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	7.542.641	10.237.775	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMA NETLERİ	7.542.641	10.237.775
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	302.309	32.140	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMET EMANETLERİ	302.309	32.140
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	0	27.329	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI	0	27.329
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	17.797.583	30.118.964	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	17.797.583	30.118.964
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	17.797.583	30.118.964	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	17.797.583	30.118.964
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.279.221	9.065.079	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.279.221	9.065.079
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLER	2.279.221	9.065.079	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.279.221	9.065.079
GENEL TOPLAM	293.596.791	347.303.360	GENEL TOPLAM	293.596.791	347.303.360

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesi gereğince hazırlanan 46 sıra Nolu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliğinde yer alan Mahalli idareler alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2- 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazi Kanun Ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Mahalli idarelerin hesaplarına etkisi ilgili birim tablolarda dipnot olarak açıklanmaktadır.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 14: 2015 YILI MAHALLİ İDARELER ALT SEKTÖRÜ NET MALİ DENGE TABLOSU

	Ocak-Mart Dönenmi	Nisan-Haziran Dönenmi	Temmuz-Eylül Dönenmi	Ekim-Aralık Dönenmi	TOPLAM
Net mali varlık edinimi	11.592.928	453.414	1.020.075	1.625.668	14.692.084
Yerli	11.083.506	381.770	862.667	1.577.934	13.905.877
Nakit ve mevduatlar	3.070.647	1.372.282	-177.417	2.846.031	7.111.543
Hisse senetleri dışındaki menkul kıymetler	27.078	16.595	-8.231	-154.295	-118.852
Krediler	-8.897	-48.462	207.719	368.670	519.030
Hisse senetleri ve diğer öz varlıklar	542.397	127.111	331.887	447.325	1.448.720
Sigorta teknik rezervleri	0	0	0	0	0
Mali türevler	0	0	0	0	0
Diger alacak hesapları	7.452.281	-1.085.757	508.710	-1.929.798	4.945.435
Yabancı	509.422	71.644	157.408	47.734	786.208
Nakit ve mevduatlar	357.718	85.018	143.693	-13.314	573.115
Hisse senetleri dışındaki menkul kıymetler	0	0	0	0	0
Krediler	0	0	0	0	0
Hisse senetleri ve diğer öz varlıklar	0	0	0	0	0
Sigorta teknik rezervleri	0	0	0	0	0
Mali türevler	0	0	0	0	0
Diger alacak hesapları	151.705	-13.374	13.715	61.048	213.093
Net yükümlülük artışı	-1.642.211	724.812	2.540.454	6.397.325	8.020.381
Yurtıcı	-1.575.560	850.530	2.548.068	6.452.972	8.276.010
Nakit ve mevduatlar	0	0	0	0	0
Hisse senetleri dışındaki menkul kıymetler	0	0	0	0	0
Krediler	49.192	392.846	672.242	2.516.069	3.630.350
Hisse senetleri ve diğer öz varlıklar	0	0	0	0	0
Sigorta teknik rezervleri	115.387	152.359	-14.033	431.342	685.055
Mali türevler	0	0	0	0	0
Diger borç hesapları	-1.740.138	305.325	1.889.859	3.505.560	3.960.605
Yurdışı	-66.652	-125.718	-7.613	-55.646	-255.629
Nakit ve mevduatlar	0	0	0	0	0
Hisse senetleri dışındaki menkul kıymetler	0	0	0	0	0
Krediler	-66.652	-125.718	-7.613	-55.646	-255.629
Hisse senetleri ve diğer öz varlıklar	0	0	0	0	0
Sigorta teknik rezervleri	0	0	0	0	0
Mali türevler	0	0	0	0	0
Diger borç hesapları	0	0	0	0	0
Net Mali Denge	13.235.140	-271.399	-1.520.380	-4.771.658	6.671.704

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Mahalli İdarelerin verilerini içermektedir.

2- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

3-Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 15: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2015 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2014 (Bin TL)	2015 (Bin TL)
1. DÖNEN VARLIKLAR	79.059.329	92.461.293	3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	15.082.624	16.646.227
10. HAZIR DEĞERLERİ	13.808.949	12.730.276	30. KISA VADELİ MALİ BORÇLAR	209.640	318.212
100. KASA	124	87	303. KAMU İDARELERİNİNE MALİ BORÇLAR HESABI	209.640	318.212
102. BANKA	16.354.285	15.874.922	32. FAALİYET BORÇLARI	4.643.186	5.887.544
103. VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-3.409.030	-3.985.676	320. BÜTÇE EMA NETLERİ	3.867	3.862
104. PROJE ÖZEL HESABI	0	6.999	325. NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	4.639.319	5.883.692
105. DOVİZ	9.103	8.773	33. EMANET YABANCI KAYNAKLAR	9.199.622	9.220.694
108. DİĞER HAZIR DEĞERLERİ	854.468	825.171	330. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	127.507	177.041
11. MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	6.640.147	7.018.000	333. EMA NETLERİ	0	0
110. HİSSE SENETLERİ HESABI	1.295	0	36. ÖDENEÇLİK DİĞER YÜKÜMLÜ ÜLKÜLER	9.072.115	9.043.653
112. KAMUKEŞİMİ TAHMİL SENET VE BONOLARI HESABI	6.638.852	7.018.000	360. ÖDENEÇLİK VİRGİ VE FONLAR	696.914	828.111
12. FAALİYET ALACAKLAR	26.112.904	34.727.542	362. FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YARILAN TAH.	65.356	76.128
120. GELİRLERDEN ALACAKLAR	23.329.435	29.959.936	38. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	621.558	751.983
121. GELİRLERDEN TEÇİLİ VE TEHİRİ ALACAKLAR	132.953	169.497	380. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	342.603	390.664
122. GELİRLERDEN TEÇİLİ VE TEHİRİ ALACAKLAR	1.360.584	1.450.543	381. GİDER TAHAKKUKLARI	0	0
126. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.001	3.893	39. DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	342.603	390.664
127. DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	51.280	48.822	397. SAYIM FAZLA LARI	658	1.003
128. SÜPHİELİ ALACAKLAR	1.235.700	3.094.898	399. DİĞER CESİTLİKSA VADELİYABANCI KAYNAKLAR	155	486
129. SÜPHİELİ ALACAKLAR KARŞILIGI (-)	-48	-47	4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	504	517
13. KURUM ALACAKLARI	9.479.176	11.258.873	40. UZUN VADELİ MALİ BORÇLAR	7.640	10.258
132. KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	53.685	53.685	403. KAMU İDARELERİNİNE MALİ BORÇLAR HESABI	7.200	9.828
139. DİĞER KURUM ALACAKLARI	9.425.491	11.205.188	43. DİĞER BORÇLAR	439	428
14. DİĞER ALACAKLAR	3.829.785	4.119.372	430. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	439	428
140. KİŞİLERDEN ALACAKLAR	3.829.785	4.119.372	48. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2	2
15. STOKLAR	16.899	18.154	480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	2	2
150. İLK MADDE VE MALZEME	16.899	18.154	5. ÖZ KAYNAKLAR	145.221.599	157.198.364
16. ÖN ÖDEMELER	16.186.997	19.181.169	50. NET DEĞER	102.594.575	78.848.811
160. İŞ AVANS VE KREDİLER	12.774.960	15.222.849	500. NET DEĞER	102.594.575	78.848.811
161. PERSONEL AVANSLARI	45	38	51. DEĞER HAREKETLERİ	-3.286.878	-3.834.724
162. BÜTÇE DISİ AVANS VE KREDİLER	3.409.870	3.941.411	510. NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0	0
165. MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	2.123	16.871	511. MUHAŞEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0	0
18. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	2.984.472	3.280.312	519. DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-3.286.878	-3.834.724
180. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	608	0	54. YEDİKLER	0	0
181. GELİR TAHAKKUKLARI	2.983.864	3.280.312	549. ÖZEL FONLAR	0	0
19. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0	127.595	57. GECMİS YILLAR OLULUMLU FAALİYET SONUÇLARI	56.267.188	57.562.027
197. SAYIM NOKSANLARI	0	127.595	570. GECMİS YILLAR OLULUMLU FAALİYET SONUÇLARI	56.267.188	57.562.027
2. DURAN VARLIKLAR	81.252.534	81.393.556	58. GECMİS YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-11.648.125	0
21. MENKUL KİYMET VE VARLIKLAR	65.054.400	76.273.400	580. GECMİS YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-11.648.125	0
217. MENKUL VARLIKLAR	65.054.400	76.273.400	59. DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	1.294.839	24.622.250
23. KURUM ALACAKLARI	11.511.523	0	590. DÖNEM OLULUMLU FAALİYET SONUÇU	1.294.839	24.622.250
232. KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	11.511.523	0	9. ALACAKLı NAZİM HESAPLAR		
24. MALİ DURAN VARLIKLAR	199.091	199.091	90. ÖDENEK HESAPLARI	2.123	16.871
240. MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	785	785	907. MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	2.123	16.871
241. MAL VE HİZMET DRETNEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	198.306	198.306	91. NAKİT DİSİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	199.243	237.379
25. MADDE DURAN VARLIKLAR	4.440.025	4.785.284	911. TEMİNAT MEKTÜFLARI EMANETLERİ	199.243	237.379
250. ARAZİ VE ARSALAR	1.103.392	1.207.891	94. DEĞERLİ KAGİT VE ÖZEL TAHKKUK	448.703	31.821
252. BİNALAR	2.370.640	2.373.182	949. BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMA NETLERİ	448.703	31.821
253. TESİS, MAKNE VE CİHAZLAR	248.483	315.563	GENEL TOPLAM	160.961.932	174.140.919
254. TAŞITLAR	11.828	13.652			
255. DEMİRBAŞLAR	399.163	445.626			
257. BİRKİMSİ AMORTİSMANLAR (-)	-815.588	-975.441			
258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	440.277	704.033			
259. YATIRIM AVANSLARI	681.830	700.778			
26. MADDE OLMIYAN DURAN VARLIKLAR	46.922	134.944			
260. HAKLAR	49.472	139.510			
264. ÖZEL MALİYETLER	2.462	2.723			
268. BİRKİMSİ AMORTİSMANLAR (-)	-5.012	-7.290			
28. GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	36	700			
280. GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	36	700			
29. DİĞER DURAN VARLIKLAR	537	138			
294. ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDE DURAN VARLIKLAR	6.370	5.655			
299. BİRKİMSİ AMORTİSMANLAR (-)	-5.834	-5.517			
AKTİF TOPLAMI	160.311.863	173.854.849			
9. BORCLU NAZİM HESAPLAR			PASİF TOPLAMI	160.311.863	173.854.849
90. ÖDENEK HESAPLARI	2.123	16.871			
906. MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	2.123	16.871			
91. NAKİT DİSİ TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KİYMETLER	199.243	237.379			
910. TEMİNAT MEKTÜFLARI	199.243	237.379			
94. DEĞERLİ KAGİT VE ÖZEL TAHKKUK	448.703	31.821			
948. BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMA NETLERİ	448.703	31.821			
GENEL TOPLAM	160.961.932	174.140.919			

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52inci maddesi gereğince hazırlanan 46 sıra Nolu Genel Mali İstatistikleri Genel Tebliğinde yer alan Sosyal Güvenlik Kurumları alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Mali İstatistik tabloları da denetimden geçmemiş mali verileri kullanılarak hazırlanmaktadır.

3. İşgizlik Sigortası Fonunun mevcut nemi, gelirlerinin 11 milyar 511 milyon TL'si GAP ile ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılmak üzere Hazineye aktarılmış ve 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına kaydedilmiştir. 4447 sayılı Kanunun geçici 6inci maddesinde belirtildiği gibi geri ödeme, aktarılan bu kaynakla gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilecek gelirlerin tespit edilmesi ve Fona lade edilecek tutarlarla ilişkin oranların Yüksek Planlama Kuruluna bilirlenmesiyle gerçekleştirilecektir.

"Karşılıklar, Koşullu Varkılık ve Koşullu Yükümlülükler" konulu 19 nolu Devlet Muhasebe Standardının 13üncü maddesinde ise şartlı bağlı varlıklar; geçmiş olaylardan kaynaklanan ve kurum ya da kuruluşun tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan, bir veya daha fazla kesin mahiyette olmasın olasın ileride gerçekleştirileceğini, gerçekleşmesi ile mevcudiyeti teyit edilecek olan varlıklar, şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre 11 milyar 511 milyon TL'lik tutar; Fona lade edilecek tutarlarla ilişkin oranların Yüksek Planlama Kuruluna bilirleninceye kadar şartlı bağlı varlık olarak değerlendirilmesi gereklidir. Söz konusu tutar Bilançodan çıkarılacaktır.

Şarta bağlı Varlık ve Yükümlülük tablolara taşınmıştır.

Ek 16: 2015 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI ALT SEKTÖRÜ NET DENGЕ TABLOSU

(Bin TL)	Ocak-Mart Dönemi	Nisan-Haziran Dönemi	Temmuz-Eylül Dönemi	Ekim-Aralık Dönemi	TOPLAM
NET DEĞERİ ETKİLEYEN İŞLEMLER					
Gelirler	53.967.907	51.680.893	63.228.762	71.816.512	240.694.074
Vergi Gelirleri	0	0	0	0	0
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	48.682.419	46.840.935	50.699.168	67.783.235	214.005.756
Alınan Bağışlar	451.430	2.252.772	9.800.947	91.485	12.596.634
Diğer Gelirler	4.834.058	2.587.186	2.728.647	3.941.792	14.091.683
Giderler	55.361.466	53.022.895	55.511.922	56.447.833	220.344.117
Personel Giderleri	417.359	400.392	419.506	408.190	1.645.447
Mal ve Hizmet Giderleri	419.282	935.172	876.602	1.700.329	3.931.385
Amortisman Giderleri	45.555	45.555	45.555	45.555	182.221
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Sübvansiyon Giderleri	0	0	0	0	0
Verilen Bağış ve Yardımlar	732	185	90	0	1.008
Sosyal Yardımlar	54.112.172	51.433.073	54.007.457	54.054.352	213.607.055
Diğer Giderler	366.366	208.517	162.711	239.407	977.002
Brüt Faaliyet Dengesi (BFD)*	-1.348.004	-1.296.447	7.762.395	15.414.234	20.532.178
Net Faaliyet Dengesi**	-1.393.559	-1.342.002	7.716.839	15.368.679	20.349.957
MALİ OLMAYAN VARLIK İŞLEMLERİ					
Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	129.386	101.554	-28.494	169.192	371.638
Duran Varlıklar	129.701	42.954	23.181	97.952	293.788
Stoklar	3.209	1.553	-461	-3.019	1.283
Kıymetli varlıklar	0	0	0	0	0
Üretilmemiş Varlıklar	-3.524	57.047	-51.214	74.258	76.567
Net Denge	-1.522.945	-1.443.556	7.745.334	15.199.487	19.978.320

*Brüt Faaliyet Dengesi= Gelirler - Giderler + Amortisman Giderleri

**Net Faaliyet Dengesi= Gelirler - Giderler

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumlarının verilerini içermektedir.

2- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

3-Genel yönetim muhasebe yönetmeliğine göre amortisman kayıtları yıl sonunda dönem sonu işlemleri içinde yapıldığından dönemde tahmini veriler kullanılmaktadır.

4-Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

EK 17: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EK ÖDENEK	KURUM DİSİ EKLENEN ÖDENEK	KURUM DİSİ DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM İÇİ EKLENEN ÖDENEK	KURUM İÇİ DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEK'E EKLENEN	YEDEK ÖDENEK'TEN DÜŞÜLEN	BÜTÇE KANUNU İLE GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE KANUNU İLE YIL İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	İPTAL EDİLEN ÖDENEK	
Cumhurbaşkanlığı	0	0	0	3.546	14.059	14.059	150.000	0	0	0	71.524	
TBMM	0	5.000	0	0	29.363	29.363	0	0	7.982	24.269	71.483	
Anayasa Mahkemesi	0	0	0	815	955	955	0	0	0	0	9.918	
Yargıtay	0	0	0	6.460	6.499	6.499	24.415	0	0	0	7.161	
Danıştay	0	0	0	0	888	888	18.335	0	0	0	960	
Sayıstay	0	0	0	0	8.660	8.660	0	0	0	0	11.273	
Başbakanlık	0	0	0	387.112	65.164	65.164	1.903.505	0	0	20.201	30.145	
Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı	13.727	0	0	16.209	2.625	2.625	93.000	0	0	0	22.811	
Mili Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	0	0	0	0	326	326	500	0	0	0	767	
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	2.648	2.648	6.418	0	0	0	8.313	
Hazine Müsteşarlığı	846.693	0	0	874.338	1.523.020	1.523.020	2.473.352	0	0	0	2.556.143	
Diyanet İşleri Başkanlığı	0	0	0	2.511.641	33.465	33.465	319.748	0	5	6.542	16.666	
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	0	0	0	132.500	259.033	259.033	2.396.587	0	0	0	116.580	
Adalet Bakanlığı	9.343	130.000	1.013	1.056.779	370.061	370.061	755.234	0	0	0	51.155	
Milli Savunma Bakanlığı	8.405.601	212.084	497.107	6.134	190.669	190.669	904.830	0	180.116	213	10.022.045	
İçişleri Bakanlığı	4.339.723	128.862	2.879.268	266.463	469.832	469.832	1.409.546	0	51.629	164.404	5.220.767	
Jandarma Genel Komutanlığı	423.792	1.500	58.686	148.636	85.279	85.279	358.415	0	658	0	563.984	
Emniyet Genel Müdürlüğü	372.272	61.500	3	6.810.361	609.876	609.876	1.148.138	0	6.955	10.833	697.144	
Sahit Güvenlik Komutanlığı	72.589	7.890	41	61.790	8.125	8.125	27.750	0	324	0	94.865	
Kamu Düzeni ve Güvenlik Müsteşarlığı	0	0	0	0	1.500	1.500	250	0	0	0	12.012	
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	0	0	0	23.181	39.581	39.581	33.903	0	0	0	13.645	
Disipliner Bakanlığı	0	0	0	19.866	65.700	109.086	109.086	615.642	0	35.442	0	78.916
Maliye Bakanlığı	413	1.733.000	41.730.470	194	726.765	726.765	3.842.183	40.940.991	0	0	0	277.743
Geliş İdaresi Başkanlığı	0	0	0	49.433	28.558	28.558	146.750	0	0	0	70.333	
Milli Eğitim Bakanlığı	163.947	11.100	0	20.277.457	6.283.320	6.283.320	944.850	0	24.369	2.387	216.530	
Sağlık Bakanlığı	1.017	0	0	91.014	155.820	155.820	2.180.834	0	0	0	2.003	
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	0	0	11.231	1.852	41.430	41.430	545.956	0	0	92	25.503	
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	113.743	0	1.856	34.526	104.998	104.998	122.423	0	0	0	27.276	
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	0	0	0	5.454.594	484.637	484.637	452.260	0	0	0	17.646	
Devlet Personel Başkanlığı	0	0	0	0	2.299	2.299	1.123	0	0	0	4.865	
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	0	0	0	150.000	44.438	44.438	10.000	0	0	0	271.176	
Kültür ve Turizm Bakanlığı	338.174	36.474	65.000	289.965	143.816	143.816	234.858	0	0	177	365.929	
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	0	0	0	0	4.832	4.832	1.232	0	0	0	953	
Aliye ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	0	0	0	767.897	242.743	242.743	626.350	0	342	540	61.641	
Avrupa Birliği Bakanlığı	0	0	0	0	2.199	2.199	174.400	0	0	0	12.807	
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	173.926	9.000	0	25.023	92.084	92.084	409.426	0	0	0	179.425	
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	0	39.000	241.154	0	95.480	95.480	65.640	0	269.912	497.383	114.035	
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	0	0	3.021	48.697	15.798	15.798	11.497	0	67.741	171.477	8.682	
Ekonomi Bakanlığı	0	0	0	140	79.158	79.158	430.420	0	0	0	36.039	
Gençlik ve Spor Bakanlığı	0	0	0	0	21.170	21.170	353.695	0	0	0	37.566	
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	0	0	0	56.085	592.946	592.946	334.995	0	0	0	137.400	
Gümruk ve Ticaret Bakanlığı	0	3.000	0	16.324	44.647	44.647	158.814	0	0	0	88.469	
Kalkınma Bakanlığı	0	0	0	1.132.932	10.422	10.422	130.360	0	0	0	176.453	
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	0	0	1.000	794	14.147	14.147	0	0	0	0	68.294	
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	0	0	12.057	37.227	37.227	585.293	0	0	0	0	685.355	
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	24.533	0	0	7.402	7.402	7.402	0	0	0	0	20.326	
Ülaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	781.062	1.011.977	40.934	4.770.000	91.633	91.633	16.538.066	0	0	0	1.281.281	
Yüksek Öğretim Kurulu	0	118.166	0	0	1.222	1.222	0	0	0	0	12.261	
Ankara Üniversitesi	4.108	44.081	0	0	12.381	12.381	62.336	0	13	50	32.005	
Ortađoglu Teknik Üniversitesi	17	28.297	0	0	5.922	5.922	36.094	0	103	0	19.306	
Hacettepe Üniversitesi	0	31.992	0	0	31.235	31.235	103.456	0	49	3.092	57.368	
Gazi Üniversitesi	0	42.876	0	0	12.506	12.506	55.461	0	0	0	74.686	
İstanbul Üniversitesi	0	72.381	0	0	103.521	103.521	82.795	0	62	164	80.398	
İstanbul Teknik Üniversitesi	2.041	65.571	0	0	4.403	4.403	43.016	0	21	15	12.530	
Boğaziçi Üniversitesi	761	17.526	0	0	10.217	10.217	29.383	0	136	14	6.946	
Marmara Üniversitesi	0	70.264	0	0	2.856	2.856	49.975	0	0	20	80.044	
Yıldız Teknik Üniversitesi	0	18.140	0	0	5.890	5.890	28.753	0	0	0	16.131	
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	0	4.515	0	0	1.109	1.109	8.617	0	16	52	21.715	
Ege Üniversitesi	0	39.530	0	0	9.728	9.728	35.885	0	0	2.001	13.385	
Dokuz Eylül Üniversitesi	0	31.829	0	0	8.966	8.966	88.789	0	1	210	70.073	
Trakya Üniversitesi	0	31.176	0	0	3.492	3.492	21.342	0	0	0	39.081	
Uludağ Üniversitesi	1.420	31.768	0	0	1.554	1.554	32.048	0	0	68	34.016	
Anadolu Üniversitesi	0	118.157	0	0	17.205	17.205	28.250	0	60	144	41.206	
Selçuk Üniversitesi	0	52.380	0	0	5.220	5.220	42.021	0	0	0	35.064	
Akdeniz Üniversitesi	0	30.134	0	0	6.619	6.619	38.779	0	0	0	32.430	
Erciyes Üniversitesi	7.361	39.749	0	0	20.059	20.059	30.849	0	0	131	17.874	
Cumhuriyet Üniversitesi	0	22.853	0	0	2.097	2.097	25.118	0	0	0	21.545	
Cukurova Üniversitesi	0	66.898	0	0	1	1	26.452	0	17	7.790	38.897	

(Bin TL)	GEÇEN YILDA DEVREDEN ÖDENEK	EK ÖDENEK	KURUM DIŞI EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM İÇİ EKLENEN ÖDENEK	KURUM İÇİ DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEK EKLENEN	YEDEK ÖDENEK'TEN DÜŞÜLEN	BÜTÇE KANUNU İLE GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE KANUNU İLÉ YIL İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	İPTAL EDİLEN ÖDENEK	
Çukurova Üniversitesi	0	66.898	0	0	1	1	26.452	0	17	7.790	38.897	
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0	32.989	0	0	1.398	1.398	32.778	0	0	0	19.534	
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0	24.288	0	0	1.036	1.036	38.484	0	0	0	32.685	
Atatürk Üniversitesi	0	69.990	0	0	4.400	4.400	25.633	0	89	73	39.286	
İnönü Üniversitesi	0	48.671	0	0	1.988	1.988	21.600	0	0	0	20.543	
Fırat Üniversitesi	2.992	25.991	0	0	6.141	6.141	46.934	0	0	0	20.681	
Dicle Üniversitesi	0	27.694	0	0	3.594	3.594	34.570	0	0	0	10.063	
Yıldız Teknik Üniversitesi	0	27.733	0	0	9.119	9.119	26.100	0	0	0	20.319	
Gaziantep Üniversitesi	0	51.776	0	0	1.173	1.173	26.687	0	0	0	1.260	34.763
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	166	5.957	0	0	553	553	6.232	0	0	1	11.589	
Gebze Teknik Üniversitesi	0	22.653	0	0	586	586	15.492	0	0	10	2.764	
Harran Üniversitesi	0	16.716	0	0	2.893	2.893	24.698	0	0	0	22.792	
Süleyman Demirel Üniversitesi	0	27.950	0	0	4.473	4.473	31.298	0	0	218	11.842	
Adnan Menderes Üniversitesi	0	23.558	0	0	2.032	2.032	25.517	0	0	0	18.147	
Bülent Ecevit Üniversitesi	0	29.142	0	0	3.187	3.187	18.857	0	0	0	26.580	
Mersin Üniversitesi	0	12.199	0	0	2.174	2.174	24.959	0	5	335	37.909	
Pamukkale Üniversitesi	0	14.431	0	0	3.807	3.807	21.742	0	0	0	19.464	
Balıkesir Üniversitesi	0	16.895	0	0	340	340	15.038	0	0	2	12.509	
Kocaeli Üniversitesi	451	16.837	0	0	1.560	1.560	125.376	0	0	101	90.672	
Sakarya Üniversitesi	0	14.281	0	0	2.354	2.354	29.136	0	20	30	4.869	
Celal Bayar Üniversitesi	0	23.157	0	0	2.104	2.104	18.110	0	1	6	14.166	
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	796	7.804	0	0	1.739	1.739	21.504	0	0	0	5.845	
Mustafa Kemal Üniversitesi	0	16.121	0	0	4.791	4.791	21.312	0	950	0	19.980	
Afyon Kocatepe Üniversitesi	0	12.573	0	0	10.763	10.763	18.945	0	0	10	17.764	
Kafkas Üniversitesi	0	24.100	0	0	4.302	4.302	18.165	0	0	0	13.725	
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	0	16.840	0	0	2.774	2.774	26.921	0	77	175	22.252	
Niğde Üniversitesi	0	17.816	0	0	1.109	1.109	10.812	0	0	0	17.362	
Dumlupınar Üniversitesi	0	23.529	0	0	6.517	6.517	21.736	0	0	33	16.312	
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	0	11.109	0	0	1.988	1.988	19.454	0	1	50	8.851	
Muş İstiklal Üniversitesi	0	7.543	0	0	2.986	2.986	27.055	0	0	473	8.629	
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	0	12.135	0	0	993	993	14.788	0	0	0	18.096	
Kırıkkale Üniversitesi	0	17.951	0	0	2.445	2.445	24.547	0	0	0	7.691	
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0	8.667	0	0	6.167	6.167	32.071	0	200	0	9.424	
Galatasaray Üniversitesi	0	1.202	0	0	591	591	3.034	0	0	0	9.377	
Ahi Evran Üniversitesi	0	19.765	0	0	719	719	12.633	0	0	0	37.117	
Kastamonu Üniversitesi	0	9.504	0	0	2.914	2.914	15.046	0	17	0	12.339	
Düzce Üniversitesi	0	21.821	0	0	3.092	3.092	12.427	0	0	0	10.726	
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	0	3.864	0	0	4.084	4.084	16.123	0	0	10	4.047	
Uşak Üniversitesi	0	6.422	0	0	538	538	11.394	0	1.329	0	6.215	
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	0	36.289	0	0	1.767	1.767	29.475	0	0	100	37.039	
Namık Kemal Üniversitesi	0	14.749	0	0	931	931	13.353	0	0	0	14.691	
Erzincan Üniversitesi	0	10.585	0	0	538	538	13.299	0	11	52	5.595	
Aksaray Üniversitesi	0	30.414	0	0	2.820	2.820	9.972	0	18	63	5.712	
Giresun Üniversitesi	0	15.817	0	0	7.906	7.906	19.832	0	0	0	9.589	
Hittit Üniversitesi	0	10.904	0	0	3.943	3.943	16.617	0	0	0	8.190	
Bozok Üniversitesi	0	14.153	0	0	3.639	3.639	11.687	0	0	0	9.538	
Adiyaman Üniversitesi	0	14.683	0	0	909	909	21.756	0	0	0	7.871	
Ordu Üniversitesi	0	7.298	0	0	2.949	2.949	37.156	0	0	0	22.662	
Amasya Üniversitesi	0	12.035	0	0	569	569	6.626	0	3	18	4.653	
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	0	22.230	0	0	439	439	7.988	0	0	0	17.259	
Agri İbrahim Çeçen Üniversitesi	0	17.655	0	0	1.503	1.503	10.820	0	0	41	7.521	
Sinop Üniversitesi	0	15.024	0	0	489	489	8.929	0	0	0	8.015	
Sıirt Üniversitesi	0	15.112	0	0	115	115	13.867	0	0	0	9.326	
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	0	6.278	0	0	11.126	11.126	7.423	0	0	0	1.426	
Karabük Üniversitesi	0	25.797	0	0	2.262	2.262	15.400	0	0	0	20.423	
Kılıç Yedi Aralık Üniversitesi	0	9.915	0	0	4.133	4.133	3.567	0	0	0	6.560	
Çankırı Karatekin Üniversitesi	0	11.996	0	0	1.161	1.161	16.898	0	2	0	11.681	
Artvin Çoruh Üniversitesi	0	2.023	0	0	4.832	4.832	9.788	0	0	0	9.110	
Bilecik Seyh Edebali Üniversitesi	0	19.399	0	0	203	203	6.378	0	0	0	5.736	
Bitlis Eren Üniversitesi	0	21.257	0	0	759	759	10.789	0	0	0	5.794	
Kırklareli Üniversitesi	0	25.399	0	0	273	273	10.130	0	0	0	3.412	
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	0	4.100	0	0	1.049	1.049	6.038	0	0	0	4.490	
Bingöl Üniversitesi	0	12.586	0	0	3.414	3.414	10.012	0	0	0	1.511	
Muş Alparslan Üniversitesi	0	11.130	0	0	881	881	4.889	0	0	0	16.980	
Mardin Artuklu Üniversitesi	0	14.552	0	0	62	62	12.645	0	0	0	12.480	
Batman Üniversitesi	0	28.380	0	0	1.557	1.557	10.607	0	0	0	24.625	
Ardahan Üniversitesi	0	8.694	0	0	985	985	7.210	0	0	0	1.753	
Bartın Üniversitesi	0	13.552	0	0	531	531	7.171	0	0	0	11.696	

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EK ÖDENEK	KURUM DİSİ EKLЕНEN ÖDENEK	KURUM DİSİ DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM İÇİ EKLЕНEN ÖDENEK	KURUM İÇİ DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEGE EKLЕНEN	YEDİK ÖDENEKten DÜŞÜLEN	BÜTÇE KANUNU İLE GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	BÜTÇE KANUNU İLE YIL İÇİNDE EKLЕНEN ÖZEL ÖDENEK	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
Bayburt Üniversitesi	0	14.589	0	0	2.708	2.708	10.630	0	0	0	2.355
Gümüşhane Üniversitesi	0	6.474	0	0	511	511	6.880	0	0	0	9.339
Hakkari Üniversitesi	0	15.575	0	0	702	702	3.263	0	0	0	18.824
İğdır Üniversitesi	0	22.700	0	0	747	747	6.483	0	0	0	10.509
Şırnak Üniversitesi	0	10.113	0	0	559	559	4.224	0	0	0	3.178
Tunceli Üniversitesi	0	14.302	0	0	3.561	3.561	10.655	0	0	0	18.935
Yalova Üniversitesi	3.952	19.683	0	0	2.475	2.475	12.010	0	0	6.000	11.865
Türk-Alman Üniversitesi	0	6.763	0	0	675	675	2.245	0	0	0	3.710
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	0	53.100	0	0	161	161	28.933	0	0	0	16.361
Bursa Teknik Üniversitesi	0	12.414	0	0	629	629	28.277	0	0	0	4.761
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	0	6.934	0	0	668	668	7.061	0	0	0	6.602
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	0	18.541	0	0	6.358	6.358	22.261	0	0	321	5.622
Necmettin Erbakan Üniversitesi	0	28.067	0	0	3.002	3.002	27.697	0	0	0	7.705
Abdullah Gül Üniversitesi	0	34.097	0	0	234	234	25.323	0	0	0	25.153
Erzurum Teknik Üniversitesi	0	21.557	0	0	1.273	1.273	9.617	0	0	600	17.141
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	0	31.559	0	0	601	601	7.524	0	0	0	23.882
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	0	20.132	0	0	905	905	2.853	0	0	0	17.490
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	0	0	0	0	32	32	7.064	0	0	0	6.475
Öğreme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	0	55.758	0	0	0	0	0	0	0	0	47.562
Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	0	441	0	0	278	278	0	0	0	0	1.347
Atatürk Araştırma Merkezi	0	519	0	0	122	122	0	0	0	0	86
Atatürk Kültür Merkezi	0	1.218	0	0	0	0	0	0	0	0	643
Türk Dil Kurumu	0	10.259	0	0	0	0	0	0	0	0	11.084
Türk Tarih Kurumu	0	157.980	0	0	10	10	0	0	0	0	4.322
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	0	2.334	0	0	4.126	4.126	700	0	0	0	703
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	33.213	1.240.956	0	0	11.232	11.232	244.050	0	0	0	426.151
Türkiye Bilimler Akademisi	0	909	0	0	0	0	0	0	0	0	2.252
Türkiye Adalete Akademisi	0	2.595	0	0	0	0	0	0	0	0	2.422
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdür	0	1.034.641	0	0	134.4515	134.4515	296.000	0	0	0	234.676
Spor Genel Müdürlüğü	0	757.904	0	0	86.568	86.568	57.695	0	0	0	10.880
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	0	3.079	0	0	8.405	8.405	7.933	0	0	0	6.493
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	0	1.375	0	0	11.871	11.871	0	0	0	0	7.494
Orman Genel Müdürlüğü	0	303.928	0	0	2.600	2.600	0	0	4.760	7.971	90.280
Vakıflar Genel Müdürlüğü	0	33.730	0	0	38.029	38.029	0	0	52	105	18.679
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	190.008	180.213	0	0	692	692	0	0	0	0	244.887
Türk Akreditasyon Kurumu	0	13.911	0	0	0	0	0	0	0	0	4.091
Türk Standardları Enstitüsü	0	371.759	0	0	0	0	0	0	0	0	170.825
Türk Patent Enstitüsü	0	14.165	0	0	2.213	2.213	0	0	0	0	9.374
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	0	41	0	0	1.047	1.047	0	0	0	0	1.807
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	4.296	1.741	0	0	11.571	11.571	10.000	0	0	0	32.140
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	0	11.508	0	0	100	100	0	0	0	0	3.882
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	0	94.552	0	0	67.902	67.902	82.255	0	1.642	106	116.766
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	0	62.489	0	0	4.695	4.695	133.778	0	42.505	2.891	151.757
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	0	0	0	1.620	1.620	0	0	0	0	9.050
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0	1.718	0	0	0	0	0	0	0	0	1.592
Maden Teknik ve Arama Genel Müdürlüğü	1.291	14.520	0	0	3.869	3.869	0	0	0	0	64.308
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukleyen İş Yurt. Kurumu	0	1.278.930	0	0	24.086	24.086	314.598	0	0	0	241.770
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	0	8.445	0	0	16	16	0	0	0	0	2.564
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	0	1.413	0	0	2.218	2.218	0	0	0	0	4.456
Yurduslu Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	0	24.852	0	0	2.378	2.378	0	0	0	0	19.825
Karayolları Genel Müdürlüğü	0	51.878	0	757.000	997.203	997.203	16.002.756	0	497	331.177	49.889
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	0	2.838	0	0	7.666	7.666	0	0	0	0	2.462
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başk.	0	1.459	0	0	154	154	91.160	0	0	0	19.557
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkan	0	557	0	0	375	375	35.200	0	0	0	21.864
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Baş	0	317	0	0	1.058	1.058	2.000	0	0	0	4.974
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	320.620	109.258	0	0	1.398.957	1.398.957	571.003	0	1.579	319.760	86.577
Türkçe Su Enstitüsü	0	0	0	0	192	192	0	0	0	0	955
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	0	12	0	8.000	5.077	5.077	0	0	0	0	3.187
Kamu Denetliliği Kurumu	0	0	0	0	2.341	2.341	0	0	0	0	693
Türkiye İnsan Hakları Kurumu	0	0	0	0	629	629	0	0	0	0	3.067
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	0	0	0	0	11.139	11.139	0	0	0	0	99.142
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	0	300.000	0	0	139.812	139.812	0	0	0	0	197.416
Sermaye Piyasası Kurulu	0	82.169	0	0	2.030	2.030	0	0	0	0	23.166
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	0	0	0	0	3.219	3.219	0	0	0	0	175.845
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	0	72.914	0	0	1.100	1.100	0	0	0	0	119.706
Kamu İhale Kurumu	0	0	0	0	46.316	46.316	0	0	0	0	9.032
Rekabet Kurumu	0	5.850	0	0	1.267	1.267	0	0	0	0	20.420
Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	0	24.000	0	0	51.063	51.063	0	0	0	0	3.268
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları K	0	0	0	0	504	504	0	0	0	0	12.584
TOPLAM	16.654.046	12.268.083	45.550.648	46.315.648	16.756.114	16.756.114	61.180.068	40.940.991	699.715	1.584.258	28.653.134

**EK 18: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE
TÜRK VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenekler	Toplam
BAŞBAKANLIK	0	0	425.000	0	0	0	0	0	0	425.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	0	0	0	0	0	0	0	119.243	0	119.243
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	261.129	0	45.090	0	0	306.219
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	0	555.500	0	0	555.500
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	13.138	0	0	0	0	0	0	13.138
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	109.000	0	0	0	0	0	0	109.000
MALİYE BAKANLIĞI	0	0	450	0	0	17.500	0	0	0	17.950
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	0	0	950	0	0	0	0	0	0	950
TOPLAM	0	0	548.538	0	261.129	17.500	600.590	119.243	0	1.547.000

Ek 19: 2015 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN TÜR, TUTAR VE İDARELER İTİBARIYLE DAĞILIMI

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	41.382	0
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	13.915	0
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KUR	378.172	66.409
<u>ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERİ</u>	<u>60</u>	<u>0</u>
TOPLAM	433.529	66.409

AÇIKLAMA: Bu kapsamında yapılan aktarmalar, listedeki idare bütçelerinin personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri tertiplerinden yapılan harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirılmıştır.

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
BAŞBAKANLIK	1.059.205
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	473.779
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	401.062
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	338.600
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	300.000
ADALET BAKANLIĞI	231.160
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	224.013
CUMHURBAŞKANLIĞI	150.000
HAZINE MÜSTESARLIĞI	103.352
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	88.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	65.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	59.748
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	48.185
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	44.686
TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU	40.000
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	35.250
MALİYE BAKANLIĞI	23.466
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	20.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	14.350
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	13.250
BOĞaziçi ÜNİVERSİTESİ	12.115
Eskişehir OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	9.250
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	8.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	8.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	7.500
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	7.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	7.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.856
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	6.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	6.000
EĞE ÜNİVERSİTESİ	6.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	5.833
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	5.500
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	5.467
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.350
YÜZUNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	5.060
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	5.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	4.700
Çalışma ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	4.561
EKONOMİ BAKANLIĞI	4.350
DUMLUKPınar ÜNİVERSİTESİ	4.200
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	4.185
ÇANKIRı KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	4.100
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	4.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	4.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	4.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	3.735
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	3.550
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	3.550
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	3.500
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	3.500
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	3.300
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	3.300
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	3.200
MUĞLA SİTKİ KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	3.150

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	3.100
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	3.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	3.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	3.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	3.000
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	3.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	3.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	3.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.000
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	2.995
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	2.900
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	2.900
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	2.815
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	2.765
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	2.700
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	2.694
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	2.562
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	2.560
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	2.535
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	2.500
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	2.400
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.231
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	2.100
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.100
ORDU ÜNİVERSİTESİ	2.050
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	1.990
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.800
SAĞLIK BAKANLIĞI	1.687
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	1.612
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	1.600
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	1.540
NEVŞEHİR HACI BEKTAS VELİ ÜNİVERSİTESİ	1.500
SİIRT ÜNİVERSİTESİ	1.500
KAHRAMANMARAŞ SÜTCÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.500
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	1.480
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	1.465
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.460
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	1.450
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	1.410
HAKKARI ÜNİVERSİTESİ	1.400
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.380
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.300
YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.250
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	1.170
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	1.130
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	1.100
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	1.100
AILE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	1.085
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.070
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	1.035
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	1.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	1.000
REcep Tayyip ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	1.000
NIĞDE ÜNİVERSİTESİ	950
GIRESUN ÜNİVERSİTESİ	900
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	850
BİLECİK ŞEHİ EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ	750
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	750
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	710
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	600
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	533
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	510
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	500
ERZINCAN ÜNİVERSİTESİ	485
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	420
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	400
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	326
TOPLAM	4.045.522

(Bin TL)	05-CARI TRANSFERLER
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	1.946.736
MALİYE BAKANLIĞI	1.097.500
HAZINE MÜSTEŞARLIĞI	615.000
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	525.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	443.944
EKONOMİ BAKANLIĞI	426.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	250.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	173.400
BAŞBAKANLIK	161.642
ADALET BAKANLIĞI	130.000
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	115.700
KÜCÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	81.000
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	52.788
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	38.968
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	33.684
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	27.000
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	25.400
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	25.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	10.000
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	2.250
TOPLAM	6.181.012

AÇIKLAMA: 1-Afet ve Acil Durum Başkanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, ülkemizde bulunan Suriye vatandaşlarının barınma, beslenme, eğitim, sağlık vb. ihtiyaçlarının karşılanması içindir.

2-Maliye Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, EXPO 2016 Antalya kapsamındaki giderler ile faturalı ödemeler karşılığı olarak SGK'ya yapılacak ödemeler ve diğer ihtiyaçların karşılanması içindir.

3-Hazine Müsteşarlığı bütçesine yapılan aktarmalar, KİT görev zararları ödenek ihtiyacının karşılanması ve bireysel emeklilik devlet katkısı ödemelerindeki artışın karşılanması içindir.

4-Diğer idare bütçelerine yapılan aktarmalar, ıssızlık sigortası giderleri, Destekleme Fiyat İstiktar Fonu ödemeleri ve yatırım teşvikleri, 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) Cetvelinin 82 sıralı hükmü gereğince yapılan acil destek ödemeleri, ikinci defa genel seçime gidilmesi dolayısıyla ortaya çıkan giderler, KOSGEB destekleri, G20 katkı giderleri, tarımsal destek giderleri ve muhtelif ihtiyaçların karşılanması içindir.

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.599.300
SAĞLIK BAKANLIĞI	2.007.009
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	765.000
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	274.611
BAŞBAKANLIK	200.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	185.598
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	150.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	127.541
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	115.702
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	50.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	21.750
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	20.000
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	12.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	10.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	10.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	8.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	3.652
MALİYE BAKANLIĞI	1.300
TOPLAM	19.561.463

AÇIKLAMA: Bu kapsamında sermaye giderlerine ilişkin yapılan aktarmalar, ulaştırma haberleşme, enerji, eğitim-yükseköğretim, Ar-ge, sağlık, tarım, turizm, spor ve benzeri alanlarındaki yatırım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gerçekleştirılmıştır.

(Bin TL)	07-SERMAYE TRANSFERLERİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	84.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	541.985
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	85.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	132.665
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	1.621
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	500.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	202.800
TOPLAM	1.548.070

AÇIKLAMA: 1-Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının bütçesine sermaye transferine ilişkin yapılan aktarma TCDD'nin hızlı tren altyapı yenileme ve iyileştirme yararımları içindir.

2- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesine sermaye tranferine ilişkin yapılan aktarmalar, elektrikli araç projesi kapsamındaki giderler içindir.

3- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine sermaye tranferine ilişkin yapılan aktarmalar, 4123 sayılı Kanun çerçevesinde mahalli idarelerin altyapı hasarının giderilmesi kapsamındaki yardımlar içindir.

4-İçişleri Bakanlığı bütçesine sermaye transferine ilişkin yapılan aktarmalar, il özel idarelerinin muhtelif ihtiyaçları içindir.

5- Mili Eğitim Bakanlığı bütçesine sermaye trasferine ilişkin yapılan aktarma Uluslararası Türk-Türkmen Üniversitesi kuruluş antlaşması gereğince yapılan ödemeler için, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine sermaye transferine ilişkin yapılan aktarmalar ise G20 dönem başkanlığı toplantısı nedeniyle yapılan giderler ile mahalli idareler tarafından turizm amaçlı altyapı uygulamaları içindir.

(Bin TL)

08-BORÇ VERME

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	1.620.757
<u>YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU</u>	<u>246.000</u>
TOPLAM	1.866.757

AÇIKLAMA: 1-Hazine Müsteşarlığı bütçesine yapılan aktarmalar, BOTAŞ ve TMO'ya sermaye artışı nedeniyle yapılan ödemeler içindir.

2-Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesine yapılan aktarmalar, öğrenim kredisi ödemeleri içindir.

Ek 20: 2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (Ekod2)

(Milyon TL)	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
Harcamalar	472.943	506.305
Faiz Haric Harcamalar	418.943	453.301
I. Personel Giderleri	119.170	125.051
Memur	105.625	110.094
Sözleşmeli Personel	2.807	3.286
İşçi	6.097	6.679
Geçici	1.863	2.212
Diğer Personel	2.052	2.029
Milletvekilleri	116	116
Cumhurbaşkanı Ödeneği	1	1
Istihbarat Personeli Giderleri	609	634
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	20.325	21.045
Memur	18.212	18.632
Sözleşmeli Personel	366	431
İşçi	1.160	1.311
Geçici Personel	366	441
Diğer Personel	149	157
Milletvekilleri	7	4
Istihbarat Personeli	65	68
III. Mal ve Hizmet Alımları	41.153	45.563
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	279	428
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	18.406	18.488
Yolluklar	1.355	1.897
Görev Giderleri	905	3.130
Hizmet Alımları	17.026	18.629
Temsil ve Tanıtma Giderleri	252	450
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	705	962
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.800	1.198
Tedavi ve Cenaze Hizmetleri	425	380
IV. Faiz Giderleri	54.000	53.004
Kamu İdarelerine Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	75	73
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	40.245	39.106
Diş Borç Faiz Giderleri	9.920	10.303
İskonto Giderleri	1.800	2.522
Kısa Vadeli Nakit İşlemelere Ait Faiz Giderleri	400	0
Türev Ürün Giderleri	500	0
Kıra Sertifikası Giderleri	1.060	1.000
V. Carı Transferler	176.425	182.671
Görev Zararları	32.279	34.844
Hazine Yardımları	58.900	57.533
Kar Amacı Gütmevren Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.994	3.688
Hane Halkına Yapılan Transferler	26.930	29.074
Yurtdışına Yapılan Transferler	1.921	1.929
Gelirden Ayrılan Paylar	54.400	55.603
VI. Sermaye Giderleri	40.955	57.199
Mamul Mal Alımları	6.126	6.869
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	2.196	569
Gayri Maddi Hak Alımları	536	412
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırılması	2.481	5.420
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	26.059	40.037
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	363	319
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	2.510	2.961
Stok Alımları (Savunma Dışında)	1	2
Diğer Sermaye Giderleri	682	611
VII. Sermaye Transferleri	6.798	10.438
Yurt外ci Sermaye Transferleri	6.355	9.793
Yurtdışı Sermaye Transferleri	443	645
VIII. Borç Verme	10.545	11.333
Yurt外ci Borç Verme	9.946	10.964
Yurtdışı Borç Verme	599	369
IX. Yedek Ödenekler	3.573	0
Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği	750	0
Yatırımları Hızlandırmaya Ödeneği	633	0
Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği	100	0
Yedek Ödenekler	1.547	0
Yeni Kurulacak Dai. Ve İda. İht. Karşılama Ödeneği	45	0
Diğer Yedek Ödenek	498	0

Ek 21: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER

SIRA NO	DÜZENLEMENİN ADI	DAYANAĞI	DURUMU
1	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	5018/Md.65	30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı RG'de yayımlandı.
2	İç Denetçi Adayları Belirleme Eğitim ve Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	5018/Md.65	30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı RG'de yayımlandı.
3	5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Geçici 21 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usullerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kurul Kararı	5018/Geçici M.21	5/8/2015 tarihli ve 29436 sayılı RG'de yayımlandı.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
Devlet mh. Dikmen Cd. No:12 G Blok
Dikmen Çankaya 06420 ANKARA
Tel:0312 415 27 29 Faks:0312 417 26 50
www.bumko.gov.tr - www.maliye.gov.tr